a

47

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

EXPEDIȚIA PRIETENIEI

Acest nume și l-a luat expediția românească în Africa al cărei plan a fost elaborat de un colectiv al universitarilor din Cluj și București. Scopul expediției este de a contribui la dezvoltarea legăturilor de prietenie dintre poporul nostru și popoarele care și-au dobîndit de curînd independența, la propagarea peste hotare a realizărilor României socialiste și la dezvoltarea științei românești. Expediția se va desfășura sub semnul prieteniei și înțelegerii între popoare. Expediționarii vor purta de-a lungul a zece țări africane culorile drapelului românesc.

Expediția, prima de acest fel proiectată in România, dotată cu material românesc, a fost dedicată de către expediționari conducerii de partid și de stat, politicii sale de pace și prietenie cu toate popoarele lumii.

La telegrama pe care au trimis-o **tovarășului Nicolae Ceaușescu,** *expediționarii au primit următorul răspuns:*

Apreciez foarte mult organizarea acestei expediții, precum și hotărîrea de a o închina politicii partidului, conducerii sale.

Vă urez succes deplin în desfășurarea expediției.

NICOLAE CEAUȘESCU

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

PAȘCANI. Corespondenta noastră ALEXANDRINA BUIUC de la Școala generală nr. 3 ne transmite: Zilele acestea, la Casa de cultură, la Casa pionierilor și la Muzeul din orașul nostru s-au desfășurat numeroase activități închinate memoriei marelui scriitor Mihail Sadoveanu. Avem toate motivele să ne mîndrim că pe aceste meleaguri a copilărit unul dintre cei mai îndrăgiți scriitori ai poporului nostru.

LA INVITAȚIA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI A CONSILIULUI DE MINIȘTRI AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ÎNTRE 11 ȘI 13 NOIEMBRIE A.C. A FĂCUT O VIZITĂ OFICIALĂ DE PRIETENIE ÎN ȚARA NOASTRĂ DELEGAȚIA DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALĂ A REPUBLICII POPULARE POLONE, CONDUSĂ DE WLADYSLAW GOMULKA, PRIM-SECRETAR AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC UNIT POLONEZ ȘI JOSEF CYRANKIEWICZ, MEMBRU AL BIROULUI POLITIC AL C.C. AL P.M.U.P., PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE POLONE.

CU PRILEJUL VIZITEI, ÎNALȚII OASPEȚI POLONEZI AU PURTAT CONVORBIRI OFICIALE CU CONDUCĂTORII DE PARTID ȘI DE STAT AI ȚĂRII NOASTRE, ÎN FRUNTE CU TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU.

LA CONSILIUL DE STAT A AVUT LOC SOLEMNITATEA SEMNĂRII TRATATULUI DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI ASISTENȚĂ MUTUALĂ ÎNTRE REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA ȘI REPUBLICA POPULARĂ POLONĂ, EVENIMENT CE ÎNSCRIE O NOUĂ ȘI IMPORTANTĂ PAGINĂ ÎN CRONICA DE SOLIDARITATE FRĂȚEASCĂ DINTRE CELE DOUĂ ȚĂRI ȘI POPOARE.

• CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERESC

Membrii cercului foto de la Casa pionierilor din VASLUI ne-au trimis cîteva fotografii realizate de ei.

• • •

MARIANA CHIHAIA, președinta unității de pionieri de la Școala generală nr. 1 din FĂLTICENI, ne comunică: Zilele acestea, 200 de pionieri din școala noastră am pornit în drumeție spre Baia, situată la 8 km de orașul nostru. La marginea satului ne-au așteptat cu bucurie pionierii. Am legat repede prietenii, iar după un scurt popas am plecat conduși de gazdele noastre să vizităm ruinele vechii cetăți Baia, apoi ne-am dus la noua lor școală unde am organizat și un antrenant concurs de aeromodele. La plecare, noii noștri prieteni ne-au dăruit un frumos album cu cusături naționale și o cofiță împodobită cu motive populare. Iar noi, ca să nu rămînem mai prejos, le-am oferit două dintre cele mai reușite aeromodele.

De la FLORIN BĂLĂNESCU aflăm: În fotografia pe care o vedeți sîntem noi, copiii din **CÎRJA,** jud. Vaslui, într-o frumoasă zi de toamnă. Mica noastră excursie la Bîrlad n-a putut să omită parcul zoologic. Iar Moș Martin a fost, desigur, bucuros de vizită.

• CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERESC

ÎN VIZITĂ LA CUTEZĂTORII

Zilele trecute. «Cutezătorii» au primit vizita unor buni prieteni: un grup de fete și băieți de la Școala generală nr. 198 din Capitală. Discuțiile au fost vii. Nu numai că am avut prilejul să ascultăm opinii despre revista noastră, dar am putut sta de vorbă despre publicația școlii intitulată «REPORTAJ '70». Redactorii «CUTEZĂTORILOR» și cei de la «REPORTAJ '70» au făcut un interesant schimb de opinii atît despre concepția cît și despre machetarea și ilustrarea unei reviste.

POUR LES
CUTEZĂTORII
AVEC TOUTE
L'AMITIÉ DE
Tintin
et de
GREG RÉDACTEUR-EN-CHEF

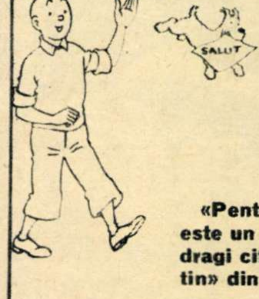

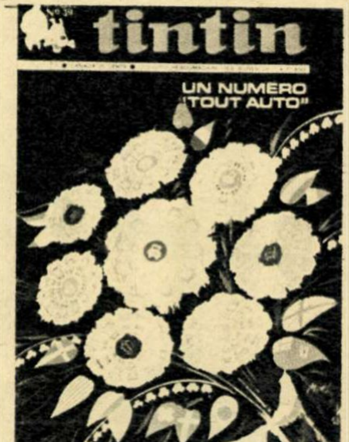

«Pentru Cutezătorii, cu toată prietenia» este un salut pe care vi l-a trimis vouă, dragi cititori, revista pentru copii «Tintin» din Belgia. Îi mulțumim.

Autorul acestei fotografii, intitulată COMBINATUL PETROCHIMIC-PITEȘTI, este GHEORGHE VINȚILĂ, fotoreporter la ziarul «Scînteia». Lucrările sale au obținut nenumărate premii, atît în țară cît și peste hotare, Pentru participanții la concursul nostru de fotografii «Studio-50», dedicat celei de a 50-a aniversări a creării Partidului Comunist Român, l-am rugat să împărtășească cîte ceva din tainele artei fotografice, din «biografia» fotografiei pe care o publicăm alăturat.

De mult doream să fac fotografia Combinatului din Pitești. Urmăream numai să găsesc momentul ca lumina să-mi convină. Am studiat obiectivul la felurite ceasuri ale zilei. În cele din urmă, am ales amurgul, cînd lumina se stinge treptat și nenumăratele nuanțe de roșu și violet, învăluind coloanele cetății chimiei, creează o atmosferă plină de poezie. Dacă priviți cu atenție fotografia, veți observa că am folosit dubla impresiune. Asta înseamnă că am declanșat cu obiectivul deschis la timp de expunere lung, expunînd mai întîi cu distanța focală de 2 m, după care am închis obiectivul punînd clar la infinit. Am realizat astfel o a doua expunere pe aceeași imagine. Ca să fiu sigur că fotografia îmi va reuși, am repetat-o de cîteva ori. O fotografie bună este rezultatul mai multor încercări, cu condiția să nu uiți nici o clipă că lumina este problema nr. 1, că ea face ca elementele principale să se detașeze bine în spațiu, dă contrastele atît de necesare fotografiei.

Deocamdată atît. Vă doresc succes și mai ales mi-ar place să văd cît mai multe fotografii de-ale voastre trimise la concurs.

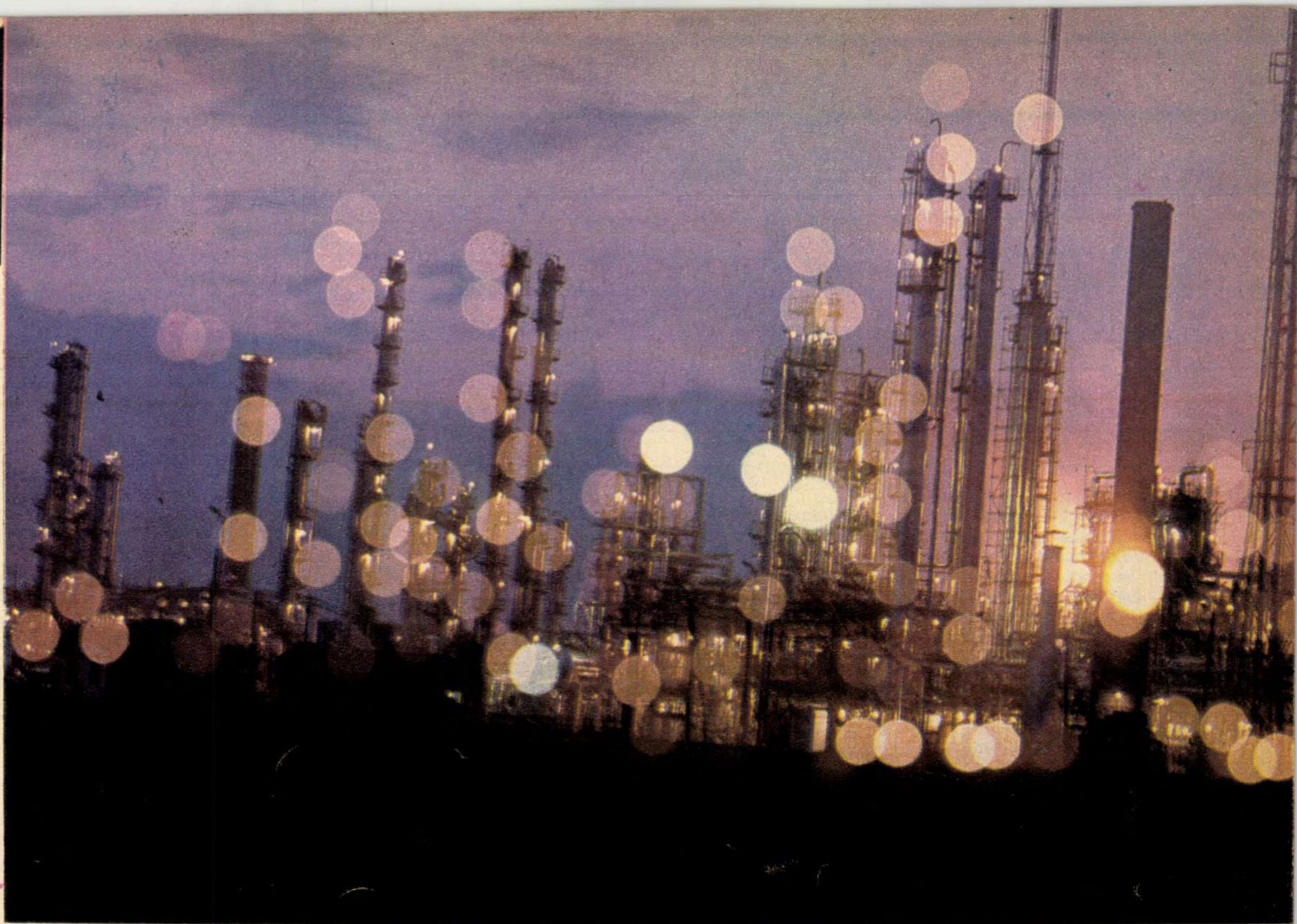

ÎN CINSTEA CELEI DE A 50-A ANIVERSĂRI A CREĂRII PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN – MARELE NOSTRU CONCURS DE FOTOGRAFII ARTISTICE

„studio 50"

Trimiteți fotografiile pe care le realizați individual sau în echipă, în cadrul cercurilor foto de la casele pionierilor sau din școli. Vă reamintim că lucrările se primesc pînă la data de 30 aprilie 1971. Regulamentul concursului «Studio-50» a apărut în numărul 46 al revistei.

PENTRU ORICE INFORMAȚIE, ADRESAȚI-VĂ «PROFESORULUI BLITZ» PE ADRESA: CUTEZĂTORII, PIAȚA SCÎNTEII Nr. 1, București.

PARTICIPAȚI LA CONCURSUL «STUDIO-50». VĂ AȘTEAPTĂ MARI PREMII!

ANTOLOGIE LIRICĂ

PARTIDULUI

de NICOLAE LABIȘ

Unic și vast, oceanul își mînă pe nisipuri
Talazuri felurite cu creștetele vii.
Atîtea mii de stele în tot atîtea chipuri
Dau fermecată viață aceleiași tării.
Atîtea mii de oameni prin mii de părți trăind
Partidului viața și visurile-nchină,
Cum clinchete distincte din line strune prind
Aceeași melodie fierbinte și deplină.

În marile uzine de fier, alunecînd
Printre imense jerbe de flăcări și de stele,
Peste arate, negre, întinderi de pămînt,
Ori lîngă blînde turme cu ugerele grele,
— Aceleași idealuri văd oamenii nutrind,
A clasei idealuri sub mii de frunți se-mbină,
Cum clinchete distincte din line strune prind
Aceeași melodie fierbinte și deplină.

Urieșesc, cît munții semeți pe zări sculptați,
Partid al celor vrednici, cinstiți, fără de număr,
Văd cum întreaga țară cu rodnic pas străbați
Și aripile hainei îți flutură pe umăr.
În pieptul tău puternic mari flăcări se aprind
Din zeci de mii de inimi strîngîndu-se-n lumină,
Cum clinchete distincte din line strune prind
Aceeași melodie, fierbinte și deplină.

Căci mii și mii de oameni, prin mii de părți trăind,
Partidului viața și visurile-nchină,
Cum clinchete distincte din line strune prind
Aceeași melodie, fierbinte și deplină.

DE CE AU DISPĂRUT ZMEII?

de MIRCEA SÎNTIMBREANU

Aceasta era întrebarea care socot că îl frămîntase nu puțin pe Tudorache, elev, mulți ani în clasa a IV-a (ce-i drept, nu în aceeasi) acum în clasa a cincea prin mila domnului (de matematică) și nebăgarea de seamă a dirigintelui (la nota de la purtare). Așadar, de ce să fi dispărut zmeii? De ce să se mai ivească doar în basmele de speriat copiii? Din cauza paloșului unor feți-frumoși? Povești! Or fi fost cîndva prea multe paloșe, de acord. Acum însă nu se mai ecxzigstă unul să dai cu tunu'! Poate doar la Muzeul Militar și acelea sechestrate în sicriul lor de sticlă... Atunci de ce să fi dispărut? Din cauza unor feți-frumoși? Nu știe, nu cunoaște, n-a auzit pe strada lui. Ilene Cosînzene se găsesc, ce-i drept, dar ele au fost totdeauna la discreția zmeilor.

— Nu-i așa, micuțo? Nu-i așa că ție nu-ți fac bine chiflele cu sare și chimen? Ia dă-le 'ncoa!

Zmeul le ronțăie, apoi, cu mîna întinsă rînjește: Ce mai papă zmeul?

Fetița dă colțul zorită și Tudorache se miră sincer.

— De ce or fi disparut zmeii? Trebuie să fie o greșeală, e loc destul pentru el.

— Nu-i așa, țîcă? Tu ce ai pentru nenea în ghiozdănaș? Copiii sînt proști. Ai zis o dată «bau-bau!» și te alegi cu te miri ce: un sandvici, o prăjitură... Uite, ăsta mi-a lăsat un ciorap desperechiat... Plin cu caramele și ciungă.

Și astfel prostănacul zmeu se înfiripa în cartier. N-avea solzi, nici aripi, nu slobozea flăcări pe nas și nici vorbă de mai multe capete. O, nu, Tudorache avea unul singur și de ăla, ce să mai vorbim.

Tudorache-zmeul se bucura. Își găsise rostul. Pentru un zmeu timpul trece repede, plin de înfruntări și satisfacții. Și de neprevăzut. Mai ales de neprevăzut!

Căci, într-o bună zi, cînd vîntul scutura ultimii arțari, iar soarele se căznea să își ponteze prezența măcar cu cîteva raze, iar Tudorache pîndea în pragul școlii ieșirea cosînzenelor, cugetînd ce grozav este să fi singurul zmeu din cartier, se trezi înconjurat de copii. Zmeul simți că e ceva în neregulă și vru să-și ia tălpășița, dar cercul se strîngea în jurul său așa încît clipi din ochi, zîmbi și zise:

— Salut, băieți. Ce mai faceți?

Băieții tăceau.

— Ei, la revedere... Eu mă grăbesc.

N-avea însă cum trece din strînsoarea băieților, așa încît văzîndu-i amenințători și tăcuți, scînci speriat:

— Ce-aveți, bă?

— Nimic, vrem să te săturăm. Atît.

Atît ziseră copiii și din ghiozdanele lor începură să iasă la iveală plăcinte și covrigi, gutui și dovleac copt, biscuiți și salam, gogoșari și ciocolată. Plus două franzele și o halcă de slănină cu boia.

— Le mănînci pe toate. Acum, de față cu noi.

— Uite ai și două sticle de apă minerală, zise cel mai mic dintre băieți. Poftă bună!

— Mănîncă-le pe toate, mîine te căutăm din nou, cu altele.

— Și poimîine...

Din clipa aceea însă, exact din clipa aceea, zmeului îi pierise pofta de mîncare. Se zice că ultimele cuvinte pe care le-a rostit în calitate de zmeu ar fi fost: «Băieți, vă rog, dați-mi voie pîna afară»... O fi, n-o fi așa, nu știu. Știu doar că din ziua aceea de pe strada noastră a dispărut un zmeu. Așadar, cum au dispărut zmeii? Pentru mine e clar: exact ca în basme. Nu duc ei casă bună cu feți-frumoșii. Oricît de micuți ar fi aceștia.

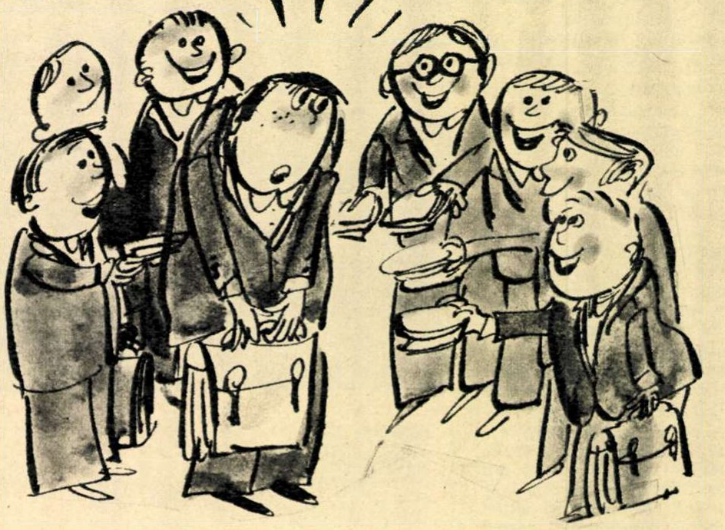

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

Ancheta noastră:

„FĂRĂ STATUI, VĂ ROG!“

Autoritatea. Iată o vorbă pe care, cînd o rostești, simți așa, de parcă... te-ar strînge căciula.

Ce-o mai fi dom'le și asta?!

Mie unul, îmi aduce aminte de Niculiță, găliganul școlii; băiat «subțire» chipeș și sportiv, pe deasupra și premiant — doamne, ce de calități avea... — și care, de cîte ori mă întîlnea mă pișca în vreun fel sau altul. Era o mare «autoritate» printre școlari, așa că își permițea: ici, unuia o urecheală, altuia un ghiont, altuia o palmă pe creștet, așa, din glumă: «Salut, mai!» — altuia o ironie. Ce să spun: și cînd te privea, Niculiță o făcea ca o «autoritate». Astfel încît atunci cînd aud printre școlari: «cutare are autoritate, cutare nu prea» — îmi vine să mă întreb:

1

DE FAPT, DESPRE CE E VORBA?

Întrebare cu care, am ajuns în mijlocul unui grup de elevi ai claselor a VI-a și a VII-a ai Școlii generale nr. 2 Urziceni. Aici, **Matei Aurel** simte nevoia unei definiții:

— Autoritatea — cred că e felul de-a se impune al cuiva, de-a se face ascultat.

— Mă rog, nimic greșit în principiu dar, gîndiți-vă și voi: cui folosește să existe prin clase personaje care «se impun»?

Colegul său, **Ștefan Tudose,** vorbea chiar despre «să știe să comande» (ceea ce, în treacăt fie zis, sună prea cazon). Așa oare să trebuiască să-și impună cineva autoritatea?

Vlad Daniela: De pildă, unii băieți, vor să-și cîștige autoritatea prin obrăznicii, bătaie chiar. Mai există, de asemenea, printre noi, lăudăroși, șmecheri, «descurcăreți», care se cred autorități.

— Se cred numai? Trist este

2

3

1. Dumitru Jean e o «autoritate în materie»: cel mai mare... istoric al școlii! Vedeți bine, nu degeaba îl mîngiie directorul școlii.
2. Autoritatea fără bariere de vîrstă: Ionică Croitoru, desenatorul dintr-a 6-a primește «omagiile» unuia din cei mari: Octavian Oprescu, clasa a 10-a: «În fața talentului tău, jos pălăria».
3. Autoritatea fără discriminări fete-băieți. Cît ai fi de băiat, dacă Adina știe mai multe, o asculți!
4. Nu le divulgăm numele. Una dintre ele e o «funcție» în cadrul unității, cealaltă, nu. Și totuși, «autoritatea» își îmbrățișează călduros colega!
5. Și — s-o recunoaștem — atît de rar înțeleasă «autoritate a hărniciei».
6. Mihai Oltu sau... autoritatea specialistului în 11 m.

că, pentru unii, ei chiar **sînt!**

Nina Voicu: Un bătăuș nu este o autoritate decît printre bătăuși. Numai aceștia îl consideră «un ales» și «ascultă» de el purtîndu-i respect din frică. Pentru noi, el este doar un bătăuș și chiar dacă unora ne e frică de el nu-i purtăm din cauza asta și respect ci dimpotrivă.

— Bravo, Nina! Ai explicat fenomenul ca un pedagog. Ia să-ncercăm noi să găsim explicația și a altor false și nedorite autorități. Am înțeles că «autoritatea» bătăușului se-ntemeiază pe frica de forță. Dar a șmecherului?

— Pe neobrăzare, pe tupeu.

— A lăudărosului?

— Pe minciună, pe naivitatea victimelor.

— Apoi, dacă așa stau lucrurile cu multe din «autoritățile» din jur, atunci mă întreb nedumerit: autoritatea este o calitate sau... un defect?

LA O ANALIZĂ MAI ATENTĂ

— Spuneți-mi deschis: pe lîngă autoritatea atîtor adulți: părinți, profesori, rude, cunoscuți mai în vîrstă — mai simțiți nevoia și-a altora, dintre voi? Le recunoașteți ca atare, le apreciați?

Carmen Bordei: Da. Sînt momente cînd am nevoie de părerea unui coleg mai priceput într-un domeniu sau altul, mai pasionat. Îl consider specialist, autoritar în problema respectivă.

De un astfel de coleg, într-o astfel de împrejurare... ascult.

Doina Constantinov: În cazul președintelui de detașament, sau de unitate se poate, cred, vorbi despre autoritatea cu care îl investește și misiunea pe care o are, o autoritate a caracterului; a siguranței, a încrederii în sine și în ceilalți.

Hai să ne amintim de ce spunea careva (părerea celor mai mulți, n.n.): că are autoritate cel care învață bine și are note mari, e cuminte... Autoritatea acestuia este consemnată de profesor în catalog. Așa e și firesc. Cel în cauză se bucură și de aprecierea voastră.

Dar nu numai calitatea de «bun la învățătură» poate fi «izvor de autoritate» cum spune **Emiliana Buleandră** ci, mai ales inițiativa, altruismul, modestia, cinstea, loialitatea, spiritul de colegialitate, căldura sufletească și alte trăsături frumoase. Iar pe acestea, cel mai bine — le cunoașteți voi! Mai mult: voi le prețuiți, le doriți, voi aveți nevoie de ele. Atunci de ce devin uneori autoritari și cei care afișează obrăznicia, minciuna, disprețul, uscăciunea sufletească?

4

Oare, aveți mai multă teamă de cele din urmă, decît credința în cele dintîi?

«FĂRĂ STATUI, VĂ ROG!»

Eu știu...? Poate c-ar fi bine să-ncepeți chiar cu... mai rara folosire a cuvîntului autoritate. Cum zicea Daniela, el sună cam straniu între niște colegi, egali și prieteni. Spune-mi, Daniela: dacă ți-aș enumera încă o dată calitățile de mai sus: competența, hărnicia, cinstea, inițiativa, modestia etc. și aș adăuga încă o calitate, autoritatea, pe urmă aș șterge-o pe aceasta din tabel, i-ai simți lipsa?

— Nu, nu cred... dacă ar exista în jurul nostru din ce în ce mai mult, celelalte...

*

Autoritatea nu-i atît o calitate personală a cuiva, cît mai ales ceva acordat de noi cuiva. Este chipul pe care poate să-l ia în anumite situații oricare dintre calitățile amintite! Ea este un mandat, spunem — adică... o figură de stil. Nu prea are corp, consistență, decît atunci cînd noi i-o acordăm. Atunci de ce unii i se mai închină ca unei statui pe care nu ei au creat-o?

În ce ne privește, noi rămînem la părerea: «Fără statui, vă rog!».

ILIE TRAIAN

5

6

Cu un aparat foto și cu o idee poți participa la

«STUDIO 50»

CONCURSUL NOSTRU DE FOTOGRAFII ÎN CINSTEA CELEI DE A 50-A ANIVERSĂRI A CREĂRII PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN.

Vă reamintim premiile cu care va fi dotat concursul:

MARELE PREMIU — *un laborator foto*
PREMIUL I — *un aparat de filmat*
PREMIUL II — *aparat foto cu blitz*
CINCI PREMII III — *cîte un aparat foto*
PREMIUL COLECTIV — *pentru un colectiv de 10 copii, cîte un aparat foto Smena*
20 MENȚIUNI — *aparatefoto Certina.*
100diplome de merit.

IMPORTANT !

ÎN ATENȚIA CONSILIILOR JUDEȚENE ALE ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR!

ÎN ATENȚIA TUTUROR PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR!

Redacția **«CUTEZĂTORII»** oferă **LUNAR** județului cu cel mai mare procent de pionieri și școlari abonați la revistă **O BICICLETĂ.** Cîștigătorul acesteia va fi desemnat prin concurs, de către Consiliul județean respectiv al Organizației pionierilor.

FIECARE CITITOR ARE DECI POSIBILITATEA DE A CÎȘTIGA O BICICLETĂ!

V-AȚI REÎNNOIT ABONAMENTUL LA «CUTEZĂTORII»?

Un abonament pe 3 luni, 13 lei
Un abonament pe 6 luni, 26 lei
Un abonament pe un an, 52 lei

Abonamentele se fac prin oficiile și agențiile **PTTR**, prin factorii poștali și difuzorii de presă.

POVESTEA UNUI MARE EROU AL DREPTĂȚII ȘI LIBERTĂȚII

de **DUMITRU ALMAȘ**

Pentru că în anul acesta, 1970, s-a împlinit o jumătate de mileniu de la nașterea lui Gheorghe Doja, vreau să vă povestesc cîte ceva despre faptele lui. Măcar că a trecut atîta amar de vreme, amintirea lui e mereu proaspătă și vie, în mintea poporului. De ce? Pentru că el, Doja, a condus războiul țărănesc în 1514. L-a condus și în desfășurarea lui s-a jertfit pentru dreptatea și libertatea celor mulți.

Ridicat dintre țăranii secui din Transilvania, încă de tînăr Gheorghe Doja s-a dovedit om vrednic, viteaz, bun organizator și suflet apropiat de inima poporului. În 1501 și 1502, cînd avea deci treizeci și unu, treizeci și doi de ani, a mers în război cu turcii. A săvîrșit isprăvi vrednice de laudă, și-a dobîndit o faimă așa de mare încît regele Ungariei, conducătorul armatei ce lupta împotriva otomanilor, l-a înnobilat. Dar Doja n-a uitat, nicicînd, că-și trăgea obîrșia din țărănime. Ura nobilimea, pentru că se purta fără milă, lacomă și tirană cu cei de jos.

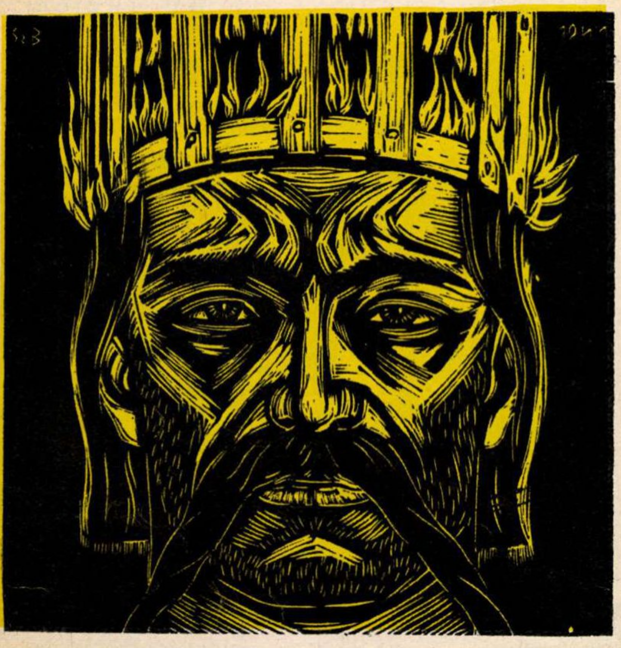

DOJA – Gravură de GY. SZABÓ BÉLA

Ci iată că, peste vreo doisprezece ani, în 1514, papa și o seamă de regi ai Europei au plănuit o mare cruciadă împotriva otomanilor. S-a dat sfoară în toate țările să se adune luptătorii în tabăra de la Buda. Țăranii care veneau la cruciadă erau iertați de iobăgie. S-au adunat atunci zeci și zeci de mii de luptători: români, maghiari, secui, sîrbi, slovaci. Biserica l-a numit pe Doja comandant al acestei mari armate, cu gînd să înfrunte armia otomană și s-o frîngă, eliberînd toate popoarele din Peninsula Balcanică de asuprirea sultanului. Dar cînd au văzut că majoritatea țăranilor părăsesc moșiile și pleacă la luptă, nobilii au încercat să-i oprească, supunîndu-le familiile la grele asupriri.

Auzind poporul deasemenea lipsă de omenie foarte s-a mîniat. «Nobilii ne batjocoresc și ne schingiuiesc familiile. Ce fel de dreptate-i asta, spuneau țăranii. Nobilii, toți nobilii nu-s decît niște mișei și niște trădători».

Și, ca un singur om, toți au întors armele împotriva asupritorilor din vatra țării. Cruciada s-a transformat într-o armată revolutionară. În fruntea ei, Gheorghe Doja. «În sfîrșit, s-a ivit prilejul, spunea el țăranilor, să scuturați tirania nedreaptă a nobilimii, să aveți numai curaj să folosiți acest prilej ».

După cuvîntul lui Doja, români și maghiari, sîrbi și secui, cu felurite ocupații, truditori ai brazdei și lucrători în mine, păstori și meseriași, au pornit să nimicească «nobilimea blestemată și necredincioasă».

În întreaga Transilvanie poporul s-a răsculat.

Atunci voievodul Transilvaniei, Ioan Zapolya,a pornit cu armatele sale împotriva răsculaților.S-a încins și s-a desfășurat un adevărat război țărănesc, în care Doja a dovedit calități de mare comandant și de foarte îndrăzneț luptător fiind sufletul, inima și gîndul poporului răsculat. Îngrijorate,oștile nobilimii s-au adunat în cetatea Timișoarei. S-au întărit cu metereze, cu tunuri și puști. Se pregăteau, de asemenea, să sară în spatele răsculatilor. Neînfricat cum era, Doja a hotărît să asedieze Timișoara, cu toate că n-avea nici tunuri, nici alte arme. Ai lui s-au bătut ca leii. Dar tocmai cînd cetatea era gata să capituleze, a sosit armata lui Zapolya, împrejmuind pe ostașii lui Doja.

Loviți din față și din spate, răsculații au luptat cu o vitejie și cu un eroism mai mult decît omenesc. Jumătate au pierit pe cîmpul

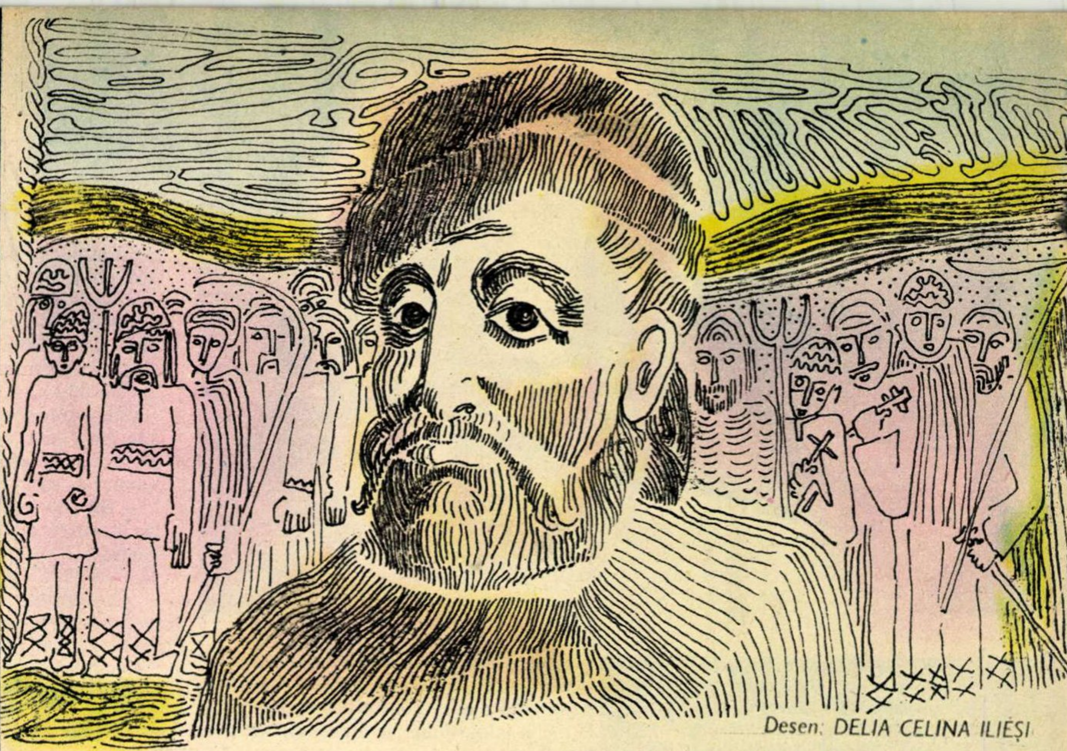

Desen: DELIA CELINA ILIEȘI

GHEORGHE DOJA

Fotografiile reprezintă secvențe din filmul «Sentința», coproducție româno-maghiară-slovacă, dedicată memoriei lui Gheorghe Doja.

Jungherul de argint

de VASILE MĂNUCEANU

de luptă. Doja a căzut prizonier.

Și, o dată cu căderea lui s-a sfîrșit, de fapt, și războiul țărănesc din 1514. Pe Doja l-au supus la cumplite cazne. L-au așezat pe-un tron de fier înroșit în foc; i-au pus pe cap coroană tot de fier și tot încinsă în jar; i-au sfîsiat carnea cu cleștele fierbinte... Un învățat din acea vreme, Ioan Sommer, scria cu multă indignare: oricine în veac va auzi despre asta, «își va întoarce fața și va fugi cu inima cutremurată de o crimă atît de mare».

În toamna și în iarna acelui an 1514, zeci de mii de țărani au pierit de furia nobilimii. Răscrucile erau încărcate de spînzurători și de oameni trași în țeapă ori arși pe rug. Se spunea că furia nobililor era așa de cumplită încît ar fi exterminat toți țăranii, dacă nu s-ar fi temut că nu mai are cine le munci pămînturile. Dar furia lor dovedea de fapt, frica lor în fața forței poporului!

Acesta a fost Gheorghe Doja: un om care, iubind poporul, s-a luptat eroic pentru dreptatea lui, a vîrît groaza în nobilime și s-a stins ca un viteaz și ca un martir. Avea patruzeci și patru de ani cînd a murit. Desigur c-ar mai fi putut săvîrși încă multe fapte demne de slavă. Dar și cîte a făcut îl rînduiesc printre cei mai de seamă eroi, la chemarea cărora s-au înfrățit în luptă popoarele român și maghiar.

În cortul său simplu, ostășesc, Doja se sfătuia cu fratele său, Grigore, cu Laurențiu Meszaroș și cu alte căpetenii și oameni de credință. Sosiseră vești posomorîte.

— Voievodul Ioan Zapolya a strîns oștire cîtă frunză și iarbă, oftă Laurențiu. Iar noi, pe zi ce trece sîntem tot mai puțini.

— Așa-i, întări cineva. Oamenii au început să se risipească. Pornesc pîlcuri, pîlcuri pe la casele lor.

— N-au vină. De-ale gurii nu se mai află în tabără. Vitele de la jug le-am tăiat de mult, pită nu mai este

Gheorghe Doja ridică fruntea ostenită și brăzdată:

— Nici eu nu-i osîndesc. Au venit la oaste de bună voie și nu-i putem ține cu sila. Bucatele-s nestrînse, le-or pieri pruncii de foame... Și-apoi au făgăduit că s-or întoarce îndată ce mîntuie secerișul.

— Numai de n-ar izbi vrăjmașul pînă atunci, mormăi Grigore.

În clipa aceea, de-afară se auzi larmă și unul din cetași, Pavel Onciu, vîrî capul prin deschizătura cortului, cuvîntînd către Doja:

— Niște țărani de la noi, din Merczaláu, vor cu orice chip să te vadă.

— Cu dragă inimă îi primesc. Să intre!

Privirea lui Doja poposi înviorată pe fețele celor ce pășeau sfielnici înăuntru și brațele i se deschiseră larg:

— Frate Farcaș! Și tu, Mihaile! Și Filip! Dar brațele îi căzură parcă fără putere și chipul i se umbri iarăși. Ce necaz vă aduce?

— Nu necazul, ci bucuria, grăi liniștit cel numit Farcaș. Bucuria de a ști apropiată împlinirea nădejdilor. Și fiindcă spre împlinirea aceasta tu ne călăuzești, ți-am adus un dar, după puterile noastre. Iată-l. Un jungher cu mînerul de argint, cum se cuvine unei căpetenii. L-a făurit un meșter bătrîn, cu mare iscusință. Argintul l-am adunat fir cu fir de la toți oamenii. E sfințit cu sudoarea noastră și cu iubirea noastră. Primește-l, Gheorghe Doja.

În ochii celorlalți se citea aceeași stăruință, aceeași dragoste, aceeași încredere fără hotar. Barba prea timpuriu încărunțită a lui Doja tremură abia văzut:

— Vă mulțumesc din suflet, frații mei. Nici nu știți voi ce mîngîiere și îmbărbătare îmi aduceți în ceasul de cumpănă. O, cîte gînduri și cîte veacuri sălășluiesc în fărîma asta de argint și de criță...

Ca un ecou prelung al vorbelor sale, sună undeva glas de tulnice. Glas de primejdie. Un oștean bătrîn se năpusti în cort:

— Oaste mare de călăreți se apropie dinspre miazănoapte!

Ieșiră în grabă. Doja scrută îndelung zarea.

— Oastea lui Zapolya, scrîșni Laurențiu.

— A cui va fi fiind, trebuie s-o înfruntăm.

Ochiul lui Doja scormonea fără încetare norul acela amenințător:

— De-o fi să pierim, vom pieri, dar îndărăt n-avem să dăm din fața vrăjmașului.

— Niciodată, adăugară ceilalți cu liniște.

(CONTINUARE ÎN PAG. 15)

PE VECHILE PLAIURI

de GH. TOMOZEI

Cu pasul rar, cu ochii adînciți,
În liniștea stăpînă pe poiene,
Străbat în asfințitul sîngeriu
Îndepărtate plaiuri bănățene.

Zvîcnește-n tîmpla mea chemarea surdă,
Un gînd în suflet a-nceput să fiarbă,
Foșnește codrul de mesteceni tineri
Și soarele își pleacă fruntea-n iarbă.

Rămîn aici. Pe plaiurile-aceste,
A ars odată Doja răzvrătitul.
Pămîntu-nsîngerat atunci a fost
Ca rana ce-și deschide răsăritul.

Și dă în mine sîngele în clocot,
În ochii mei s-aprinde-o vîlvătaie
Mai aprigă decît a fost aceea
Ce-i arse trupu-n aspra ei văpaie.

Aici e Doja, nu-n tăceri albastre!
Nu-și doarme somnul sub lumina serii
Și glasul lui nu-i freamăt de mesteceni,
Ci-asemeni e ivirii primăverii.

Din flacăra care l-a ars pe Doja
Conace-au ars și nourii minciunii,
Scînteia-ncinse focul răzvrătirii
În holdele ca aurirea lunii...

Și crunt a fost, și grea ne fuse truda
Să răsturnăm povara rînduirii
Ce l-a aprins în flacără pe Doja
În noaptea fără stele-a asupririi.

Și cînd pornesc în liniști să cutreier
În pacea stăpînind peste poiene,
Pe Doja răzvrătitul eu îl știu
În depărtate plaiuri bănățene...

Îl văd pe Doja prin scîntei și flăcări
Și-mi suie-n piept scînteile acele,
Cum au urcat în steaua-npurpurată,
În stema înflorită-a țării mele...

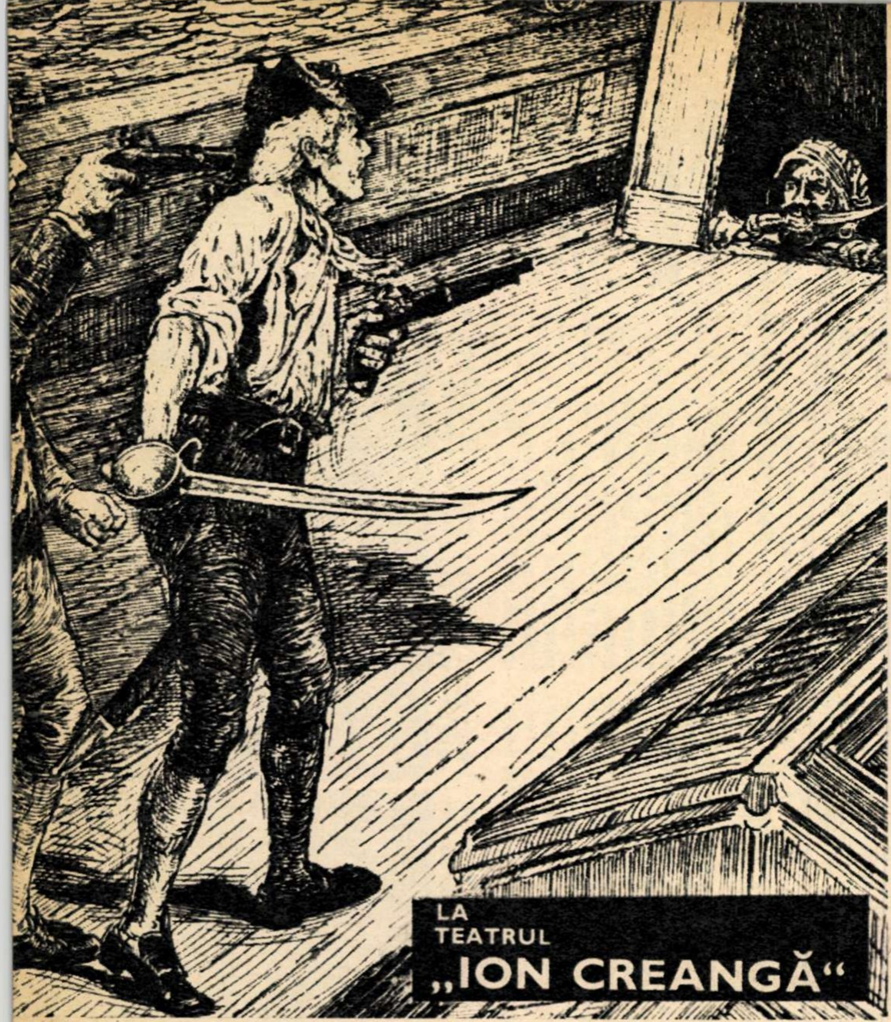

LA TEATRUL „ION CREANGĂ“

COMOARA

din Insula Piraților

Povestind despre felul în care a scris romanul «Comoara din Insula Piraților», autorul ei, Robert Louis Stevenson mărturisea că totul a pornit de la o hartă. Într-o zi s-a apucat să deseneze contururile unei insule, și, încîntat de rezultatul muncii sale, admirînd forma și culorile hărții, a hotărît s-o numească Insula Comorii. În timp ce o privea, i s-a părut dintr-o dată că peticul de hîrtie prinde viață, că pe insula lui au apărut oameni și că acolo au loc niște extraordinare întîmplări în vederea găsirii unei comori. Pe filele care se aflau alături a început să se nască astfel o povestire în miezul căruia se afla micul Jim Hawkins, pornit să caute o comoară ascunsă de un oarecare căpitan Kidd într-o insulă pierdută în largul mării. Istorisind despre Insula Comorii, Stevenson dorea de fapt să stea de vorbă cu tinerii săi cititori despre prietenie, generozitate, cutezanță.

Nu putem decît să salutăm ideea Teatrului «Ion Creangă» din Capitală de a pune în scenă cunoscutul roman al lui Stevenson (dramatizare: Marius Oniceanu) creînd un spectacol care încîntă deopotrivă pe spectatorii tineri ca și pe cei vîrstnici. Grigore Gonța în rolul lui Jim Hawkins cucerește prin dezinvoltura și umorul cu care dialoghează cu sala. El alcătuiește împreună cu cei doi prieteni ai săi, interpretați de Alexandrina Halic, cunoscută pentru talentul și dragostea cu care slujește teatrul pentru copii, și Gabriela Vlad, un trio plin de farmec, care trece rampa. Încercările piraților de a pune mîna pe comoară, dejucarea intențiilor lor prilejuiesc momente din cele mai palpitante. Muzica adaugă o notă în plus, dînd ritm desfășurării spectacolului. I-am reproșa totuși acestuia unele lungimi care ar putea fi înlăturate cu ușurință. Măcar și pentru simplul fapt ca, după spectacolele de dimineață, copiii să poată ajunge la timp la școală.

În orice caz, întîlnirea cu personajele lui Stevenson oferită de Teatrul «Ion Creangă» este un prilej de bucurie pentru tinerii spectatori.

B. CARAGIALE

Prea tîrziu... Jim se află în mîinile piraților. Dar...

În sfîrșit, în fața hărții! Va fi dezlegat misterul ei?

Nici o injecție nu mai poate veni în ajutorul lui Billy Bones.

Jim și cei doi prieteni stau la sfat pe puntea vasului.

Revelionul RACHETEI

VA AVEA LOC LA PALATUL PIONIERILOR

- MINITEHNICUS ARE DE REZOLVAT O PROBLEMĂ: CUM POT SĂ IA PARTE 100.000 DE COPII LA ACELAȘI REVELION
- MINITEHNICUS A GĂSIT RASPUNSUL.
- PRINTR-O NEMAIVĂZUTĂ COMPETIȚIE CARE VA AVEA LOC CU PRILEJUL REVELIONULUI „RACHETEI”!

- NU PIERDEȚI OCAZIA DE A LUA PARTE LA REVELIONUL „RACHETEI”!

AMĂNUNTE ÎN REVISTA: „RACHETA CUTEZĂTORILOR”

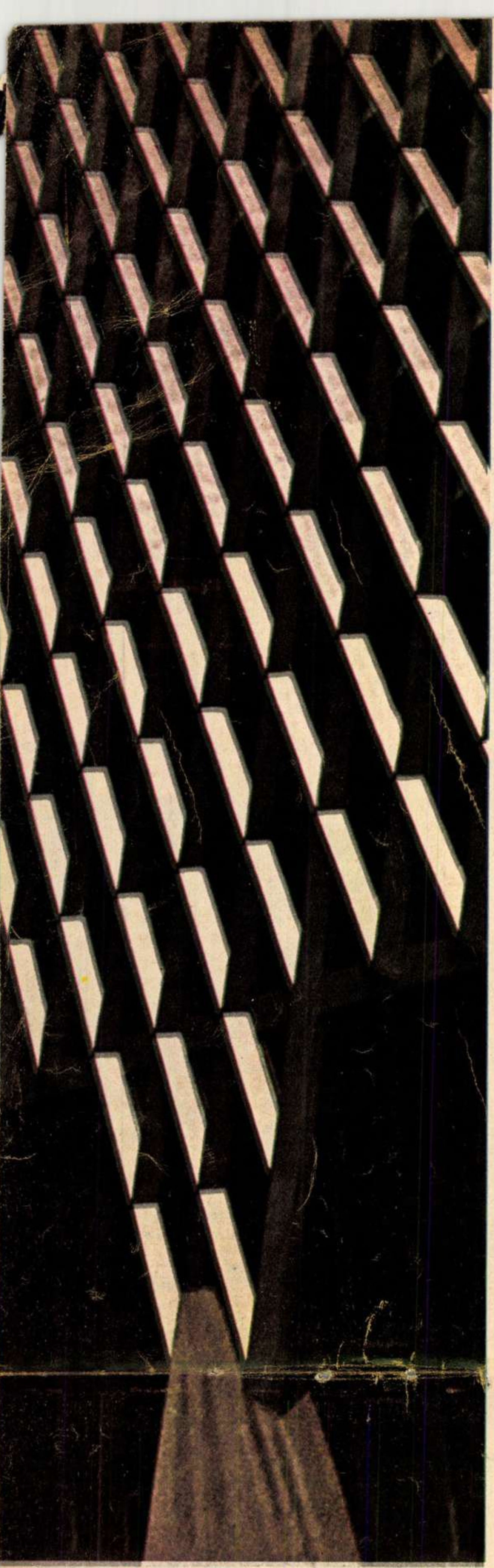

arhitectura în mileniul 3

În anul 2006 planeta noastră — mai bine-zis a voastră, dragi cutezători — va fi locuită de 7 miliarde de oameni. De două ori mai mulți decît acum, în 1970. Cu alte cuvinte, de două ori mai multă hrană, îmbrăcăminte și construcții, precum și de multe ori mai multă știință, pentru a putea produce bunurile necesare omenirii viitoare în deceniile ce ne-au mai rămas pînă la începutul mileniului 3.

Printre detașamentele active ale celor șapte miliarde de locuitori ai Pămîntului, care vor vedea zorile mileniului al treilea, se va situa generația ce se află acum pe băncile școlilor.

Înzestrată cu înalt potențial științific și cu echipament tehnic rapid și eficient, această generație va avea misiunea de a pune temeliile unei ere «astro-terestre».

«A pune temeliile» nu este o simplă metaforă, ci formularea exactă a uneia din cele mai grele și mai complexe sarcini ce va reveni oamenilor de mîine. Pentru a produce imensele cantități de bunuri de consum pe care le va solicita o populație foarte numeroasă și dornică de un nivel de viață superior, «tehnocreatorii» din anul 2000 vor trebui să consacre o parte mare din activitatea lor construcțiilor generale.

Numim astfel construcțiile mileniului al treilea deoarece deosebirile pe care le facem noi acum între noțiunile de «locuință personală» pe deoparte, și «imobile publice», uzine și artere de comunicație, pe de altă parte, nu vor mai fi aceleași. Nu vor mai fi atît de mari, pe cît sînt azi, nici deosebirile dintre sate și orașe.

De toate aspectele arhitecturii din mileniul următor se vor ocupa multe categorii profesionale, din domenii aparent neimplicate în problema construcțiilor imobiliare, cum ar fi psihosociologia, ecologia, ergonomia, igiena socială. Deasupra tuturora, organizînd în mod creator ideile ce i se vor propune, se va afla una din cele mai frumoase, mai utile și mai vechi discipline ale minții omenești, **ARHITECTURA.**

Din totdeauna, arhitecții-constructori au ținut seama de cîteva reguli care rămîn valabile și pentru al treilea mileniu. În primul rînd, locuințele omenești trebuie să fie **în armonie cu natura înconjurătoare, cu clima locului, cu felul de muncă al oamenilor, cu legăturile lor sociale imediate** precum și cu ansamblurile mai largi, satul, orașul, regiunea, țara în care se află.

În acest spirit au lucrat «ziditorii» sumerieni, cu zece mii de ani înaintea noastră, constructorii chinezi, indieni, cu 7–8 mii de ani înainte, apoi constructorii egipteni și, mai aproape de noi, acum trei-patru mii de ani, constructorii greci, de la care ne vine și numirea de «arkhi-tekton», adică «meșter-constructor».

O fază cu adevărat nouă în istoria construcțiilor de locuințe și de edificii publice începea abia de la jumătatea secolului al XIX-lea, deci cu numai trei-patru generații în urma noastră. În anul 1848, un grădinar francez, anume Joseph Monnier, din orașul Boulognesur-mer, vrînd să facă niște împrejmuiri mai solide pentru straturile sale de flori, a turnat ciment în niște tipare de scîndură în care aruncase sîrme de fier vechi. Așa s-a născut «betonul armat», cu ajutorul căruia au devenit realizabile construcțiile înalte, blocurile industriale și de locuințe sprijinite pe stîlpi subțiri, dar cu mare forță de susținere. Au apărut apoi alte materiale de construcție, derivate și combinate din ciment, din beton cu felurite armături, din lemn tocat și aglomerat, din hîrtie întărită, impermeabilă și ignifugă (utilizată de constructorii japonezi) — dar, mai cu seamă, în ultimele trei-patru decenii, materialele din mase plastice macromoleculare, oțelurile speciale și aluminiul, în aliaj cu diferite alte metale, în special cu arama, magneziul și manganul, din care a rezultat «duraluminiul», metalul erei actuale de construcții terestrospațiale.

Avînd la îndemînă materiale și mijloace tehnice superioare celor actuale, echipele de «arhitecți-ingineri-constructori» – (se va lucra numai colectiv, pentru a se cuprinde toate disciplinele «imbricate» în construcții) vor trece, probabil încă din anul 1980, la proiectarea seriilor de clădiri cu care vor serba revelionul mileniului 3.

Oare cum vor arăta ele? Să ne amintim că omenirea a început prin a locui în caverne, s-a adăpostit, apoi, în locuințe lacustre (construite pe stîlpi înfipți în mijlul lacurilor, pentru a fi departe de atacul marilor carnivore); au trecut mii de ani și au apărut clădirile durabile, pe temeliile cărora a început să se înalțe civilizația noastră avînd ca punct de reper zidurile Eladei, ale lumii romane, și, poate mai presus decît toate, ale Renașterii italiene (secolele 14–15 e.n.). În secolul 20, creșterea rapidă a densității demografice, adică a numărului de locuitori precum și expansiunea industrială au obligat pe constructori să recurgă la construcțiile pe verticală.

În mileniul al treilea, probabil chiar din primul lui secol, arhitectura va începe să opereze în alte spații decît pe suprafața Terrei. Se va construi, pentru miliardele de oameni ai viitorului, nu numai **la verticală,** pe sol, ci și **orizontal,** sub sol. Apoi se va construi pe apă, (construcții pe piloni) și subapă, (construcții pneumatizate, cu atmosferă artificială).

În sfîrșit — și nu prea tîrziu — se va construi «extraplanetar»: pe uriașe platforme circumterestre, pe stații circumlunare, pe stații orbitale capabile să evolueze la distanțe astronomice de Terra, pe alte corpuri cerești, începînd, probabil, (dar nu absolut sigur) cu vecina noastră Luna, dacă nu vor fi condiții mai bune de construit și de locuit pe vecinul nostru, Marte.

În majoritatea locurilor pe care se vor deschide șantierele mileniului 3, mediile înconjurătoare vor fi «ostile vieții». Pînă acum omul nu poate trăi decît în atmosfera temperată, care este un mediu prielnic vieții. Adîncimile subterane, mediul subacvatic și spațiul cosmic sînt «medii ostile». Pentru ca oamenii să poată lucra și... domicilia în astfel de medii, «arkhi-tekton»-ii viitorului vor fi obligați să creeze «mutații», adică tipuri de construcții cu desăvîrșire noi.

Multe materiale de construcție tradiționale vor fi abandonate. Arhitecții mileniului 3 vor lucra, de multe ori, în stare de imponderabilitate, sau cu un coeficient redus de gravitație, ceea ce înseamnă cu desăvîrșire altceva decît a construi pe cumintele nostru Pămînt. Vor beneficia de «sudura în vid» și de materialele de construcție «suple», elastice. Odăile unui imobil al viitorului vor fi strînse într-un «conteiner» și «extinse» imediat unde va fi nevoie de ele. Să nu se creadă că de la începutul mileniului spațiul terestru va deveni neîncăpător pentru construcții. Dimpotrivă, spațiu va fi suficient, dar problema este — în ce mod va fi organizat acest spațiu de către gîndirea arhitectonică a viitorului. Casele mileniului 3, fie că se vor afla în perimetrele unor «megalopolis» sau «gigametropole», fie că se vor suspenda în construcții verticale, arborescente, trebuie să țină seama de **confortul** și **liniștea** omului modern, de **randamentul lui optimal,** de **recreația și satisfacția lui artistică.**

Adăugăm că în economia mileniului 3, oamenii se vor deplasa, în orice caz repede. S-ar putea ca peste cel mult o sută de ani, automobilele care ne preocupă astăzi atît de mult, să rămînă doar amintiri, la muzeu. În locul lor vom avea avioane care vor decola numai vertical și vor înainta cu viteze supersonice.

În dezvoltarea civilizației umane s-a căutat, mereu, formula cea mai bună pentru a exprima relația «locuință- circulație - muncă- recreație». Marele filozof grec Platon credea că armonia între acești 4 factori necesari vieții omenești organizate se poate obține în orașe de cîte 5 000 de locuitori. Realitatea istorică a demonstrat însă că oamenii au tendința de a se aduna în orașe mult mai mari, de 50 – 60 000 de locuitori, care îmbină satisfăcător posibilitățile lor de producție și de aprovizionare.

Francezul Le Corbusier, supranumit «arhitectul secolului 20» credea că orașele se pot extinde pînă la 2–3 milioane de oameni, dacă în edificarea lor se ține seamă de aer, lumină și verdeață.

Mergînd mai departe, arhitectul american Yona Friedman și-a imaginat «arhitectura mobilă», în care locuințele și uzinele construite pe piloni înalți și, în unele cazuri, chiar pe roți, ar lăsa liber spațiul de sub ele, pentru a se conserva vegetația și a se înlesni trasarea căilor de comunicație.

În general, arhitecții-urbaniști sînt de părere că orașele viitorului vor fi **«spațiale»** (adică edificate pe mai multe nivele, la sol, în aer, sub apă), **«mobile»** cu alte cuvinte sectoare mari din ele vor putea fi deplasate, în fine vor fi **«perisabile»,** (adică anumite fragmente ale lor, devenite inutile sau depășite de condițiile tehnice, vor putea fi distruse și înlocuite rapid.

În «megalopolis» (orașe de 50–100 de milioane de locuitori formate din numeroase «centre» mai mici) edificiile suprapuse vor comunica prin trotuare rulante, prin ascensoare și cabine cu deplasarea combinată, pe paliere orizontale, pe planuri înclinate și pe verticale. Insonorizate, climatizate, cu toate serviciile sanitare necesare, locuințele vor trebui să realizeze formula habitatului perfect pentru «cutezătorii» din mileniul al III-lea.

MIRCEA
GRIGORESCU

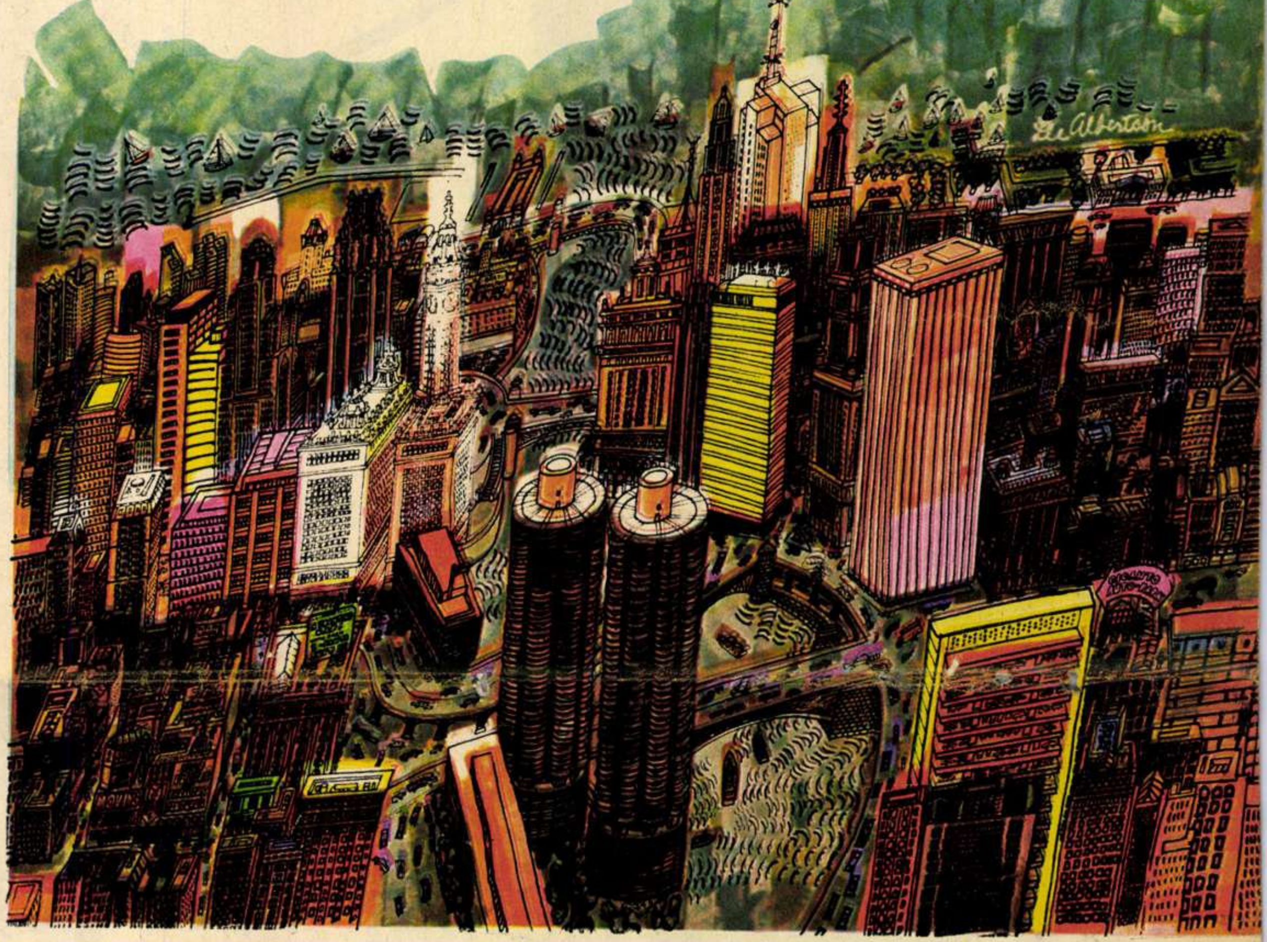

PROIECTUL UNUI ORAȘ AL MILENIULUI TREI.

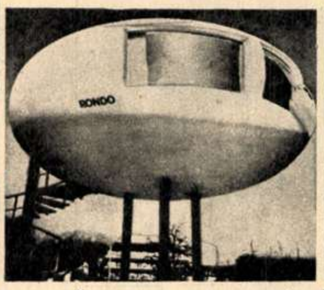

O CLĂDIRE CARE SE AFLA DEOCAMDATĂ ÎN MACHETĂ, VA FI CONSTRUITĂ DIN MATERIALE PLASTICE. IMAGINEA DE SUS REPREZINTĂ UN DETALIU AL ORIGINALULUI PROIECT.

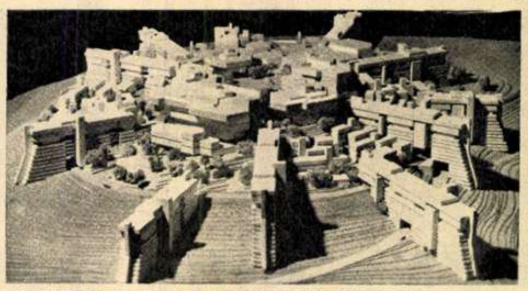
UNIVERSITATEA PAHLAVI DIN SHIRAZ VA FI LA ÎNCEPUTUL MILENIULUI 3 UNUL DINTRE CELE MAI MARI EDIFICII ALE IRANULUI.

ACESTE CONSTRUCTII VOR FI RIDICATE LA CHICAGO.

UN ORAȘ SPATIAL INSPIRAT DE FORMA ARBORILOR.

INTERIORUL ORIGINALEI LOCUINȚE DIN IMAGINE VA FI ASIGURAT CU TOT CONFORTUL.

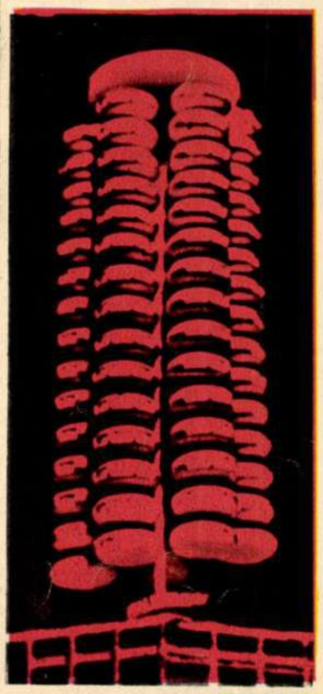

CLĂDIREA DIN IMAGINE NU REPREZINTĂ UN PROIECT PENTRU VIITOR. EA A FOST RECENT CONSTRUITĂ LA MOSCOVA DE CĂTRE C.A.E.R.

ANSAMBLUL DIN FOTOGRAFIE SE ÎNTINDE PE O SUPRAFAȚĂ DE 90 DE HA.

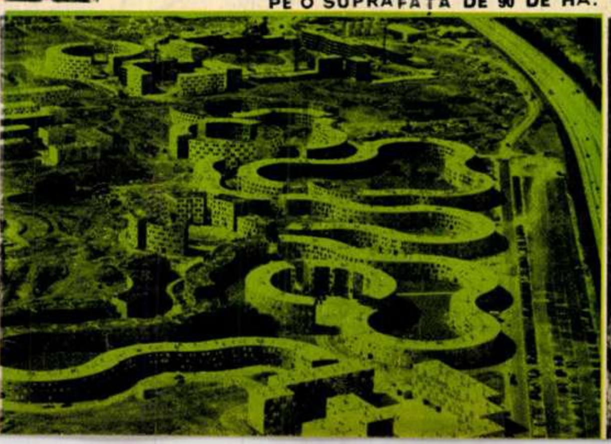

ARHITECȚII AU ȚINUT SEAMA DE TERENUL ACCIDENTAT ȘI AU AȘEZAT ETAJELE CLĂDIRII ÎN TREPTE.

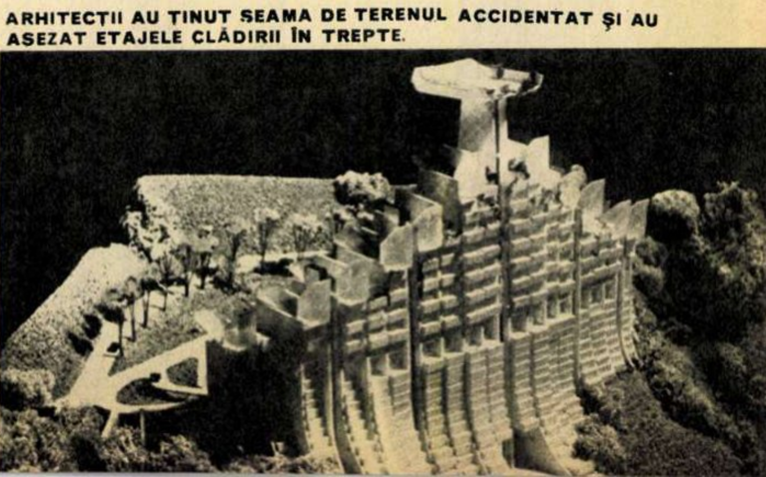

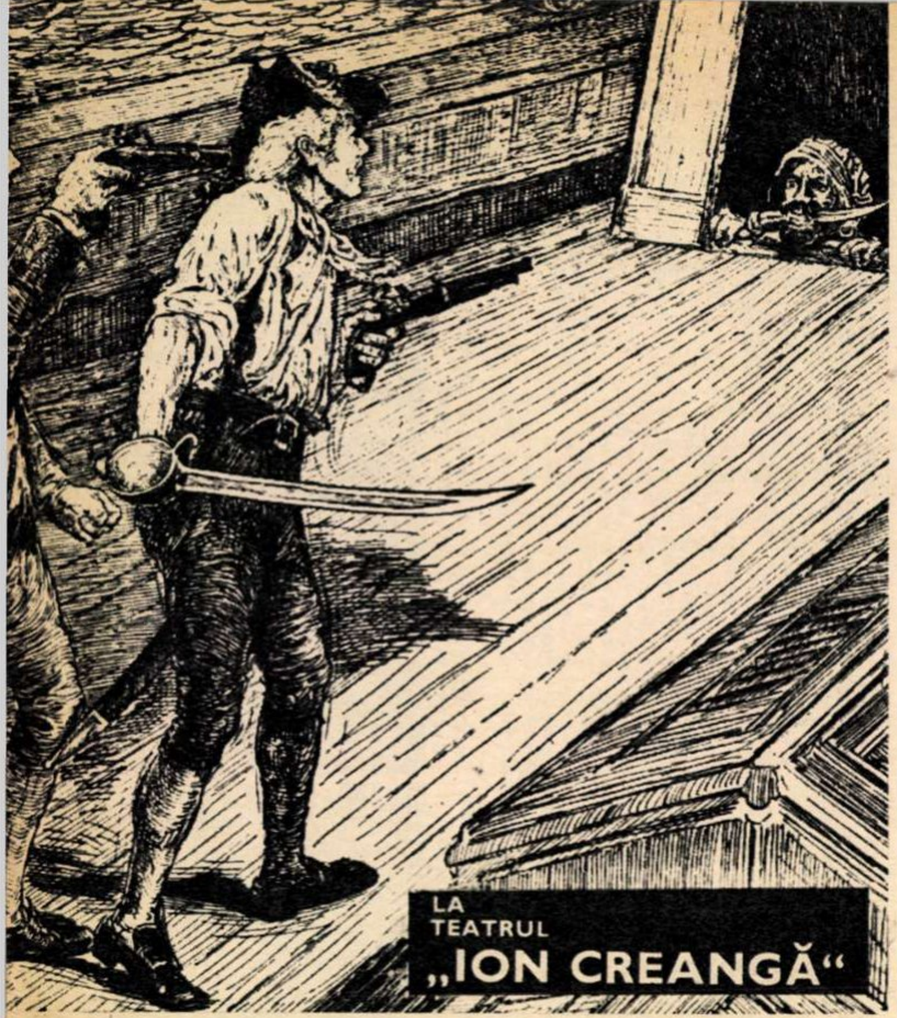

LA TEATRUL „ION CREANGĂ“

COMOARA

din Insula Piraţilor

Povestind despre felul în care a scris romanul «Comoara din Insula Piraţilor», autorul ei, Robert Louis Stevenson mărturisea că totul a pornit de la o hartă. Într-o zi s-a apucat să deseneze contururile unei insule, şi, încîntat de rezultatul muncii sale, admirînd forma şi culorile hărţii, a hotărît s-o numească Insula Comorii. În timp ce o privea, i s-a părut dintr-o dată că peticul de hîrtie prinde viaţă, că pe insula lui au apărut oameni şi că acolo au loc nişte extraordinare întîmplări în vederea găsirii unei comori. Pe filele care se aflau alături a început să se nască astfel o povestire în miezul căruia se afla micul Jim Hawkins, pornit să caute o comoară ascunsă de un oarecare căpitan Kidd într-o insulă pierdută în largul mării. Istorisind despre Insula Comorii, Stevenson dorea de fapt să stea de vorbă cu tinerii săi cititori despre prietenie, generozitate, cutezanţă.

Prea tîrziu... Jim se află în mîinile piraţilor. Dar...

Nu putem decît să salutăm ideea Teatrului «Ion Creangă» din Capitală de a pune în scenă cunoscutul roman al lui Stevenson (dramatizare: Marius Oniceanu) creînd un spectacol care încîntă deopotrivă pe spectatorii tineri ca şi pe cei vîrstnici. Grigore Gonţa în rolul lui Jim Hawkins cucereşte prin dezinvoltura şi umorul cu care dialoghează cu sala. El alcătuieşte împreună cu cei doi prieteni ai săi, interpretaţi de Alexandrina Halic, cunoscută pentru talentul şi dragostea cu care slujeşte teatrul pentru copii, şi Gabriela Vlad, un trio plin de farmec, care trece rampa. Încercările piraţilor de a pune mîna pe comoară, dejucarea intenţiilor lor prilejuiesc momente din cele mai palpitante. Muzica adaugă o notă în plus, dînd ritm desfăşurării spectacolului. I-am reproşa totuşi acestuia unele lungimi care ar putea fi înlăturate cu uşurinţă. Măcar şi pentru simplul fapt ca, după spectacolele de dimineaţă, copiii să poată ajunge la timp la şcoală.

În orice caz, întîlnirea cu personajele lui Stevenson oferită de Teatrul «Ion Creangă» este un prilej de bucurie pentru tinerii spectatori.

B. CARAGIALE

În sfîrşit, în faţa hărţii! Va fi dezlegat misterul ei?

Nici o injecţie nu mai poate veni în ajutorul lui Billy Bones.

Jim şi cei doi prieteni stau la sfat pe puntea vasului.

Revelionul RACHETEI
VA AVEA LOC LA PALATUL PIONIERILOR
- MINITEHNICUS ARE DE REZOLVAT O PROBLEMĂ: CUM POT SĂ IA PARTE 100 000 DE COPII LA ACELAŞI REVELION ?
- MINITEHNICUS A GĂSIT RĂSPUNSUL :
- PRINTR-O NEMAIVĂZUTĂ COMPETIŢIE CARE VA AVEA LOC CU PRILEJUL REVELIONULUI „RACHETEI”!
- NU PIERDEŢI OCAZIA DE A LUA PARTE LA REVELIONUL „RACHETEI”!

AMĂNUNTE ÎN REVISTA: „RACHETA CUTEZĂTORILOR”

Fotografiile reprezintă secvenţe din filmul «Sentinţa», coproducţie româno-maghiară-slovacă, dedicată memoriei lui Gheorghe Doja.

de luptă. Doja a căzut prizonier.

Şi, o dată cu căderea lui s-a sfîrşit, de fapt, şi războiul ţărănesc din 1514. Pe Doja l-au supus la cumplite cazne. L-au aşezat pe-un tron de fier înroşit în foc; i-au pus pe cap coroană tot de fier şi tot încinsă în jar; i-au sfîşiat carnea cu cleştele fierbinte... Un învăţat din acea vreme, Ioan Sommer, scria cu multă indignare: oricine în veac va auzi despre asta, «îşi va întoarce faţa şi va fugi cu inima cutremurată de o crimă atît de mare».

În toamna şi în iarna acelui an 1514, zeci de mii de ţărani au pierit de furia nobilimii. Răscrucile erau încărcate de spînzurători şi de oameni traşi în ţeapă ori arşi pe rug. Se spunea că furia nobililor era aşa de cumplită încît ar fi exterminat toţi ţăranii, dacă nu s-ar fi temut că nu mai are cine le munci pămînturile. Dar furia lor dovedea de fapt, frica lor în faţa forţei poporului!

Acesta a fost Gheorghe Doja: un om care, iubind poporul, s-a luptat eroic pentru dreptatea lui, a vîrît groaza în nobilime şi s-a stins ca un viteaz şi ca un martir. Avea patruzeci şi patru de ani cînd a murit. Desigur c-ar mai fi putut săvîrşi încă multe fapte demne de slavă. Dar şi cîte a făcut îl rînduiesc printre cei mai de seamă eroi, la chemarea cărora s-au înfrăţit în luptă popoarele român şi maghiar.

Jungherul de argint

de VASILE MĂNUCEANU

În cortul său simplu, ostăşesc, Doja se sfătuia cu fratele său, Grigore, cu Laurenţiu Meszaroş şi cu alte căpetenii şi oameni de credinţă. Sosiseră veşti posomorîte.

— Voievodul Ioan Zapolya a strîns oştire cîtă frunză şi iarbă, oftă Laurenţiu. Iar noi, pe zi ce trece sîntem tot mai puţini.

— Aşa-i, întări cineva. Oamenii au început să se risipească. Pornesc pîlcuri, pîlcuri pe la casele lor.

— N-au vină. De-ale gurii nu se mai află în tabără. Vitele de la jug le-am tăiat de mult, pită nu mai este

Gheorghe Doja ridică fruntea ostenită şi brăzdată:

— Nici eu nu-i osîndesc. Au venit la oaste de bună voie şi nu-i putem ţine cu sila. Bucatele-s nestrînse, le-or pieri pruncii de foame... Şi-apoi au făgăduit că s-or întoarce îndată ce mîntuie secerişul.

— Numai de n-ar izbi vrăjmaşul pînă atunci, mormăi Grigore.

În clipa aceea, de-afară se auzi larmă şi unul din cetaşi, Pavel Onciu, vîrî capul prin deschizătura cortului, cuvîntînd către Doja:

— Nişte ţărani de la noi, din Merczalău, vor cu orice chip să te vadă.

— Cu dragă inimă îi primesc. Să intre!

Privirea lui Doja poposi înviorată pe feţele celor ce păşeau sfielnici înăuntru şi braţele i se deschiseră larg:

— Frate Farcaş! Şi tu, Mihaile! Şi Filip! Dar braţele îi căzură parcă fără putere şi chipul i se umbri iarăşi. Ce necaz vă aduce?

— Nu necazul, ci bucuria, grăi liniştit cel numit Farcaş. Bucuria de a şti apropiată împlinirea nădejdilor. Şi fiindcă spre împlinirea aceasta tu ne călăuzeşti, ţi-am adus un dar, după puterile noastre. Iată-l. Un jungher cu mînerul de argint, cum se cuvine unei căpetenii. L-a făurit un meşter bătrîn, cu mare iscusinţă. Argintul l-am adunat fir cu fir de la toţi oamenii. E sfinţit cu sudoarea noastră şi cu iubirea noastră. Primeşte-l, Gheorghe Doja.

În ochii celorlalţi se citea aceeaşi stăruinţă, aceeaşi dragoste, aceeaşi încredere fără hotar. Barba prea timpuriu încărunţită a lui Doja tremură abia văzut:

— Vă mulţumesc din suflet, fraţii mei. Nici nu ştiţi voi ce mîngîiere şi îmbărbătare îmi aduceţi în ceasul de cumpănă. O, cîte gînduri şi cîte veacuri sălăşluiesc în fărîma asta de argint şi de criţă...

Ca un ecou prelung al vorbelor sale, sună undeva glas de tulnice. Glas de primejdie. Un oştean bătrîn se năpusti în cort:

— Oaste mare de călăreţi se apropie dinspre miazănoapte!

Ieşiră în grabă. Doja scrută îndelung zarea.

— Oastea lui Zapolya, scrîşni Laurenţiu.

— A cui va fi fiind, trebuie s-o înfruntăm.

Ochiul lui Doja scormonea fără încetare norul acela ameninţător:

— De-o fi să pierim, vom pieri, dar îndărăt n-avem să dăm din faţa vrăjmaşului.

— Niciodată, adăugară ceilalţi cu linişte.

(CONTINUARE ÎN PAG. 15)

PE VECHILE PLAIURI

de GH. TOMOZEI

Cu pasul rar, cu ochii adînciţi,
În liniştea stăpînă pe poiene,
Străbat în asfinţitul sîngeriu
Îndepărtate plaiuri bănăţene.

Zvîcneşte-n tîmpla mea chemarea surdă,
Un gînd în suflet a-nceput să fiarbă,
Foşneşte codrul de mesteceni tineri
Şi soarele îşi pleacă fruntea-n iarbă.

Rămîn aici. Pe plaiurile-aceste,
A ars odată Doja răzvrătitul.
Pămîntu-nsîngerat atunci a fost
Ca rana ce-şi deschide răsăritul.

Şi dă în mine sîngele în clocot,
În ochii mei s-aprinde-o vîlvătaie
Mai aprigă decît a fost aceea
Ce-i arse trupu-n aspra ei văpaie.

Aici e Doja, nu-n tăceri albastre!
Nu-şi doarme somnul sub lumina serii
Şi glasul lui nu-i freamăt de mesteceni,
Ci-asemeni e ivirii primăverii.

Din flacăra care l-a ars pe Doja
Conace-au ars şi nourii minciunii,
Scînteia-ncinse focul răzvrătirii
În holdele ca aurirea lunii...

Şi crunt a fost, şi grea ne fuse truda
Să răsturnăm povara rînduirii
Ce l-a aprins în flacără pe Doja
În noaptea fără stele-a asupririi.

Şi cînd pornesc în linişti să cutreier
În pacea stăpînind peste poiene,
Pe Doja răzvrătitul eu îl ştiu
În depărtate plaiuri bănăţene...

Îl văd pe Doja prin scîntei şi flăcări
Şi-mi suie-n piept scînteile acele,
Cum au urcat în steaua-npurpurată,
În stema înflorită-a ţării mele...

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

Să mergi la școală, să stai seara în fața televizorului, să citești o carte sau să mergi la un spectacol, sînt preocupări care fac parte din viața noastră zilnică și ni se par obișnuite. Nu toți copiii Pămîntului se bucură însă de toate acestea. Din cei un miliard de copii care trăiesc astăzi pe planeta noastră mulți nu știu să citească și foarte mulți se zbat alături de părinții lor pentru a-și asigura hrana zilnică.

Pentru a-i feri de boli, subnutriție și analfabetism, Organizația Națiunilor Unite vine în sprijinul lor, acordînd asistență medicală. hrană și alte ajutoare. Imaginile care le veți urmări în pagina de față ne-au fost puse la dispoziție de UNICEF (Fondul Națiunilor Unite pentru Copii).

În Africa există numeroase regiuni cu sol sărac și climat cald și uscat. Pentru ca pămîntul să rodească cît de cît, africanul trebuie să-l lucreze din greu cu întreaga sa familie (foto 1).

Încă de pe băncile școlii copiii din Paraguay învață să smulgă roadele unui pămînt lipsit de dărnicie (foto 2). Copiii nu trebuie să mai cunoască nici boala, nici foamea (foto 3). Caravane cu cadre medicale și cu echipament sanitar acordă asistență medicală copiilor din satele africane (foto 4).

Deprins de mic cu munca, acest copil dintr-un sat din Coasta de Fildeș își ajută mama la treburile casnice (foto 5).

În timp ce alți copii de vîrsta lor învață să citească și să scrie, mulți băieți din Qito (Ecuador) sînt nevoiți să-și cîștige existența vînzînd ziare sau lucrînd cu ziua unde se nimerește. Dar nu totdeauna se găsește de lucru pentru ei (foto 6).

Ce poate fi mai plăcut pe un soare torid decît o baie răcoritoare? (foto 7). În Ceylon locuitorii satelor obișnuiesc să facă baie în rîurile din preajmă de cîteva ori pe zi. Din păcate, însă, apa aceasta este de multe ori purtătoare de microbi și epidemiile se declanșează cu repeziciune. O problemă importantă o constituie și apa potabilă. În multe locuri ale ținutului ea se află ascunsă adînc, sub nisip și femeile o adună în ulcioare folosindu-se de bucăți de nuci de cocos legate de bețe. Dar chiar și această apă adunată cu atîta trudă este infectată și aducătoare de boli.

GALA UNICEF '70

ÎN ANUL ACESTA, GALA UNICEF PENTRU STRÎNGEREA DE FONDURI VA AVEA LOC LA 20 NOIEMBRIE A.C., LA TEATRUL DE BEAULIEU, DIN LAUSANNE. DE DATA ACEASTA, GALA SE BUCURĂ DE PREȘEDENȚIA MARELUI CINEAST CHARLES CHAPLIN, VESTITUL CHARLOT.

JOSÉPHINE BAKER, JEAN-CLAUDE PASCAL, PETER USTINOV, UDO JURGENS, GÉRALDINE CHAPLIN, PENTRU A NU CITA DECÎT CÎTEVA NUME CELEBRE, VOR ONORA SCENA CU PREZENȚA LOR. DAR, DESPRE MARII ARTIȘTI AI GALEI UNICEF '70 VEȚI CITI ÎN NUMĂRUL VIITOR.

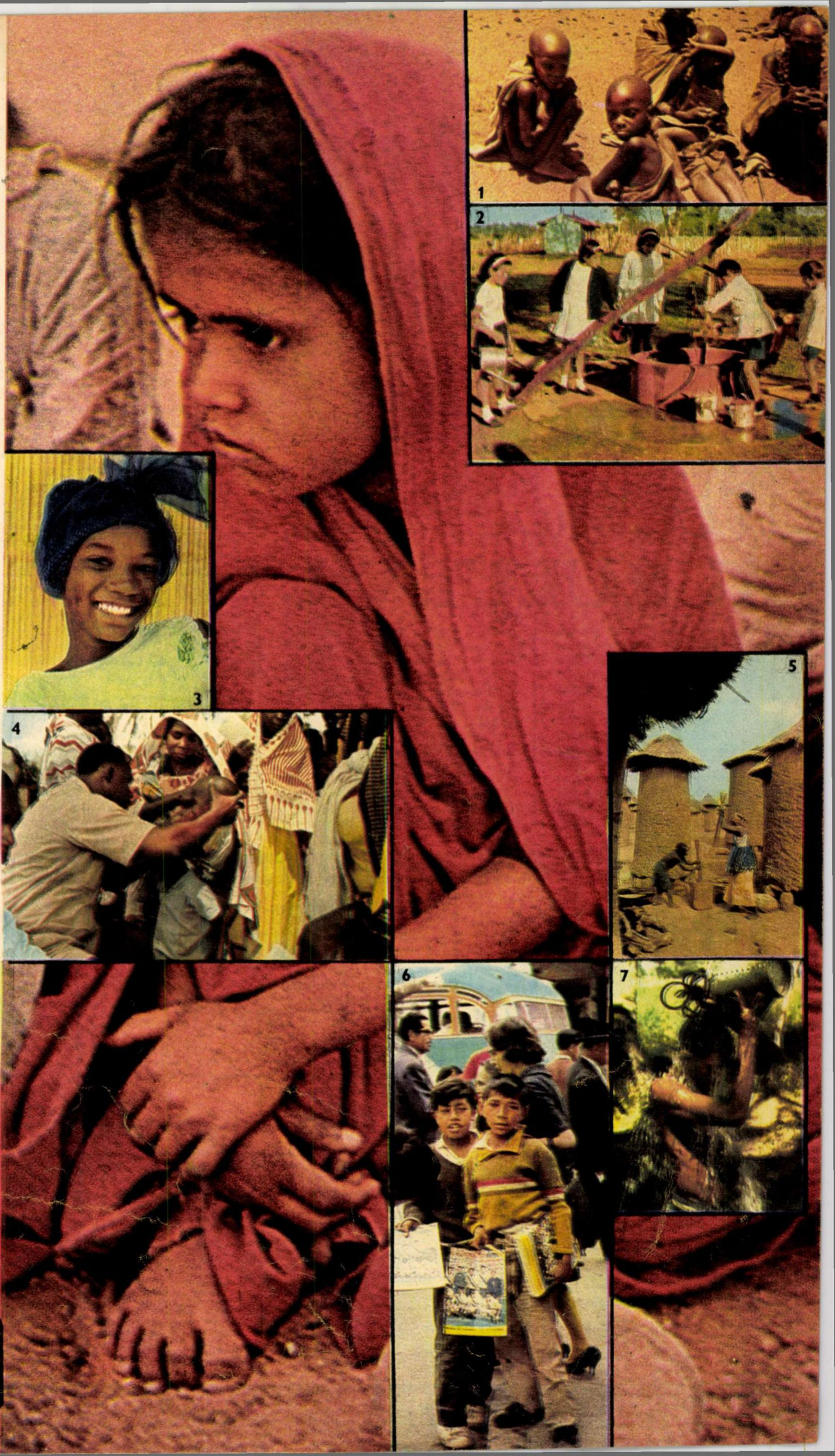

VĂ PREZENTĂM UN NOU ECHIPAJ

EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

Prof. ȘANDOR TEODOR

HETEA MARIA
căpitan de echipaj

FETELE DIN MĂRIȘEL ÎN CĂUTAREA AURULUI VIU

Expediționarii sînt din comuna Mărișel, statornicită pe umeri de stîncă, în Țara de Piatră, la 1197 m altitudine, în cuprinsul munților Apuseni. Comuna Mărișel își află un loc de seamă în istoria Transilvaniei: prin aceste plaiuri Crăișorul munților și glotașii moți, au înscris pagini de eroism în luptele ce le-au dus împotriva silniciei și nedreptății.

De aici, din Mărișel, nouă eleve ale Școlii generale — călăuzite de profesorul Teodor Sandor — au pornit pe potecile tainice ale Țării de Piatră, pentru a explora, vreme de douăsprezece zile făgașurile neștiute ale Apusenilor. Căpitanul acestei expediții, Hetea Maria, are un an mai puțin decît eroul lui Jules Verne, dar e tot atît de curajoasă, stăruitoare și ingenioasă.

UN UNIVERS NECUNOSCUT... LA DOI PAȘI

Ceea ce dă o dimensiune aparte, o valoare deosebită acestei incursiuni în inima munților o constituie faptul că cele mai multe dintre fete nu depășiseră pînă atunci limitele județului, iar unele nici măcar hotarul comunei. Ele pornesc să înfrunte necunoscutul, cu emoția primilor exploratori ce debarcă pe un pămînt neștiut.

Harta din mîna căpitanului expediției are valoarea unui document, deși itinerariul nu însumează decît 200 km. Ea înscrie denumiri ce duc deopotrivă în cuprinsul Țării de Piatră și în istorie. Vor călca pe potecile pe unde au răsunat pașii glotașilor lui Horia, Cloșca și Crișan și vor păși la Vidra în căsuța — văzută cîndva în cartea de istorie — unde s-a născut Avram Iancu, Crăișorul munților.

Fiecare sat din drum — Horia, Albac, Cîmpeni — încorporează în țarina sa, în temelii și în nume o părticică din istoria Țării de Piatră, după cum locurile acestea păstrează deopotrivă mărturia marilor prefaceri geologice ce s-au petrecut în regiunea munților Apuseni, de-a lungul timpului.

ORGA DE BAZALT

În a noua zi a expediției, echipajul pătrunde în lumea de lavă împietrită a Detunatelor. Aici, în vremuri geologice îndepărtate, șuvoaie de magmă s-au revărsat ca o cascadă, cristalizînd apoi în coloane prizmatice ce ți se înfățișează asemenea unor gigantice tuburi de orgă. Către poalele Detunatelor s-au adunat frînturi de rocă vulcanică desprinse din munte, între care se ițesc tufe de cimbrișor, flori sîngerii și o sumedenie de albăstrele, însuflețind cu culorile lor vii, severitatea acestei priveliști minerale. Membrii expediției se lasă surprinși de obiectivul aparatului de fotografiat, pe buza abruptului de lavă de unde privesc spre pîlcurile de păduri și trifoiștile din vale. Tolbele sînt încărcate cu fragmente de roci vulcanice și după un scurt popas, expediția pornește mai departe.

FUGA LUI CIUȘ

Jurnalul de bord înscrie în paginile sale — ilustrate de sugestive imagini fotografice — impresii despre locurile pline de interes ce le-au cercetat neobositele fete din Mărișel. Ele au poposit lîngă izvoarele Arieșului — rîul aurit — din nisipul căruia cerneau odinioară fluturași de aur, dacii și romanii. Au cercetat căldările glaciare dominate de culmea Curcubăta și au coborît în adîncuri pentru a studia ghețarul subteran din peștera Scărișoara. Un captivant teren de cercetare l-a constituit, de asemenea, Dealul cu Melci, alcătuit din sedimentele străvechii mări mezozoice ce și-a unduit în vremuri geologice valurile dea-

---

NICUTA TANASE

Casata de la miezul nopții

ROMAN FOILETON

4 - *Se pune mare bază pe un amănunt*

• ROMAN FOILETON 16

Am numărat împreună cu Iliuță banii care acum nu mai aveau stăpîn, i-am pus într-o casetă, am sigilat-o cu ceară roșie și desperat de cele petrecute l-am întrebat pe Iliuță:

— Și acum ce facem? Ce facem cu acești 39 525 de lei?

Iliuță s-a scărpinat în cap ca un om pus în încurcătură și a zis.

— Trebuie să punem mîna pe Marian.

— Cum? Cum dăm de el? Unde îl căutăm?

— Nu ți-a spus unde stă?

— Mi-a spus, dar poți să mă tai și nu-mi aduc aminte. Îmi frămînt creierii de-o jumătate de oră și nimic... Ai reținut tu cumva numele lui de familie?

— Nu.

— Nici eu.

— Eu zic să aducem cîinele ăla polițist, poate ne dă o mînă de ajutor.

— În primul rînd cîinele nu ne poate da o mînă de ajutor pentru că are labe.

— Să ne ajute. Să meargă după urme.

— Dar spui că a luat autobuzul din mers... Cum să-i mai miroasă urma?

— Aveți dreptate... Hai să chemăm miliția.

— Dar i-am promis lui Marian că...

— Așa e... Să ne descurcăm cu propriile noastre forțe. Sînteți de acord?

— Sînt, dar cum? Nu avem nici un fir de care să apucăm... Pe mine mă frămîntă un gînd încîlcit... De ce a luat Marian doar 50 de lei. De ce nu i-a luat pe toți? De ce n-a înfipt mîna în mai multe bancnote?

— Era grăbit. Desperat.

— Dacă era grăbit, desperat, cum zici tu, nu lua nimic. Fugea, sărea pe fereastră. Eu pun mîna în foc că băiatul ăsta e cinstit. Faptul că a luat numai 50 de lei e o dovadă că...

• ROMAN FOILETON 17

— Ce dovadă?

— Acești 50 de lei i-a luat cu un scop precis... Hai să facem un efort...

— Ce efort?

— De gîndire, de memorie... Îmi dai voie să-mi aprind o pipă.

— Credeți că ajută?

Îndesînd tutun în pipă și privind undeva aiurea, l-am întrebat pe Iliuță.

— Mi s-a părut mie, sau chiar l-am întrebat pe Marian din ce comună e bunica lui?

— L-am întrebat. Sigur că l-am întrebat.

— Ți-aduci aminte numele comunei.

— Ciu...

— Exact! Ciuceni. Bravo Iliuță. Ești formidabil!

— Formidabil?! De ce?

— Avem un amănunt care ne va fi de mare folos... Iliuță, în vacanța asta ai mai pus mîna pe carte? încep școlile și ar trebui să...

— Nu vă face-ți probleme în chestiunea asta.

— Tăticul tău e acasă?

— Da. De ce?

— Roagă-l să vină pînă la mine... Tu ești amator de o excursie?

— Ce excursie?

— O excursie în comuna Ciuceni...

— Ar fi colosal. Cu mașina dumneavoastră?

— Da.

Pe Iliuță am reușit să-l iau cu mine numai și numai pentru faptul că voiam, fără să știe el, să-l fac eroul acestui roman. Roman care s-a «născut» numai datorită lui. Am vorbit cu părinții lui, au acceptat, și a doua zi, chiar înainte de răsăritul soarelui ieșeam din București. Iliuță mi-a spus că n-a dormit toată noaptea și n-a închis un ochi.

Urmăriți număr de număr senzaționalele peripeții prin care a trecut autorul

ROGDAN ANA
secund de echipaj

GHIC V. VICTORIA
istorie

PURCEL FLOAREA
geograf

MARIȘ GALINA SILVIA
meteorolog

LĂPUȘTE FLOAREA
sanitar

SOS GALINA
bucătar

PURCEL ELENA
cercetaș

GHIC M. VICTORIA
cercetaș

supra acestor ținuturi.

Și tot din paginile jurnalului aflăm despre Ciuș, un măgar cu ochi de mărgea, cel mai harnic dintre cei trei cărăuși ce poartă în desagi sarcinile mai grele — corturile și mai ales colecțiile de minerale — tezaurul expediției: roci bazaltice, calcaroase și cîte și mai cîte alte frînturi de roci pe care expediționarii de abia așteaptă să le vadă rînduite printre colecțiile muzeului școlii.

Într-o bună zi, însă, Ciuș a dispărut. O dată cu el s-au mistuit și ceilalți doi măgăruși. Se dă alarma și cercetașii pornesc pe urmele fugarilor. Ce se întîmplase? Ciuș, adulmecînd miros de fum, își aduce aminte de casă și — profitînd de umbrele înserării — face cale întoarsă... pornind spre Mărișel. Ceilalți doi urecheați îl urmează, recunoscîndu-l drept șef. Curînd fugarii sînt readuși în tabără. Peripețiile urmăririi sînt înscrise cu umor în jurnalul de bord al expediției.

DE LA LUME ADUNATE

Izvor prea frumos,
Cu șipot duios,
Izvor din pădure,
Rog să te înduri,
Crește-ți vălurelul,
Sprintenel ca mielul,
Crește-ți apa ta,
Pîn-la gura mea...

Versul cîntecului popular se deapănă pe albul hîrtiei, dar nu este singur. În tot timpul expediției fetele și-au notat cu sîrg, adunînd astfel, între coperți le caietului, crîmpeie de frumusețe ale creației folclorice din partea locului. Sînt cuvinte de duh, zicale și ghicitori, strigături cu haz și cîntece populare culese de prin toate satele ce le-au cutreierat membrii echipajului «Palagnia Roșiu» și fac parte din rezultatele de preț ale acestei interesante expediții.

AUREL LECCA

UMOR

MICRO DICȚIONAR FOTBALISTIC

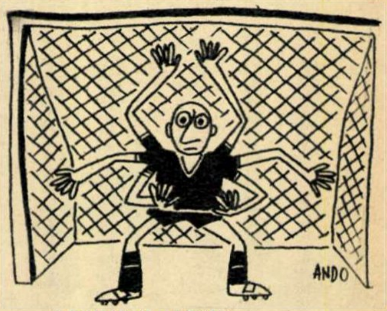

„PORTARUL IDEAL"

OCTAVIAN ANDRONIC

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

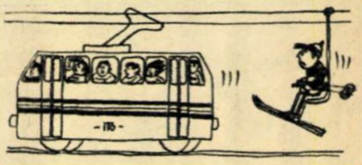

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

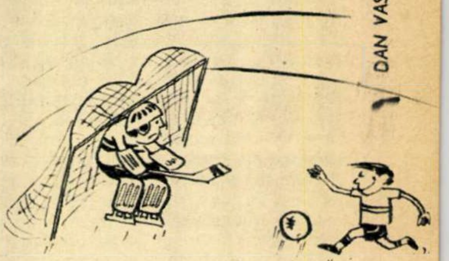

DAN VASILE DUMITRESCU

• ROMAN FOILETON 18

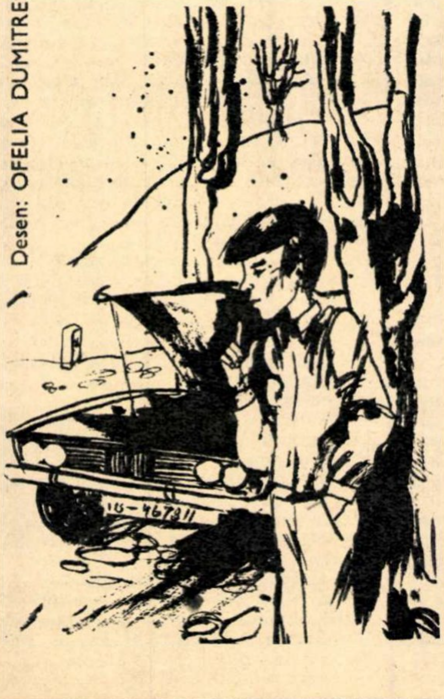

Desen: OFELIA DUMITRESCU

• ROMAN FOILETON 19

— Și ce facem în Ciuceni?

— Facem pe detectivii particulari.

— Dumneavoastră vă convine că aveți și pipă.

— N-am luat-o cu mine, chiar din aceste motive.

Aproape de Sălcuța, mașina ne-a făcut de rîs, n-a mai vrut să meargă. S-au înfundat jiglerele de la carburator. De fapt pana asta a fost folositoare pentru Iliuță. A învățat cum se demontează un carburator și în afară de asta ne-am mai desmorțit și noi. După ce am pus mașina la punct, am întins o pătură pe iarbă și am luat o gustare.

— Cu ce începem? m-a întrebat Iliuță, după ce ne-am întins iar la drum.

— Dragă Iliuță, eu pun mare bază pe un amănunt.

— Care amănunt?

— Bancnota de 50 de lei.

— Pe cuvîntul meu dacă înțeleg.

— Cît era ceasul aseară cînd a dispărut Marian?

— Vreo șase și ceva.

— Poșta pînă la cît este deschisă?

— Pînă la 8.

— Deci Marian a avut timp să se ducă la poștă.

— La poștă, Marian? Pentru ce?

— Aseară cînd l-am întrebat pe Marian de ce nu i-a dat 25 de lei femeii care a plătit în locul lui, a avut o tresărire... Vezi că e în dreapta un indicator, cîți kilometri mai sînt pînă la Ciuceni?

— Trei... Știu că femeia aia care a vrut să-i fure banii a dat 25 de lei de la ea numai ca să nu ajungă pe la miliție... Ce tresărire a avut Marian?

— A regretat că nu i-a trecut prin cap să o despăgubească... Aseară, asta pot să pun și rămășag, Marian a luat cei 50 de lei cu intenția să-i trimită 25 de lei acelei femei.

Am intrat în comună dar n-am stopat la poștă, ci i-am dat drumul mai departe.

• ROMAN FOILETON 20

— Unde mergem? Am trecut de poștă.

— Te duc să-ți fac cinste cu o înghețată. După spusele lui Marian e aici un cofetar foarte priceput.

Am tras mașina la umbra unui copac, am încuiat portiera și ne-am ales o masă mai retrasă din grădinița cofetăriei, am comandat două înghețate și, bineînțeles, după o așteptare de vreo 10 minute a venit și înghețata.

— Și acum, Iliuță, să împărțim sarcinile. Din clipa asta ești detectiv. Vrei?

— Cum să nu!

— Eu mă duc la poștă și mă interesez dacă au sosit cei 25 de lei și pe ce adresă.

— Și eu?

— Tu te vei ocupa de această cofetărie.

— Cum să mă ocup de ea?

— Uită-te colea, sînt o mulțime de copii de seama ta. Împrietenește-te cu ei. Le spui că ești văr cu Marian, că ai venit și tu să-ți petreci o parte din vacanță. Interesează-te cum s-a distrat Marian pe aici, cum a plecat. De ce a plecat mai devreme... Și n-ar fi rău dacă te-ai ocupa puțin și de responsabilul acestei cofetării.

— Să-l întreb pe el dacă i-au dispărut ceva bani? Credeți că Marian a dat lovitura la...

— În nici un caz... Caută să afli ce evenimente mai deosebite s-au petrecut în ultima vreme pe aici...

— Am înțeles.

— Aici avem statul major... Dacă mai ai poftă de înghețată poți să mai servești...

I-am lăsat niște bani lui Iliuță, ca să plătescă înghețata, și eu am pornit spre poștă. Mă obseda cumplit întrebarea. L-am intuit bine pe Marian ori nu? A trimis el aseară telegrafic spre această comună suma de 25 de lei?

(VA URMA)

romanului de față, în căutarea eroilor cărții sale. Suspens, acțiune, neprevăzut!

Ciudata atitudine a lui Pot

SCHITA DE COSTACHE ANTON

DESENE DE POMPILIU

Îi vedeam rar și numai de departe. Spun îi vedeam pentru că Fane nu era niciodată singur. Acolo, lîngă pragul înalt al porții, stăteau amîndoi, iar eu, cum îi zăream treceam repede pe partea cealaltă a străzii, mă prefăceam că mă uit în vitrinele magazinelor, dar de fapt mă uitam tot la ei. Îi vedeam reflectați în luciul întunecat al geamurilor. Întîi îl vedeam pe Fane pentru că purta o pălărioară fistichie de doc și bluză cu carouri mari, albastre. Abia după o clipă deslușeam și imaginea lui Pot. Atunci nu știam că așa îl cheamă, și nici că era cel mai blînd și mai inteligent cîine din cîți cunoscusem. În luciul întunecat al geamurilor zăream un dulău cu blana roșcată, cu pieptul lat și puternic, cu capul mare, cel mai autentic dulău ciobănesc, în stare să doboare și un urs. Fane aștepta să mă apropii, fără să mă slăbească o clipă din ochi. Avea în mînă un băț, nu prea lung și nici prea gros, cu care se juca, făcea un fel de echilibristică, ținea acel băț în vîrful degetelor, adică îl trecea de pe un deget pe altul cu o ușurință fantastică, dar cînd ajungeam eu aproape, se prefăcea că scapă bățul. Pot se repezea și îl ridica și i-l lăsa la picioare cu o distincție de care părea conștient. Fane spunea ceva, cred că-i mulțumea (eram prea departe și nu auzeam ce spune), apoi ridica bățul, însă de data aceasta nu se mai prefăcea că-l scapă, ci îl arunca pur și simplu, iar Pot se repezea să-l prindă. Eu mă făceam mic, mai exact aș fi vrut să mă fac mic, aș fi vrut să intru în pămînt, ori s-o iau la goană, pentru că Fane arunca bățul tot mai departe, adică tot mai aproape de picioarele mele, iar Pot se repezea să-l prindă cu o frenezie care mă umplea de groază. Uneori Fane se prefăcea numai că aruncă bățul. Erau cred clipele cele mai grele prin care treceam, pentru că Pot se repezea ca o vijelie, ajungea pînă la un pas de mine. Ca să-mi ascund frica, întorceam capul, priveam nepăsător vitrinele, mă prefăceam că nu știu ce se întîmplă în spatele meu. Pot se oprea, se uita în jur cu o mirare de copil, se uita și spre Fane și cînd vedea bățul în mîna lui, lătra de două ori, își dădea seama că fusese păcălit, dar nu era supărat, avea în lătrat ceva vesel. Se întorcea spre Fane la fel de vijelios, dar acesta nu-l lăsa să se apropie. Arunca bățul undeva în față, știa că eu o să încerc să plec și-l trimitea pe Pot să-mi ațină calea. Cîinele făcea un salt acrobatic, voia să prindă bățul din zbor, însă nu reușea oricît de spectaculos ar fi sărit. Era singura clipă cînd puteam să scap din breșă. Mă îndepărtam repede, dar aveam grijă să mă uit și la vitrine. Nu voiam să-i dau satisfacție lui Fane, adică nu voiam să-l las să-și închipuie că fug. Și-mi reușea manevra aproape de fiecare dată.

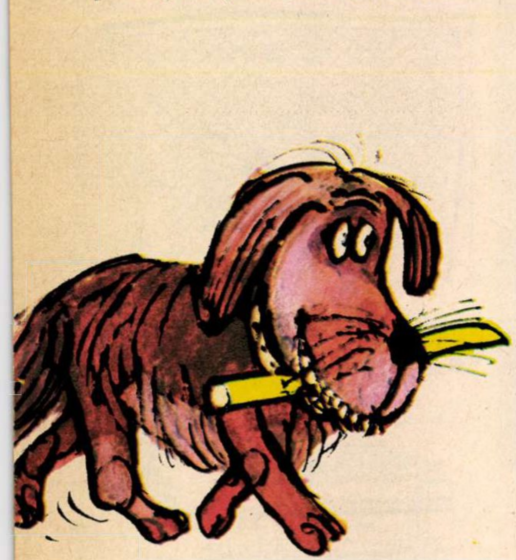

Într-o zi, Fane n-a mai aruncat bățul, mai exact nu l-a mai trimis pe Pot să-mi ațină calea. Au rămas amîndoi lîngă pragul înalt al porții, fără să-mi acorde atenție, fără măcar să mă vadă. Așa am crezut întîi, că nici nu m-au văzut. Dar mă înșelasem. Pentru că după ce am lăsat în urmă vitrinele, l-am zărit nu prea departe pe Pot. Venea după mine. Nu se năpustise vijelios, cum avea obiceiul cînd arunca Fane bățul. Pășea calm și măsurat și, spre surprinderea mea, destul de prudent. Fără să-mi dau seama ce fac, m-am oprit. Pot s-a oprit și el. S-a oprit și a întors capul spre Fane care rămăsese lîngă pragul înalt al porții. Am pornit mai departe și Pot a pornit și el cu același mers liniștit, calm și prudent. Ajuns la colț, am luat-o la fugă, credeam că Pot o să renunțe să se mai țină de mine, că o să se întoarcă. Eram atît de sigur că o să se întoarcă, încît pînă acasă nici nu m-am mai uitat în urmă. Abia înainte de a intra în curte am aruncat o privire spre capătul străzii. Ei bine! Pot nu se întorsese. Mă urmărise. M-am strecurat repede în curte, însă n-am intrat în casă. M-am ascuns după un boschet de trandafiri. În curte sînt mulți trandafiri, soiuri rare, pentru care unchiul Aristide are o adevărată slăbiciune. Eu m-am pitulat după un boschet de trandafiri cățărători. Pot, deși a apărut în poartă cîteva clipe mai tîrziu, știa că n-am intrat în casă. A străbătut curtea destul de repede, însă cînd a ajuns la vreo cinci pași de boschet, s-a oprit. Am simțit că mi se face iar frică. Din locul unde stăteam pitulat mi se părea uriaș, dar și puțin caraghios. Avea la gît o curea neagră cu ținte, iar în gură ținea o pană de gîscă. Așa mi s-a părut, că ține o pană de gîscă. A rămas foarte puțin în fața boschetului, atît cît să lase pana pe care o adusese în gură. S-a întors apoi și a plecat. A plecat nepăsător și demn, fără să se mai uite în urmă. Eu am sărit de după boschet, m-am năpustit să ridic pana, dar mi-am dat seama că mă înșelasem. Ceea ce mi se păruse a fi o pană albă de gîscă era, de fapt, o foaie de caiet împăturită frumos, mai exact era un plic în care am găsit un bilet cu următorul cuprins:

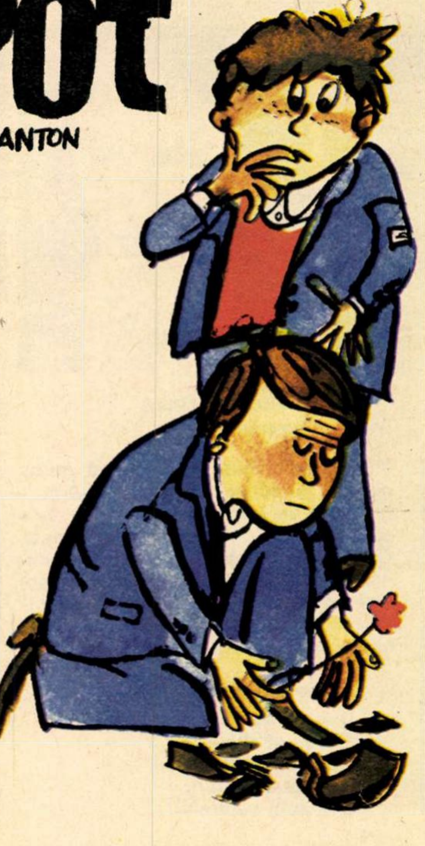

«Cred că ar fi timpul să facem cunoștință. Nu-mi place să te văd mereu că-mi întorci spatele. Figurile astea mă cam plictisesc. Dacă n-ai nimic împotrivă, te aștept peste o jumătate de oră lîngă stăvilar».

Fane.

«P.S.

Să nu-ți fie teamă de Pot, pe numele lui întreg și adevărat Potîrniche. E un cîine cu educație aleasă și cu un sentiment desăvîrșit al prieteniei și al onoarei».

Stăteam la unchiul Aristide doar de vreo trei săptămîni și nu cunoșteam încă orașul. Despre stăvilar acum auzeam prima dată. Totuși, într-o jumătate de oră trebuie să fiu acolo. Am ieșit în stradă. Nu prea departe de poartă, pe trotuar stătea întins Pot. Cînd m-a văzut s-a ridicat. L-am întrebat bucuros.

— Ce faci, Pot? Știi cumva în ce parte se află stăvilarul? Vrei să mă conduci pînă acolo?

Pot m-a privit vesel și prietenos în ochi, dar nu m-a lăsat să mă apropii prea mult. A pornit-o înainte cu mersul lui nepăsător și demn. La capătul străzii era un parc, dincolo de parc un lac și, bineînțeles, stăvilarul. Fane mă aștepta, dar nu era singur. Cu el se mai aflau vreo 10—12 băieți. Cînd m-a văzut, i-a lăsat pe băieți și mi-a ieșit înainte, cu mîna întinsă:

— Credeam că n-o să vii.

— De ce să nu viu?

— Nu știu... Prea erai arici.

Ceilalți băieți au făcut cerc în jurul nostru, dar Fane nu i-a lăsat să-mi pună întrebări. A spus doar atît:

— El e Gib. Și e prietenul meu! Să țineți seamă de asta.

S-a aplecat repede, a luat de jos o pietricică, a dus amîndouă mîinile la spate, apoi a întins pumnii spre unul dintre băieți:

— Ghicește!

Așa a început prietenia noastră și-atunci nu știam cît de repede și de neașteptat avea să se sfîrșească.

Veneam la stăvilar în fiecare zi. Fane ținea totdeauna să joc alături de el. Cînd băieții ghiceau în care pumn a ascuns pietricica, se făcea alb de ciudă și îngăima:

— Au ghicit. Ce pot să mai fac?

Treceam în tabăra adversă. Adică intram în joc lîngă băieții printre care nu se afla Fane și, vrînd nevrînd, trebuia să-i fiu adversar. Însă asta se întîmpla rar. De obicei făcea în așa fel, strîngea pumnii atît de tare, că nimeni nu era în stare să ghicească unde era pietricica, iar Fane spunea cu o bucurie greu stăpînită:

— Gib joacă cu mine.

Îmi plăcea jocul alături de el. Alergam parcă mai cu poftă, săream, strigam, deveneam bătăios, uitam cu totul de lecții, uitam pînă și de mine. Noroc de Fane. El nu uita niciodată că trebuia să ne întoarcem acasă. Nu uita nici dacă am fi fost prinși în cel mai captivant joc. Se oprea, privea printre gene la soare, se așeza jos și striga:

— Gata, eu nu mai joc.

Dacă vedea că eu nu mă opream, că nu înțelesesem de ce nu mai juca el, se ridica și venea spre mine. Mă privea drept în ochi și dacă nici atunci nu înțelegeam, mă prindea de braț și mă scutura ușor, cu grija cu care vrei să trezești pe cineva din somn.

— Gib, trebuie să ne întoarcem acasă. Avem de scris și de făcut planșele...

— Mi-am scris. Mi-am desenat și la botanică.

Fane nu mă privea. Îl mîngîia pe Pot și întreba:

— Cînd ți-ai desenat?

Eram cam lăudăros și uneori minteam de îngheța apele. Pe Fane însă nu puteam să-l mint. Mă ridicam și mormăiam fără chef:

— Bine, mergem. Dacă spui tu...

Dar eu mai eram și laș. Într-o zi am spart glastra în care creștea un crin japonez. Era în recreația mare. Intrasem în clasă să iau ceva din servietă Am vrut să ies pe geam, dar n-am apreciat bine nici distanța, nici înălțimea geamului, m-am împiedicat și am răsturnat glastra care a căzut și s-a făcut țăndări. Mi-am luat din nou avînt și am dispărut în curte. Cînd m-am întors, Fane strîngea cioburile. În clasă era o tăcere de gheață. M-am apropiat cu aerul cel mai mirat din lume și am întrebat:

— Cine a făcut porcăria asta?

Fane nu și-a ridicat privirea decît o clipă mai tîrziu. M-a privit în ochi cu o veselie forțată și a spus:

— Eu am făcut-o!

A pus apoi în coșul de hîrtii pămîntul și cioburile adunate de pe jos și a ieșit din clasă.

La sfîrșitul orelor nu m-a așteptat, cum avea obiceiul, lîngă scara de la intrarea principală. L-am căutat eu peste tot, dar nu l-am găsit. După-amiază m-am dus să-l caut acasă. De departe, lîngă pragul înalt al porții l-am zărit numai pe Pot. M-am apropiat și l-am întrebat vesel:

— Ce faci, Pot? Unde-i Fane?

Pot părea bolnav. Avea privirea cețoasă, absentă. Nici nu m-a recunoscut. S-a uitat la mine ca la un străin. Cînd am vrut să-i pun mîna pe creștet, a mîrîit scurt, nemulțumit, apoi a intrat în curte cu mersul lui liniștit și demn.

ÎN PLOAIE

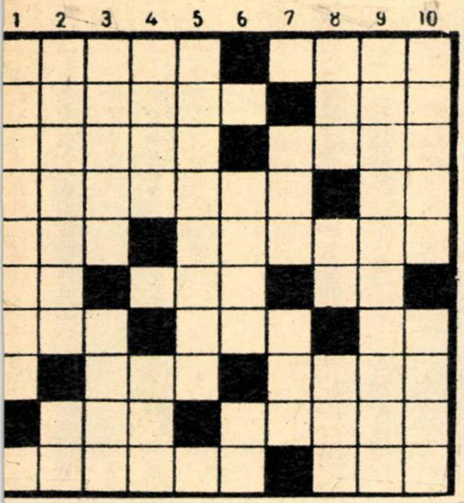

ORIZONTAL: 1) Un «pic» de ploaie. Se bălăcește-ntr-una. 2) Vînt puternic însoțit de ploi torențiale. «Capetele» neploioase ale Pămîntului. 3) Ploaie de pomină. Vreme întunecată (pl.). 4) Băltoace în urma ploilor. Seci la mijloc! 5) O gură care scurmă Picură din copaci. 6) Ustensil înțepător. Umbreluță sub care te plouă... și mai rău! Cete! 7) Lac bucureștean. De la. Cămașă în... ploaie! 8) Supraviețuitorul legendarului potop. După o ploaie cu... steluțe. 9) Startul ploilor. Verbale. 10) Au mers mult prin ploaie... și au călduri. Pic... pic... pic...!

VERTICAL: 1) Plouată rău. 2) Zone ale Pămîntului unde plouă chiar... la cîțiva ani o dată. Calciu. 3) Tras pe alături. Inundație. 4) Ploaia îi sporește rodnicia. Semnul din nori! 5) În folclorul nostru, preotese ale ploii. 6) Oraș în R.S.R. Ploi... pe jumătate! 7) Are nevoie de ploaie pentru recolte. Vine cu ploaie. 8) Ploi... cu alte cuvinte. Un pic... mai puțin! Frate cu para. 9) Ploaie nu glumă. 10) Picătură dintr-o ploaie vînătorească. Dincolo de nori.

MIHAI PĂTRAȘCU

ANTENE

- Oțelarii și fochiștii japonezi vor purta de acum înainte niște bluze... friguroase. Acestea vor fi prevăzute cu șase buzunare în care vor fi introduse șase frigidere miniaturale ce vor furniza o răcoare plăcută celor care lucrează la temperaturi înalte.

- Prima rețea mondială de videofon (telefon care transmite în același timp, vocea și imaginea interlocutorilor) a intrat recent în funcțiune în orașele Chicago și Pittsburgh (S.U.A.). În prezent au fost instalate 35 de videotelefoane. Pînă la sfîrșitul anului 1971 rețeaua de videofonie va fi lărgită cuprinzînd orașele Washington, Cleveland, Detroit, Philadelphia și New York.

UN ZIMBET CU...

Marele dramaturg englez G. Bernard Shaw (1856—1950) se adresă odată unui librar, cerîndu-i relații despre o carte pe care intenționa s-o cumpere.

— E interesantă? întrebă autorul lui «Pygmalion».

— Nu știu, răspunse sincer librarul.

— Cum, dumneata vinzi cărți fără să le citești?

— Mă rog, răspunse librarul, dacă aș fi farmacist mi-ai pretinde oare să gust toate medicamentele?

CUTEZĂTORII SERVICE!

MESAJUL „7327"

Corespondentul nostru TUDOR COJOCARU de la Școala generală Costești, județul Argeș, ne roagă să comunicăm prin intermediul revistei că în muzeul școlii se află un inel cu numărul «7327 R.S.R. 70», care a fost găsit la piciorul unui porumbel.

Grav rănit, porumbelul a fost îngrijit timp de două săptămîni. Cine dorește amănunte să se adreseze școlii.

UN RADIO-AMATOR ÎN DILEMĂ

DINU SOLOMON din Bîrlad, județul Vaslui, str. Victoriei nr. 9, Bloc ONT, Sc. B, ap. 12 e în dilemă. El îi roagă pe radioamatori să-i dea o mînă de ajutor la construirea unui receptor superheterodină. Menționăm că Dinu posedă 3 carcase de la aparatul «Albatros» (nebobinate) și dorește carcase de la aparate «Turist» sau «Sport».

SCHIMB

MARIANA ȘTEFĂNESCU din Felnac, județul Arad, str. a IV-a nr. 494, dorește să corespondeze și să facă schimb de vederi cu fete și băieți de vîrsta ei (Mariana este elevă în clasa a VII-a).

Tot pentru schimb de corespondență amintim și pe cititorul nostru ȘTEFAN DIRMAN din Balș, județul Olt, str. Zambilelor nr. 13, precum și PIONIERII din DETAȘAMENTUL CLASEI A VII-a A de la Școala generală Scurtești, comuna Vadu Pașii, județul Buzău.

SE CAUTĂ FOTBALISTE!

MARIANA IACOB din comuna Largu, județul Buzău, elevă la Școala generală din localitate, e o mare pasionată a balonului rotund. Ea dorește să corespondeze cu pioniere din toată țara, declarînd că s-ar bucura grozav dacă printre cititoarele revistei noastre s-ar găsi și amatoare de fotbal.

ION PĂCURARU din comuna Micăsoasa nr. 389, județul Sibiu, se interesează dacă nu cumva se găsește un coleg care, avînd disponibil un microampermetru de care are el nevoie la construirea unui «tranzistometru simplu», să-i scrie de urgență la adresa de mai sus.

EXPEDIAȚI SCRISORILE PENTRU CUTEZATORII SERVICE—**PE ADRESA REVISTEI NOASTRE, BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, CU MENȚIUNEA «SCRISOARE SERVICE»**

JUNGHERUL DE ARGINT

(URMARE DIN PAG. 7)

— Auziți? spuse încet conducătorul. Glasul și vrerea năpăstuiților sînt acestea și va să le dăm ascultare. Pregătiți dar, tunurile!

— Le-am suit pe măgură, la loc potrivit și am ales cei mai buni țintași.

— Nu trageți decît la semnul meu. Avem pulbere puțină și nu se cade s-o irosim în zadar.

Tropotul crescuse, se deslușeau acum panașurile fîlfîitoare și coifurile cavalerilor luceau orbitor în lumină.

*

În vreme ce un secui îi oblojea rana de la frunte, Laurențiu Meszaroș spuse mulțumit, stăpînindu-și durerea:

— Greu a fost, dar uite că i-am făcut să se tragă îndărăt.

— Dar și dintre ai noștri au căzut sumedenie. Din puțini cîți eram, am rămas și mai puțini.

Tăcură înfiorați. Același gînd nemărturisit îi apăsa pe toți, cu amărăciunea lui, iar gîndul acela nu întîrzie să-și arate temeiurile, prin glasul unui străjer care vesti nepăsător ca și cum i-ar fi chemat să prînzească:

— Oastea cavalerilor se întoarce la atac.

— Și nu numai aceea, adause altul. Dinspre miazăzi se arată șiruri noi.

— Pare-se că a venit și sfîrșitul, șopti Grigore.

— Sfîrșitul meu, al nostru poate, tresări Doja din negurile lui. Dar nu și sfîrșitul luptei împotriva împilării și cruzimii, Frate Farcaș.

Țăranul cel înalt din Merczalău ieși în față:

— Aicea sînt.

— Ține jungherul acesta pe care mi l-ați dăruit. Nu te mira și nu te mîhni. Eu poate voi pieri sau voi cădea prins, căci cu mine au ce au domnii cei mari. Tu poate vei scăpa teafăr. Păstrează-l ca pe lumina ochilor și dă-l altuia care se va scula după mine pentru gîndul cel mare al slobozeniei. Lacrimile voastre și obida și nădejdile voastre, toate sînt înmănuncheate într-însul. Cel care-l va purta, va purta cu sine îndemnul veacurilor și al mulțimilor.

ABC FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC**

ABC FOTOGRAFIC ●●●

MIȘCAREA (VIII)

●●●●●●●●●●

Fiecare dintre voi este tentat să fotografieze o scenă în mișcare pentru a obține pe peliculă un gest sau o expresie caracteristică, pentru a fixa un aspect fugitiv al vieții. Reușita acestui gen de fotografie este condiționată în primul rînd de aparat care trebuie să posede un obiectiv cu suficiente viteze așa încît să permită fotografierea unei curse cicliste, automobilistice sau o cursă de cai. Alți factori importanți sînt și viteza de deplasare, distanța și direcția subiectului.

Cînd subiectul se mișcă cu o viteză constantă, deplasarea imaginii pe geamul mat este diferită, în funcție de direcțiile de deplasare. Ea este maximă în cazul mișcărilor perpendiculare pe direcția fotografierii, cînd subiectul se mișcă în cîmpul aparatului de la dreapta la stînga sau invers. Ea este mai mică dacă subiectul se mișcă în unghi ascuțit față de direcția de fotografiere și este minimă cînd subiectul se mișcă înspre aparat sau dinspre aparat.

În consecință timpul de expunere trebuie să fie cu atît mai scurt — cu cît subiectul se mișcă mai repede — cu cît subiectul mobil este mai aproape de aparat — cu cît sensul de mișcare se apropie de perpendiculară, în direcția fotografierii (fig. 1).

Posesorul unui aparat ieftin, cu viteze de obturare mici, înzestrat cu un obiectiv cu deschidere relativ mică (cifra mare) trebuie să fie atent la fotografierea obiectelor în mișcare rapidă:

— Să folosească filmele cele mai sensibile (27° DIN).

— Să fotografieze subiectul de la o distanță mai mare.

— Să fotografieze pe cît posibil subiectul, mișcîndu-se spre el sau cel puțin în unghi ascuțit.

— Fotografiile executate din vehicule în mișcare rapidă se fac în sensul mișcării sau în sensul opus mișcării, dar niciodată perpendicular pe direcția mișcării.

— Fotografiile executate în străzi aglomerate cu pietoni în mișcare se execută de la distanță.

— Scenele sportive au adeseori un timp mort, mișcarea devine din ce în ce mai înceată, apoi își reia ritmul normal. În momentul în care subiectul pare că stă pe loc se face declanșarea

ELENA FUNDULEA

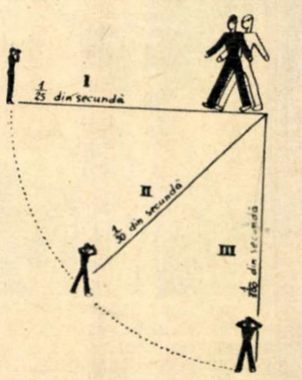

Motocicletă în mișcare ▶

Subiectul	Distanța	Timp de expunere
Copil jucîndu-se	5—6 metri 3—4 metri	1/25 sec. 1/50 sec.
Scene de stradă	5—6 metri	1/25 sec.
Vehicule în mers	15—20 metri	Către aparat 1/100 sec. Sub un unghi de 45° 1/200 sec. Sub un unghi drept 1/500 sec.
Sport	6—10 metri	Către aparat 1/100 sec Sub un unghi ascuțit 1/300 sec.
Obiecte în mișcare: Zăpadă, apă, vînt, nori	1—2,5	Către aparat 1/100 sec. Sub un unghi ascuțit 1/50 sec. Sub un unghi drept 1/25

ABC FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC**

108

AUREL VLAICU

7

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

Scenariu de
RADU F. ALEXANDRU
Desene de
Albin STĂNESCU

ÎN 1910, ÎNVINGÎND LIPSA DE INTERES A OFICIALITĂȚILOR, VLAICU PLEACĂ LA PARIS, PENTRU A-ȘI ALEGE MOTORUL APARATULUI. PRIMUL DRUM ÎL FACE LA TRAIAN VUIA.

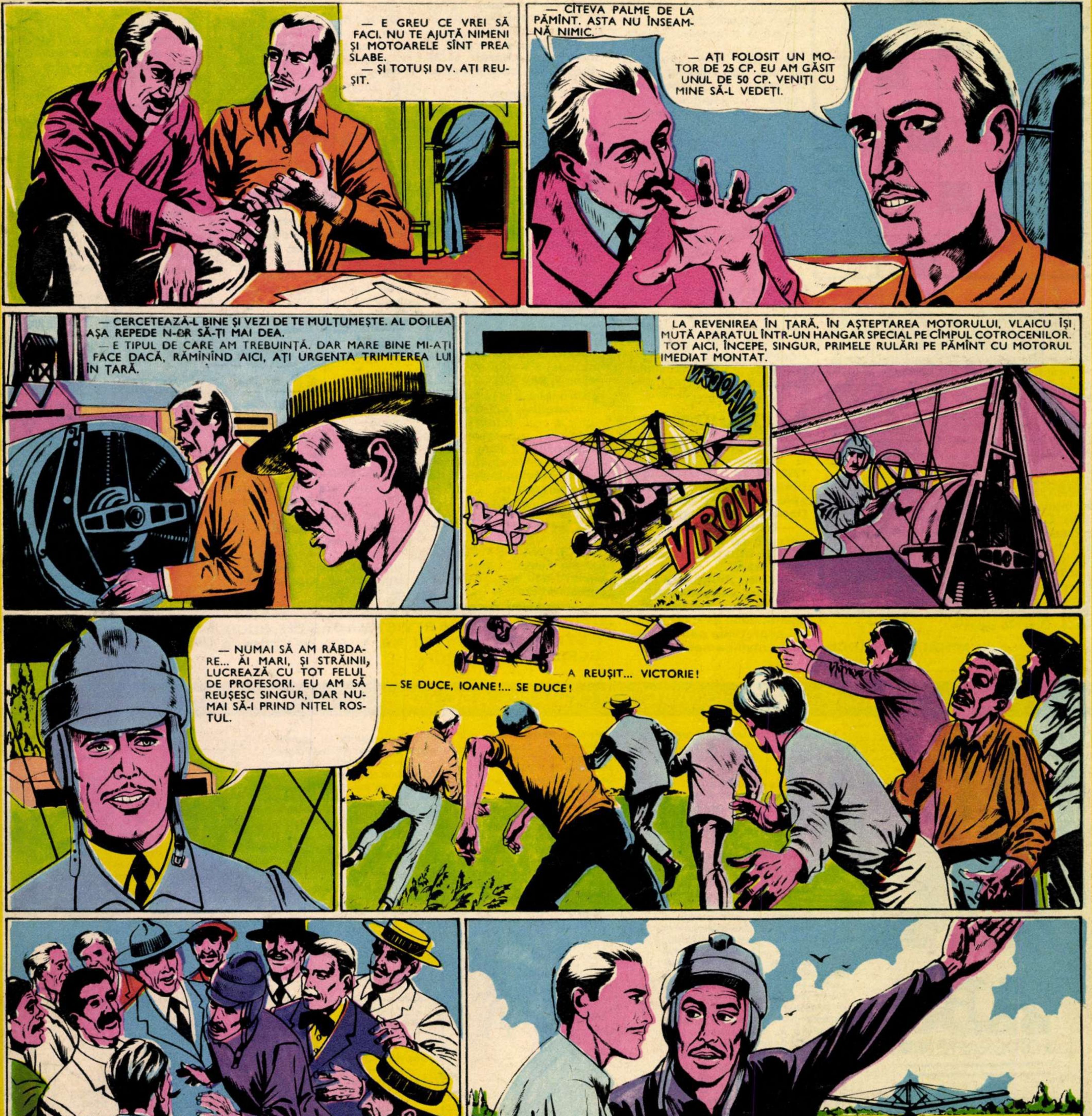
— E GREU CE VREI SĂ FACI. NU TE AJUTĂ NIMENI ȘI MOTOARELE SÎNT PREA SLABE.
— ȘI TOTUȘI DV. AȚI REUȘIT.
— CÎTEVA PALME DE LA PĂMÎNT. ASTA NU ÎNSEAMNĂ NIMIC.
— AȚI FOLOSIT UN MOTOR DE 25 CP. EU AM GĂSIT UNUL DE 50 CP. VENIȚI CU MINE SĂ-L VEDEȚI.
— CERCETEAZĂ-L BINE ȘI VEZI DE TE MULȚUMEȘTE. AL DOILEA AȘA REPEDE N-OR SĂ-ȚI MAI DEA.
— E TIPUL DE CARE AM TREBUINȚĂ. DAR MARE BINE MI-AȚI FACE DACĂ, RĂMÎNÎND AICI, AȚI URGENTA TRIMITEREA LUI ÎN ȚARĂ.
LA REVENIREA ÎN ȚARĂ, ÎN AȘTEPTAREA MOTORULUI, VLAICU ÎȘI MUTĂ APARATUL ÎNTR-UN HANGAR SPECIAL PE CÎMPUL COTROCENILOR. TOT AICI, ÎNCEPE, SINGUR, PRIMELE RULĂRI PE PĂMÎNT CU MOTORUL IMEDIAT MONTAT.
VROOAVVV
VROW
— NUMAI SĂ AM RĂBDARE... ĂI MARI, ȘI STRĂINII, LUCREAZĂ CU TOT FELUL DE PROFESORI. EU AM SĂ REUȘESC SINGUR, DAR NUMAI SĂ-I PRIND NIȚEL ROSTUL.
— SE DUCE, IOANE!... SE DUCE!
— A REUȘIT... VICTORIE!
— NU M-AM RIDICAT MAI SUS DE 4 METRI, CU TOATE ACESTEA NICI ALPII NU MI-I ÎNCHIPUIAM MAI ÎNALȚI.
— ȘI ACUM, AURELE FRATE, CE GÎNDURI AI?
— ÎNTÎI SĂ ZBOR PESTE TOT CÎMPUL ȘI APOI SĂ MĂ ÎNTREC CU PRINȚUL BIBESCU. ȘI CÎND OI PUTEA, M-OI DUCE ȘI-N STRĂINĂTĂȚI SĂ VADĂ ȘI EI CE ȘTIE SĂ FACĂ UN ROMÂN. DAR ASTA NU ÎNAINTE DE-A CONSTRUI UN AL DOILEA APARAT.

(VA URMA)

Cutezătorii 47

Redactor șef: Mihai Negulescu. Secretar general de redacție: Ovidiu Zotta. Redacția București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17.60.10. Administrația. Editura Scînteia. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Redactor artistic: Pompiliu Dumitrescu. Tehnoredactor: Lucia Sicomaș.

1 LEU

ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ.

Cutezătorii

48

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ
DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 26 NOIEMBRIE
1970, ANUL IV

166

IN ACEST NUMĂR:

- **AMINTIRI DESPRE ENGELS** PAG.7
- **AȘA SE PĂSTREAZĂ TRADIȚIA** PAG.8

Zece vedete, la un loc!! PA

UN NOU EPISOD DIN ROMANUL FOILETON:
„CASATA DE LA MIEZUL NOPȚII" PAG.12-13

a 48
ACTUALITĂȚI
CUTEZĂTORII

SAVANTUL HENRI COANDĂ A FOST ALES MEMBRU TITULAR AL ACADEMIEI

La 16 decembrie 1970 se împlinesc 60 de ani de cînd s-a construit și efectuat primul zbor al unui avion cu reacție, pe care l-a conceput și pilotat inginerul român Henri Coandă.

Evenimentul va fi sărbătorit anul acesta printr-o serie de festivități în țară și străinătate.

Vineri, 20 decembrie a.c., Adunarea Generală a Academiei Republicii Socialiste România, întrunită în ședință plenară, l-a ales pe savantul Henri Coandă ca membru titular al Academiei.

În cadrul aceleiași adunări a avut loc o sesiune de comunicări științifice cu tema «Efectul Coandă și aplicațiile lui».

Întîlnire cu Shirley Temple

Shirley Temple, vedeta-copil de acum cîteva decenii, cea care a fermecat o generație cu cîntecele ei, cu dansul și zburdălniciile ei, cea care a fost o stea a ecranului american, este astăzi doamna Black, cunoscută pentru activitatea ei în domeniul social.

Shirley Temple-Black s-a aflat acum cîtva timp într-o vizită în țara noastră. Și fiindcă zîmbetul și privirile i-au rămas de copil, și fiindcă iubește copilăria, s-a simțit foarte bine la Palatul pionierilor, în mijlocul cravatelor roșii.

Cu acest prilej, tovarășul Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al Ministrului Învățămîntului, i-a oferit insigna «Cutezătorul». Activitatea doamnei Shirley Temple-Black, pentru pace, în favoarea copiilor și tineretului o așază în rîndurile cutezătorilor. Întîlnirea la Palatul pionierilor a început cu un «bună ziua» adresat copiilor pe care Shirley Temple l-a rostit în cel mai limpede grai românesc, după care ea a vizitat cercurile pionierești.

POTRIVIT ÎNȚELEGERII STABILITE ANTERIOR, ÎNTRE 18 ȘI 21 NOIEMBRIE A.C. DELEGAȚIA DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALĂ A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, CONDUSĂ DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, A FĂCUT O VIZITĂ OFICIALĂ DE PRIETENIE ÎN REPUBLICA POPULARĂ BULGARIA.

ÎN TIMPUL VIZITEI, SOLII POPORULUI ROMÂN AU AVUT ÎNTREVEDERI ȘI AU PURTAT CONVORBIRI OFICIALE CU CONDUCĂTORII DE PARTID ȘI DE STAT AI REPUBLICII POPULARE BULGARIA, ÎN FRUNTE CU TOVARĂȘUL TODOR JIVKOV, PRIM SECRETAR AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST BULGAR, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE BULGARIA.

LA CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE BULGARIA, A AVUT LOC SOLEMNITATEA SEMNĂRII TRATATULUI DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI ASISTENȚĂ MUTUALĂ DINTRE REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA ȘI REPUBLICA POPULARĂ BULGARIA — DOCUMENT DE IMPORTANȚĂ ESENȚIALĂ PENTRU ÎNTĂRIREA ȘI DEZVOLTAREA CONTINUĂ A ALIANȚEI FRĂȚEȘTI DINTRE CELE DOUĂ ȚĂRI ȘI POPOARE.

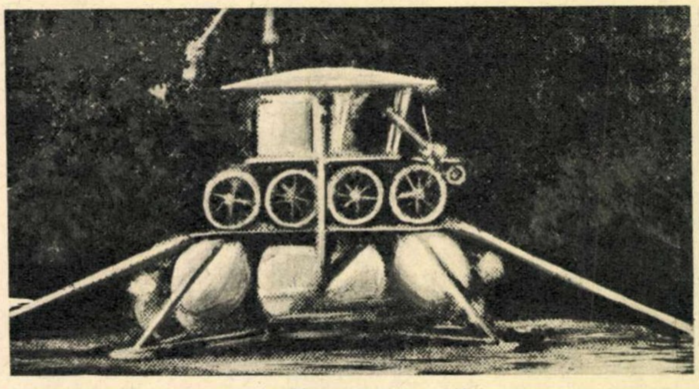

O NOUĂ PREMIERĂ COSMICĂ

AUTOMOBILUL LUNAR - „LUNOHOD - 1“

În palmaresul bogat al cosmonauticii sovietice a fost înscrisă, recent, o nouă și remarcabilă realizare: stația automată «Luna-17» a depus pe suprafața Lunii primul aparat autopropulsat, ce se deplasează pe suprafața satelitului natural al Pămîntului pe un șasiu cu 8 roți. El a primit numele de «Lunohod-1» și se află în prezent în «Marea Ploilor».

În vederea efectuării cercetărilor științifice, pe suprafața lunară, precum și pentru verificarea caracteristicilor de explorare, «Lunohod-1» este dotat cu aparataj științific, instrumente și sisteme de dirijare, aparate pentru legătura prin radio și observații prin televiziune. De asemenea, în conformitate cu acordul sovieto-francez de colaborare în domeniul studierii spațiului cosmic în scopuri pașnice, la bordul aparatului lunar autopropulsat a, fost instalat și un reflector francez pentru cercetarea Lunii cu ajutorul laserului.

Pînă la ora cînd această pagină pleacă la tipar, automobilul lunar străbătuse pe suprafața Lunii 125 de metri.

Printre nenumăratele caracteristici ale acestui automobil cosmic se înscrie și aceea că «șoferul», precum și echipajul format din comandant, inginer de bord, ofițer navigator și radiofonist se află pe Pămînt, adică la o distanță de circa 400 000 de kilometri.

• CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERESC •

SIBIU: *De la* **Dana Grân** *(Școala generală nr. 4, clasa a VII-a) aflăm: «Dornici să știm cît mai multe lucruri din trecutul glorios al poporului nostru, am organizat o foarte frumoasă excursie cu autocarul. Unul dintre popasurile cele mai interesante: Sarmizegetusa. De acolo vă trimitem și această fotografie».*

Pionierele *de la Școala generală nr. 1 din* **GHERLA** *informează redacția: «Continuînd frumoasele tradiții ale orașului nostru – țesutul covoarelor persane, o îndeletnicire care este recunoscută și peste hotare pentru măiestria execuției și bogăția modelelor — am hotărît ca și noi, fetele, în cadrul cercului de mîini îndemînatice, să deprindem această frumoasă artă de țesut covoare persane».*

• CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERESC •

„Studio 50"

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

De data aceasta publicăm un instantaneu surprins pe terenul de sport de către fotoreporterul nostru GRIGORE PREPELIȚĂ, prețuit pentru frumoasele sale fotografii și coperți apărute în revista «Cutezătorii». Cunoscînd pasiunea sa pentru instantanee și fotoreportaje, l-am rugat să stea de vorbă cu participanții la concursul de fotografii artistice «Studio 50». Iată ce declară el:

Se spune că fotograful care și-a încărcat pentru prima oară aparatul cu film color începe să vadă lumea altfel! E adevărat.

În urmă cu trei ani, asistam la o «Duminică cultural-sportivă» care se desfășura pe stadionul «Constructorul» din Capitală. La un moment dat, și-a făcut apariția un grup de mici călușari. M-a impresionat atît de mult, încît privind prin vizor m-au fascinat frumusețea culorilor costumelor, dinamismul mișcărilor și am declanșat aparatul. Așa s-a născut prima mea imagine color și totodată coperta unuia dintre primele numere ale revistei «Cutezătorii».

Procedeele tehnice ale fotografiei oferă posibilitatea să se înregistreze anumite faze, anumite momente ale mișcării care se succed cu o mare rapiditate — cîteva fracțiuni de secundă: un automobil în plină viteză, o piruetă de dans, o săritură peste ștachetă etc. Pentru fotografia-instantaneu trebuie să știi cînd să declanșezi aparatul, să intuiești, să anticipezi momentul cel mai important, mai semnificativ, mai dinamic. Uneori, pentru un instantaneu poți aștepta și o zi întreagă. Cînd vrei să surprinzi gesturile și mimica unui om, nu trebuie să apari niciodată în fața subiectului pentru că altfel acesta va fi handicapat, deranjat. Trebuie să lucrezi puțin «conspirativ», pentru că fiind prea insistent poți rata momentul de maximă expresivitate. Pentru instantaneu este recomandabil să folosești un aparat miniatural și cu un teleobiectiv care să prindă imaginea de la distanță mare.

Fotoreportajul este o suită de imagini care redau o acțiune în desfășurare sau ilustrează o idee : aspecte ale activității voastre în școală, ale muncii desfășurate la orașe și sate, peisaje, monumente istorice etc. Aci își spun cuvîntul sensibilitatea, fantezia, subtilitatea fotoreporterului. Fotoreporterul trebuie să înregistreze momentele cele mai firești, cele mai veridice dar, bineînțeles, se impune și o selecție pentru a nu copia realitatea pur și simplu, creînd niște imagini nesemnificative. Sper că voi vedea în curînd cît mai multe instantanee și fotoreportaje realizate de voi pentru «Studio 50».

VĂ REAMINTIM:

IN CINSTEA CELEI DE A 50-A ANIVERSĂRI A CREĂRII PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, REVISTA NOASTRĂ A ORGANIZAT UN MARE CONCURS DE FOTOGRAFII ARTISTICE **OFERIND NUMEROASE PREMII. DATA ÎNCHEIERII CONCURSULUI: 30 APRILIE 1971. CELE MAI REUȘITE FOTOGRAFII ȘI DIAPOZITIVE COLOR VOR FI RĂSPLĂTITE CU MARI PREMII ȘI VOR FI PUBLICATE ÎN PAGINILE REVISTEI.**

- **Citiți regulamentul în «Cutezătorii» nr. 46.**
- **Rugăm pe participanții la concurs să ne trimită fotografiile la mărimea indicată: 13/8 sau 18/24. Cei care nu au posibilitatea să developeze filmele, le pot trimite totuși, pentru a fi developate în laboratorul redacției.**
- **Părinți! Oferiți copiilor voștri un aparat foto ieftin, ușor de mînuit,pentru a putea realiza fotografii frumoase cu care să participe la concursul nostru. Este o activitate plăcută și instructivă.**
- **Pentru orice informații în legătură cu concursul nostru de fotografii «Studio 50», adresați-vă** profesorului Blitz; Revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București.

Costache Antoniu

DIALOGUL NOSTRU CU

ARTISTUL POPORULUI

COSTACHE ANTONIU

O discuție, în birou, despre copilărie, cu maestrul Costache Antoniu, sub iminenta sosire a unui nou oaspete sau secondată de frecvente apeluri telefonice, pare de neconceput. Omul se identifică atît de mult cu Actorul, a cărui viață scenică urcă la peste 5 decenii, și cu Profesorul venerat al atîtor generații de slujitori ai Thaliei, încît nu poate fi cu adevărat văzut și ascultat decît sub luminile mirifice ale rampei, singurele în măsură să-i cuprindă și să-i dezvăluie proporțiile personalității sale. Și totuși, amintirile copilăriei constituie oarecum un subiect de excepție. O excepție firească, după cum vom vedea, la acest mare prieten al celor mici.

— Copilăria, într-un anume fel, marchează debutul meu în teatru. Eram în clasa I-a a școlii primare din satul meu natal, Țigănași, județul Iași, cînd, chiar dacă nu mă dovedisem foarte priceput la aritmetică, m-am făcut remarcat de învățătorul meu Ion Anton ca fiind foarte bun pentru recitări. După asta am ajuns treptat, împreună cu alți colegi, să organizăm în școală spectacole. Spre marea părere de rău a părinților care doreau să mă fac preot, pe aceste modeste preocupări de a spune poezii, de a recita texte, a înflorit și s-a dezvoltat pasiunea mea pentru teatru. De atunci păstrez convingerea nestrămutată că nici o muncă nu e prea mică spre a hrăni un mare ideal.

— **Ca școlar, cum vă petreceați timpul liber, vacanțele? Care erau preocupările dv. preferate?**

— În recreații jucam oina, sărbătorile organizam excursii. Cel mai mult însă îmi plăcea să citesc și citeam mai ales cărți de istorie, de geografie, cărți în limbile română și franceză, dar îndeosebi piese de teatru, la început vodevilurile lui Alecsandri, apoi «Apus de Soare», «Hamlet» și altele din care, mai tîrziu, cînd urmam gimnaziul și Conservatorul, vedeam în fiecare seară cîte o piesă la teatru. Ca și în școala primară, în anii de gimnaziu alcătuisem o nouă echipă de teatru cu care colindam satele. Cele mai frumoase prietenii — în afara cărora, să știți, nici un tînăr nu poate să-și găsească împlinirea — atunci le-am legat, în acele turnee minunate, așa că am continuat să joc în aceste echipe de amatori pînă tîrziu, chiar cînd ajunsesem actor la Teatrul Național din Iași, angajat de însuși directorul acestuia, Mihail Sadoveanu. Adeseori, după munca încordată pe care o desfășuram zilnic spre a putea să-mi ajut părinții și pe frații mai mici, dintre cei 17 cîți eram în familia noastră, spectacolul de teatru era pentru mine ca un izvor de apă vie de la care îmi reîmprospătam puterile și bucuriile.

— **Astăzi vă revedeți prietenii?**

— Foarte frecvent, deși sînt foarte numeroși, pentru că vechilor mei prieteni din timpul anilor de școală li s-au adăugat noi și noi prieteni, îndeosebi elevi și studenți, de la care primesc zeci și zeci de scrisori și telefoane de felicitare sau prin care îmi cer părerea, sfaturi...

— **Sfaturi cu privire la ce?**

— Mulți îmi scriu despre înclinațiile lor, despre pasiunile profesionale, artistice și mă întreabă cum să le dezvolte și să le valorifice mai repede. Tuturor le răspund însă cam la fel. Și aceasta pentru că aici nu există decît un singur răspuns: munca, munca tenace, înverșunată, dar luminată de dreapta înțelegere a ceea ce vrei și trebuie să faci este singura cale pe care te poți împlini ca personalitate. Fie în artă, fie în orice domeniu de activitate.

MIHAI IORDĂNESCU

Patria

de ION BĂNUȚĂ

Dimineața-n soare, în argint de rouă
Patria mă cheamă liberă și nouă.
Ca o fată albă în grădină-mi pare
Și prin lungi milenii cea mai mîndră floare.

De mă ia de mînă, îndelung mă poartă
Pe la o străveche muntenească poartă,
Pe la Eminescu, făurarul slovei,
Pe la Ștefan Domnul, pavăza Moldovei.

Și mă duce tainic pe sub vînt de sară,
Prin Carpații chipeși în mijloc de vară,
Și cu veșnicia merg mereu pe cale
Peste ape repezi, pe domoala vale...

Iar de-adăst o clipă pentru-odihna dreaptă,
Tot ascult la hore vorbă înțeleaptă,
Și cînd tinerețea-n joc nebun mă-nstrună,
Rîde pîn-la lacrimi lăuta străbună.

Mă cunoaște grîul, patria mea toată
Și cîmpia-albastră de iubiri mă-mbată
Mă cunoaște rîul, tot ce-aici se naște;
De mă duc în codru, codrul mă cunoaște.

Dimineața-n soare, în argint de rouă,
Patria mă cheamă liberă și nouă,
Și mă ia de mînă-n socialism mă poartă
Pe la o străveche muntenească poartă.

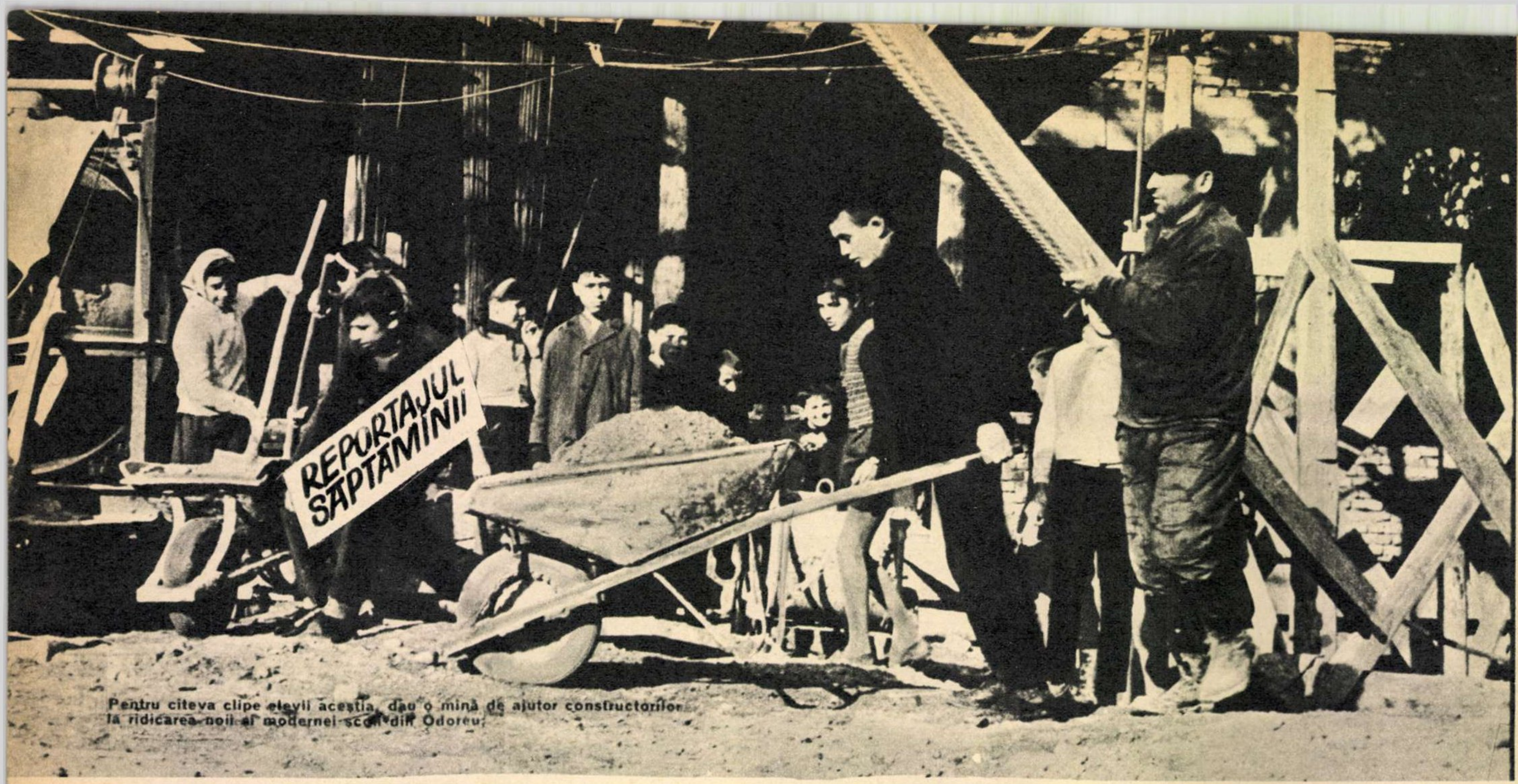

Pentru cîteva clipe elevii aceștia, dau o mînă de ajutor constructorilor la ridicarea noii și modernei școli din Odoreu.

CONȘTIINȚA DATORIEI

CĂ SÎNT MIC, NU-I NIMIC

Știam și-nainte, am știut-o din totdeauna. De un timp încoace însă știm mult mai bine cît de profund e adevărul pe care-l exprimă aceste cuvinte. De un timp încoace. Mai precis din primăvară. Din primăvara acestui an cînd viiturile turburi ale apelor ieșeau din mătcile lor.

Deși mici, în acele zile aspre, nenumărați au fost aceia dintre voi care au confirmat cu prisosință adevărul acestor cuvinte, luptînd. realmente, cot la cot cu cei mari în fel și chip, cu puhoaiele dezlănțuite, salvînd bunuri materiale și chiar vieți omenești, contribuind la prevenirea altor distrugeri.

Clipele acelea dramatice au rămas undeva, în urmă. Cu un uriaș efort comun, toți locuitorii acestor meleaguri s-au străduit și încă se mai străduiesc să înlăture urmele lăsate de ape, să readucă viața pe făgașul ei calm, obișnuit. Și din nou voi, copiii, ne-ați dovedit că dacă sînteți mici de ani, puteți, totuși, să fiți mari în fapte.

ELENA CEA VESELĂ

Cunoșteam bine Doroltul (aproape de Satu-Mare). L-am revăzut zilele trecute. N-am mai regăsit mai nimic din ceea ce știam. Mulți, foarte mulți oameni lucrau la înălțarea numeroaselor case mari, cu temelii de beton cu ziduri din cărămidă și cu acoperișuri de țiglă. Printre ei, un stol mare de copii de la Școala generală din sat. Discuția s-a înfiripat ușor, fără ca lucrul să contenească:

— Avem cîteva clipe libere și n-am vrut să le risipim. Ne grăbim cît timpul mai e încă frumos...

Au lucrat la repararea și înfrumusețarea școlii alături de cei mari. Și nu i-au părăsit pe constructori nici cînd a început școala. Acum, s-au repezit cu toții să dea o mînă de ajutor la casa în care, peste puțin timp, se va muta colega lor, Irina Pintea dintr-a VIII-a A, și ea prezentă acolo.

— Te bucuri că ai să locuiești într-o casă nouă, așa de mare și frumoasă?

O reacție bruscă, neașteptată. Irina nu răspunde, ci izbucnește în plîns. Ceilalți se uită la ea, înțelegători. O altă fată, colegă de-a ei, se apropie și-o strînge lîngă ea:

— Nu mai plînge, Irina. Liniștește-te!... Știți, a avut o grădină frumoasă, creștea iepuri, și păsări. Avea și un cățel la care ținea mult. Apa i-a luat ...și de cîte ori își aduce aminte, plînge... Dar lasă, Irina, ai să ai din nou mai mult decît înainte. Toți o să avem...

Cea care o liniștește pe Irina, e colega ei de clasă, Elena Fintaș. Și ei apa i-a luat tot. Dar n-a plîns niciodată, Dimpotrivă, de multe ori colegii o văd veselă și se molipsesc și ei de la veselia ei.

— Altfel ne-ar fi fost și mai greu — încearcă ea să-și explice veselia aceasta.

CEL MAI TARE OM DIN LUME

La Odoreu (tot în județul Satu-Mare) sute de oameni înalță ziduri, pun acoperișuri, zeci de camioane aduc și descarcă tot felul de materiale de construcție necesare zecilor de case, noii școli si modernei săli de sport care se ridică aici, magazinului universal și poștei. În schimb, nici urmă de elev.

— Sînt la ore — ne spune o gospo-

Cărămidă, una cîte una, și astfel zidurile noilor case cresc văzînd cu ochii.

Toate cărămizile și țiglele acestei case care-i aproape gata au trecut prin mîinile acestor pionieri. Așa că e explicabilă dorința lor de a se fotografia în fața ei.

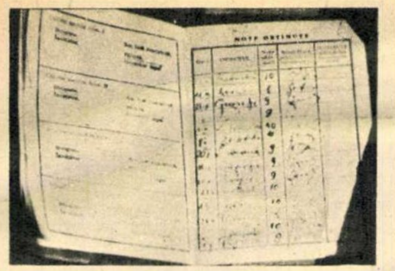

Așa arata carnetul elevei Elena Fintaș. Și cind te gîndești că sînt unii în ale căror carnete de elevi, deși au toate condițiile pentru a învăța, notele de 5 și 6 sînt pur și simplu sufocate de alde 3 și 4.

dină care-i ajută pe doi zidari. Dar mai aveți puțină răbdare, că apar ei. Sigur apar. Că nu e zi să nu vină să-ntrebe dacă avem nevoie de ajutorul lor.

Și, într-adevăr, n-a trebuit să aștept prea mult. Un grup de vreo 20 de elevi și-au făcut apariția pe una din noile străzi. Se opreau în dreptul fiecărei case la care se lucra, schimbau două-trei cuvinte, cîțiva rămîneau acolo, apoi ceilalți își continuau drumul. În fruntea lor se afla un băiat înalt și bine legat, căruia i-ai fi dat 16 sau 17 ani, deși n-are decît 14. A zărit o femeie care împingea la o roabă grea, plină cu nisip, și din cîteva salturi a fost lîngă ea:

— Lăsați, că asta-i de mine!

A apucat zdravăn mînerele și, dintr-o dată, roaba parcă ar fi prins aripi.

Eugen Holici (clasa a VIII-a), nu e sinistrat. Apele abia dacă i-au udat puțin casa. Ar fi putut, deci, să-și vadă de-ale lui, să stea frumușel de-o parte. Dar n-a rămas. Atît profesorii lui, cît și oamenii din sat vorbesc de el cu admiratie. Și pe bună dreptate, pentru că mai bine de 100 de zile Eugen a fost tot timpul alături de cei mari.

*

Ne întoarcem spre școală, trecînd pe noile străzi ale noului Odoreu. Pe una din ele, de o parte și de alta, se-nșiruie numeroși arbori decorativi abia plantați.

— Noi i-am pus — îmi spune o elevă, Ileana Vișovan. Aceștia sînt primii și, deocamdată, și singurii. Dar vom mai planta și alții. Pe toate străzile. Și tot noi ne vom ocupa și de flori. Vrem ca satul nostru să aibă cît mai multe flori și pe străzi, și-n ogrăzi, și la ferestrele caselor. Ne pregătim deja cu tot ce ne trebuie. Și să vedeți la primăvară ce frumos o să arate.

În primăvară Odoreul va arăta cum n-a arătat niciodată, va fi unul dintre cele mai frumoase sate din țară. În primăvară, cînd se vor sărbători cincizeci de ani de la crearea partidului, pe locurile acestea florile își vor aprinde petalele, punînd pete de curcubeu pe tot ceea ce oamenii au rezidit, au refăcut.

Odoreul și Doroltul vor străluci din nou pe harta țării. Și dacă urmele apelor sînt șterse atît de repede, asta se datorește în bună parte și vouă, celor mici. Vouă, cei care ne-ați dovedit cu prisosință că puteți să fiți și mari atunci cînd trebuie, cînd este nevoie.

Text și fotografii de
CONSTANTIN DIACONU

Elevii din Dorolț lucrează în fiecare zi pe șantierul satului, dar la ora asta nu se cunoaște; toți își fac lecțiile cu obișnuita sîrguință.

În ziua de 27 noiembrie a.c. orele 10 dimineața, la Palatul pionierilor din București, va avea loc vernisajul expoziției «Expedițiile Cutezătorii» ediția 1970.

După această dată, expoziția va fi deschisă zilnic și va putea fi vizitată de toți pionierii și școlarii între orele 11-15.

Vă prezentăm cîteva aspecte din expoziție.

PALTINUL 2
EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

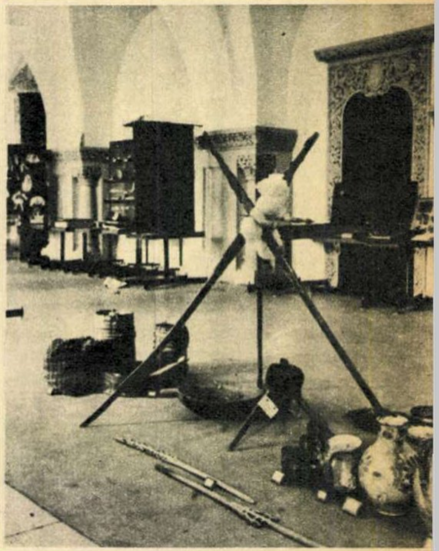

INTRE NOI, REPORTERII

de OCTAV PANCU-IAȘI

De obicei (mi-ar părea bine să se fi observat) dialogul nostru despre reportaj și, mai ales, despre ceea ce, dacă nu pare prea pretențios s-ar numi «secretele reportajului» încerc să-l îndrum spre o anume temă, fug de discuțiile care sar de la una la alta și nu prea duc nicăieri; fără, sper eu, să fiu pedant, mă străduiesc să pun puțină ordine acolo unde ar părea că e mai greu să cerem așa ceva. E mai greu, dar nu imposibil. Și foarte adeseori mă ajutați chiar voi, foarte tinerii mei colegi, trimițîndu-mi corespondențe care, fie că se înrudesc prin subiectele abordate, fie că se cer alăturate prin modul cum sînt redactate, atestînd calități comune precum concizia, simplitatea, respectul față de adevăr, promptitudinea ș.a.m.d.

Am bucuria să vă fac cunoștință astăzi cu doi ucenici în ale reportajului care, așa cum se vede, locuiesc la sute de kilometri unul de altul însă par, dintr-un anume punct de vedere, vecini, dacă nu chiar frați trăind sub același acoperiș. Trăsătura lor comună eu aș intitula-o plăcerea, bucuria de a povesti. Cînd iau tocul în mînă și vor să ne povestească ceva, atunci o fac pe îndelete, cu răbdare, dar nu cu una auto impusă («trebuie să scriu și n-o să mă scol de pe scaun pînă nu sfîrșesc!»), ci cu poftă, cu sentimentul că, pe măsură ce înaintează în scris, nava pasiunii lor se apropie tot mai mult de un țărm care rîde în soare, și pe țărmul acela, noi, cititorii o așteptăm cu prietenie, fluturînd batistele...

Grozav îi place să povestească lui FODOR DĂNILĂ din Petroșani, elev în clasa a VIII-a la Școala generală nr. 5. Ce-i drept, prietenul nostru are și ce povesti. Este, cum singur se recomandă, un «îndrăgostit de turism». Cînd era mai mic, l-a luat tatăl său într-o zi la vînătoare și de atunci colindă munții și pădurile, dealurile și cîmpiile; fiecare zi liberă, fiecare vacanță îl găsesc «cu sacul de excursie în spate, cu binoclul atîrnat de gît și cu un ordin pe buze: «Înainte, Dănilă!». Dar nu cumva să vă închipuiți că Dănilă e un singuratic în drumurile lui printre frumuseți. El este conducătorul unui «micro-grup experimental de pionieri drumeți», grup care a primit și primește tot sprijinul din partea Consiliului Județean al Organizației pionierilor, un sprijin care începe cu corturi și saltele pneumatice și sfîrșește cu schițe de itinerarii, sfaturi etc. Așa se face că Dănilă și colegii lui au fost eroii unei adevărate expediții în Munții Parîng, Cibin, Lotru, grupul de pionieri intitulîndu-se «Șoimii Parîngului». Trebuie să știți însă că ceea ce am rezumat eu aici în cîteva rînduri se întinde (dar nu se... lățește!) în reportajul lui Fodor Dănilă pe mai multe pagini, într-un stil colorat, viu, de cele mai multe ori plin de lirism, ca sufletul unui adevărat îndrăgostit de natură.

Plăcerea, bucuria de a povesti o simte în egală măsură și EUGENIA COSTEA, tot din clasa a VIII-a, din Sînnicolaul Mare, Timiș. Eugenia povestește despre o colegă care întîrzie mereu de la ore, însă n-o face cu un ton satiric, aspru, fără drept de apel, ci cu o prietenie plină de căldură, cu un nuanțat simț al amănuntului, precizînd totul, de la cadrul acțiunii la eroii ei, neomițînd amănuntele pitorești, («clopoțelul sună mirat că a trecut atît de repede recreația», «Ușa clasei se deschide fără chef cînd trebuie să primească un întîrziat») atentă la ritmul frazei pe care nu-l silește niciodată să sprinteze, ci îl obișnuiește cu pasul egal și sigur al alergătorului de cursă lungă.

Da, există o plăcere, o bucurie de a povesti — și de cîte ori o regăsesc în corespondențele tinerilor mei colegi, încerc o emoție sinceră.

ROMANTICA FRUNZĂ

Povestire de IULIU RAȚIU

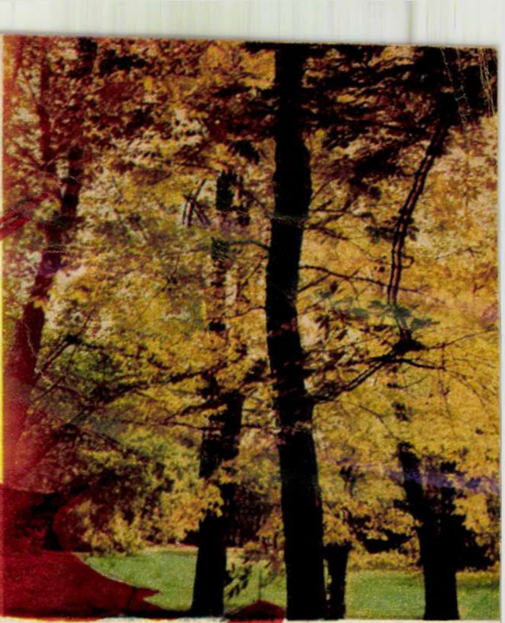

Foto: Gh. VINTILĂ

Frunza aceea, desigur, avea să-i spună ceva. Se ținea după el pe stradă de vreo două ore, dar nu îndrăznea. Adevărul este că nici lui nu-i venea la îndemînă să se oprească și s-o întrebe așa, de la obraz:

«Ce ai cu mine? M-am săturat să mă tot urmărești! Nu te cunosc, nu mă cunoști, vezi-ți de drum!»

De-abia cînd a intrat după el, în librărie, s-a înfuriat, cu adevărat.

«Adică nici să-mi cumpăr o carte fără observatori nu pot? Ei bine, iată, n-o să cumpăr o carte de botanică, cum probabil te aștepți, ci una de aventuri! Îți place?»

Frunza, se pare, l-a înțeles chiar din ochi și cînd cineva a deschis mai apoi ușa a țîșnit afară, în stradă, cuprinsă ca de un vîrtej.

«Oare să fi scăpat de ea? Da, desigur! Ce rost avea să se țină după mine? Pe mine nu mă interesează frunzele. Și încă frunzele moarte. Căci, sigur, era o frunză moartă. Era așa de galbenă încît, fără îndoială, nu putea să fie vie. Dar atunci cum de putea să umble după mine? Hm! Bine c-am scăpat de ea!»

Dar cînd ieși din librărie, frunza îl aștepta, afară, pe trotuar. Stătea, cuminte, rezemată de un stîlp, ca și cum nu s-ar fi certat cu cîteva minute mai înainte.

«Poate o fi alta!» își spuse contrariat.

Dar nu! Era aceeași. Ar fi recunoscut-o dintr-o mie. Era cam de mărimea unei palme, cu degetele răsfrînte, iar marginile și nervurile băteau în arămiu. Putea fi o frunză de castan, după cum la fel de bine, putea fi o frunză de arțar. Dacă s-ar fi apropiat un pic mai mult de ea și-ar fi dat seama cu siguranță ce fel de frunză era, dar asta ar fi însemnat să-i dea prea multă importanță. Și nu era cazul.

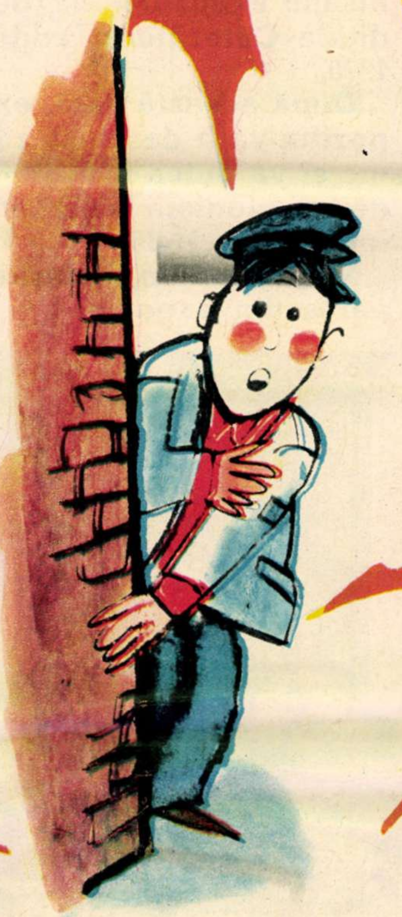

«Și-apoi ce-ar spune lumea, să mă vadă vorbind cu o frunză? Am auzit odată, că ar exista un limbaj al florilor... Să fie oare și unul al frunzelor?... Nu, nu... Dar chiar de ar exista un asemenea limbaj, mai bine să nu intru în vorbă cu o frunză: ar fi compromițător. Auzi — să vorbești cu o frunză! Despre ce? Despre clorofilă? Dar despre clorofilă în general se știe cam puțin... de unde să știe o frunză! Mai bine plec! Poate că a rebegit de frig și nu se mai ține după mine!...»

Porni cu pași repezi, aproape o luă la fugă, urmărindu-i, totuși, cu coada ochiului, mișcările. Da. Era așa cum n-ar fi vrut să fie: frunza venea după el, parcă plutind deasupra trotuarului. Ce mai putea face?

«A, da, își zise, luînd-o pe cea mai animată stradă din oraș. Acolo, sigur, o să-mi piardă urma. Sau poate că o s-o strivească cineva în picioare și scap... Săraca... Da, a început să-mi fie un pic milă de ea. Însă — pentru tot ce o să se întîmple — numai ea e de vină. De ce se ține scai de mine? Putea să stea, cuminte, în copac, și nu mai pățea nimic... Sau dacă nu putea, pentru că tot trebuie să cadă, mai bine se ținea după altcineva, care, desigur, nu i-ar fi dat nici o atenție și ar fi scăpat»...

Dar frunza aluneca, voioasă, pe deasupra capetelor, fără nici o grijă.

«Va să zică așa! Îți bați joc de mine! — Bine... Am s-o [illegible] pe strada aceea pustie, știu eu care, și te aștept. Acolo n-o să mă vadă nimeni cînd am să te iau de piept. Da, da, de piept, ca pe orice lighioană și am să te întreb: De ce? Spune-mi, de ce mă urmărești? Ai văzut că nu mi-e teamă de tine? Iată: hai să stăm de vorbă, dacă îți convine. Mă cunoști de undeva? Eu nu te cunosc! Pe mine nu m-au interesat niciodată frunzele, copacii, florile... N-am timp de așa ceva. Eu chiar cînd trebuie de «Săptămîna primăverii», să sădim pomi — chiulesc... Păsările nu-mi plac pentru că stau pe crengile copacilor; iar cerul, pentru că se sprijină de creștetul lor. A, m-ai auzit vorbind despre clorofilă și îți închipuiai că... Cu clorofila, cromozomii și germinația este altceva... Asta înseamnă știință și eu pentru știință am făcut o pasiune. Ai înțeles?»

O aștepta, cu mîna ridicată, după colț; o aștepta să o pună mai întîi la punct, apoi să o prindă și s-o lipească în ierbar, la palmate sau ar fi văzut el, studiind-o, dacă nu cumva în altă parte.

Dar frunza nu mai apăru...

Începu atunci să o caute cu îngrijorare, pe trotuar, pe stradă, lîngă stîlpii electrici, printre picioarele trecătorilor. Frunza însă, dispăruse.

«O găsesc sigur, în parc... acolo trebuie să se fi ascuns... I-a fost, desigur, teamă de mine și s-a ascuns lîngă celelalte frunze...»

Dar în parc, măturătorii strînseseră toate frunzele... Copacii, golași, păreau că și-au întors rădăcinile în sus, profilîndu-se în lumina amurgului ca niște semne de mirare. Numai pe un lăstar mic, cel mai mic dintre toți, care cu chiu cu vai răsărise astă primăvară, se mai hîrjonea o frunză. O singură frunză. S-a apropiat de ea și a mîngîiat-o:

«Mulțumesc...»

«NU ESTE DE LOC ADEVĂRAT CĂ ZÎNELE AU DISPĂRUT»

— Iordan Chimet vorbește «Cutezătorilor» —

Se întîmplă, cîteodată, să visăm atît de frumos încît visul acela rămîne în noi ca semn al unei gingășii de neuitat. Creștem, devenim maturi și apoi bătrîni, dar, ori de cîte ori stăm de vorbă despre vise, ne întoarcem constant la visul acela minunat și fraged. **Cartea lui IORDAN CHIMET, «ÎNCHIDE OCHII ȘI VEI VEDEA ORAȘUL» este un asemenea vis frumos.**

— Aș dori, Iordan Chimet, să nu rupem vraja. Să căutăm deci să «închidem ochii» și, deși este vorba de un interviu, să continuăm să visăm. Spune-mi cine este Elli, ce este Orașul?

— Cine este Elli? Nu v-am mințit, credeți-mă, Elli este cu adevărat o zînă capabilă de a face minuni, de a vorbi cu necuvîntătoarele, de a zbura. Nu este de loc adevărat că zînele au dispărut sau, după cum se spune, că n-au existat niciodată. Așa ceva nu ar putea spune decît cineva care nu are nici un copil în casă, mai cu seamă o fetiță. Din păcate, noi, oamenii mari, nu știm a privi cum trebuie jocurile copiilor, să le observăm minunile; e ca și cum un fel de abur ne împăienjenește ochii și pierdem din vedere tocmai ceea ce este mai important de privit.

Iordan Chimet
Închide ochii și vei vedea Orașul

În ceea ce privește Orașul care îndeamnă la vis, cum spui — și nu greșești — este un Oraș Real, adevărat. Unii l-au recunoscut, este Galați. Cu adevărat un oraș care te cheamă la vis, căci exista pe atunci într-însul și dulceața sufletului moldovenesc, dar și fantasmele marilor ape care colindă lumea. Astăzi, cei care am plecat mai demult nu-l mai recunoaștem. Am scris cartea și pentru a-l păstra așa cum l-am cunoscut și l-am văzut atunci, în zilele copilăriei.

— Citind povestirea, am avut senzația că un asemenea vis nu poate avea sfîrșit, nu este voie să aibă sfîrșit. Și nu cred nici acum că atunci cînd ai scris cu litere mari SFÎRȘIT ai crezut d-ta însuți. Cu ce îl vei continua deci? Ce ne mai scrii?

— Am crezut cu adevărat că peripețiile lui Elli s-au terminat pe ultima pagină a cărții «Închide ochii și vei vedea Orașul».

Și iată că, în ultimele două luni, de cînd volumul a apărut în librării, lucrurile s-au schimbat. Am primit scrisori de la necunoscuți, iar unii prieteni — fie părinți, fie copii — insistă să mai afle cîte ceva despre copilă. De la un timp Elli îmi apare înainte cînd nici nu mă aștept: pe stradă, în autobuz, într-un parc, la cinema... cerîndu-mi să mă apuc de treabă. Am început să cred că nu mai există altă scăpare decît să-i fac pe voie și să scriu și cea de a doua cronică a aventurilor sale.

Interviu realizat de
DANA TUDOR

Numele lui Friedrich Engels, unul dintre cei mai mari învățați și dascăli ai clasei muncitoare, a rămas înscris în istoria modernă a omenirii ca fiind al unui titan al gîndirii. Impreună cu Karl Marx, el a creat teoria marxistă care, dezvoltată în chip strălucit de V.I. Lenin, a devenit arma cea mai puternică de luptă a clasei muncitoare pentru eliberarea ei de sub jugul exploatării.

«Ce făclie a cugetării s-a stins! Ce inimă a încetat să bată!» scria Lenin la moartea lui Engels.

Viața și opera sa demonstrează adevărul acestor cuvinte calde, rostite de Lenin.

Friedrich Engels, portret datînd din anul 1893.

AMINTIRI DESPRE ENGELS

150 DE ANI DE LA NAȘTERE

de **PAUL LAFARGUE** *— fragmente —*

L-am cunoscut pe Engels în 1867, anul apariției primului volum al «Capitalului»...

Engels locuia împreună cu soția lui și cu o nepoată a acesteia, pe atunci în vîrstă de 6 sau 7 ani, într-o căsuță de la marginea orașului... Pînă la sfîrșitul vieții, Engels a rămas un conviv vesel, un tovarăș agreabil. Se simțea bine în societatea oamenilor tineri și a fost întotdeauna un amfitrion amabil. Numeroși socialiști din Londra, tovarăși în trecere prin Anglia și emigranți din toate țările se adunau duminica în jurul mesei sale ospitaliere!

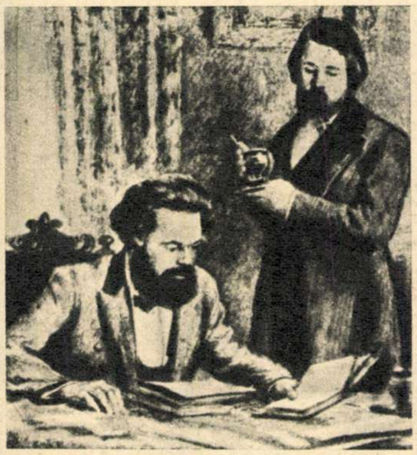

Cei doi mari prieteni lucrînd (desen).

Marx nu contenea să admire universalitatea cunoștințelor lui Engels, ca și minunata lui vioiciune de spirit, care îi permitea să treacă cu atîta ușurință de la un subiect la altul, iar Engels, la rîndul său, era întotdeauna încîntat de vigoarea analizei și a sintezei făcute de Marx...

Pe Marx și pe Engels îi lega nu numai colaborarea lor intelectuală, ci și o caldă afecțiune reciprocă: fiecare dintre ei era preocupat de dorința de a-i face celuilalt o bucurie; erau mîndri unul de celălalt...

Cei doi prieteni împărțeau totul: și bani, și cunoștințe. Cînd i s-a propus să scrie corespondențe pentru ziarul «New York Daily Tribune», Marx mai învăța limba engleză, de aceea Engels îi traducea articolele. Iar atunci cînd Engels și-a pregătit lucrarea sa «Anti-Duhring», Marx și-a întrerupt munca sa ca să-i scrie un studiu economic, pe care Engels l-a folosit în parte, așa cum a declarat el însuși...

Karl Marx, Friedrich Engels și fiicele lui Marx — Jenny, Eleanor și Laura.

Setea de cunoștințe a lui Engels era pe deplin satisfăcută numai atunci cînd își însușea pînă în cele mai mici amănunte materia pe care o studia. Cine și-a făcut cît de cît o imagine despre vastitatea și extraordinara varietate a cunoștințelor lui Engels și ține totodată seama de viața lui activă, se întreabă cu uimire cum de a putut el, care nu avea nimic din înfățișarea unui savant de cabinet, să acumuleze un bagaj atît de mare de cunoștințe. Era înzestrat cu o memorie pe cît de fidelă pe atît de cuprinzătoare, care se îmbina la el cu o extraordinară rapiditate în muncă și cu o nu mai puțin uimitoare ușurință de percepere. Lucra repede și fără efort. În cele două camere de lucru ale sale, mari, luminoase, ai căror pereți erau căptușiți cu rafturi pline de cărți, nu zăreai aruncat pe dușumea nici cel mai mic petic de hîrtie, iar cărțile, cu excepția a vreo zece dintre ele care se aflau pe masa de lucru, erau frumos rînduite la locul lor. Aveai mai degrabă impresia că te afli într-un salon de primire decît în cabinetul de lucru al unui erudit.

Dădea tot atît de mare atenție și ținutei sale: stătea întotdeauna drept ca bradul și arăta ca scos din cutie, de parcă s-ar fi pregătit pentru vreo paradă, ca pe vremea cînd își făcea stagiul de voluntar în armata prusiană. Nu-mi amintesc ca cineva să fi purtat vreodată vreme atît de îndelungată aceleași haine fără a le șifona sau deforma. Dacă în ceea ce privește persoana sa era econom și se rezuma la cheltuielile strict necesare, apoi față de partid și față de tovarășii de partid care i se adresau,mînați de vreo nevoie, era de o generozitate fără margini.

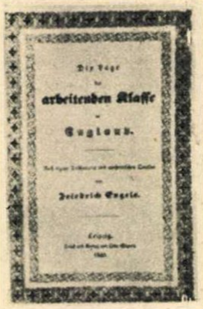

Coperta primei ediții a cărții lui F. Engels «Situația clasei muncitoare din Anglia».

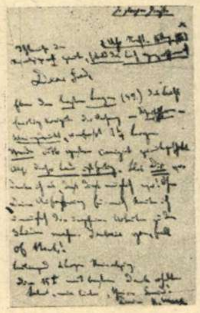

Scrisoarea lui K. Marx prin care îl anunță pe F. Engels că a terminat primul volum din «Capitalul». Scrisoarea poartă data de 16 august 1867.

Locul unde a fost aruncată în valurile mării cenușa lui Engels.

MICRO-DOCUMENTAR

- **Friedrich Engels s-a născut la 28 noiembrie 1820, în orașul Barmen (Provincia Renană, Prusia). Era fiul unui fabricant de textile. În acea vreme, Provincia Renană a început să cunoască o rapidă dezvoltare industrială. Aici, înaintea altor regiuni din Germania, s-au înălțat fabrici dotate cu mașini.**
- **În casa părinților, Engels trăiește într-o atmosferă religioasă, dusă pînă la fanatism, față de care el nu s-a supus niciodată. De mic, Engels s-a dovedit dotat cu o inteligență pătrunzătoare. El a manifestat în școală un mare interes pentru literatură, artă, muzică, pentru limbile străine. Era o fire veselă, îi plăcea sportul, călăria, scrima și mai ales înotul.**
- **Între anii 1834 și 1837, a urmat cursurile liceului din Elberfeld, dar a întrerupt școala înainte de a termina ultima clasă pentru a studia, la insistențele tatălui său, comerțul.**
- **Între 1838 și 1841 face practică la o firmă comercială din Bremen. Aici a scris el cunoscutul articol intitulat «Scrisori din Wuppertal» în care demască exploatarea muncitorilor de către fabricanții din Wuppertal. În această perioadă începe să se manifeste concepția sa democrat-revoluționară.**
- **Între anii 1841 și 1842, Engels își îndeplinește serviciul militar la Berlin. În orele libere frecventează cursurile Universității și poartă vii discuții cu tinerii filozofi ai timpului.**
- **În noiembrie 1842, Engels sosește la Londra. Aici și mai ales la Manchester a studiat condițiile de viață și de muncă ale muncitorilor englezi, a colaborat la presa socialistă și cea democrată. Rezultatul șederii sale acolo a fost o remarcabilă carte intitulată «Situația clasei muncitoare din Anglia» pe care a terminat-o după ce l-a cunoscut pe Marx. Cartea a apărut în Germania în 1845 și a oglindit una din primele etape ale formării comunismului științific.**
- **La sfîrșitul lunii august 1844, Engels pleacă din Manchester spre patrie. Se oprește la Paris unde se întîlnește cu Marx, stabilit în acea perioadă în capitala Franței. Cele 10 zile petrecute împreună cu Marx, la Paris, au pus bazele unei prietenii care i-a legat pentru toată viața. Se întîlniseră două mari inteligențe care aveau să înarmeze clasa muncitoare cu teoria revoluționară, arătîndu-i căile de luptă pentru a se elibera de exploatare.**
- **În februarie 1848 apare, la Londra, Manifestul Partidului Comunist, întocmit de Marx și Engels, document-program al comunismului științific.**
- **În lunile iunie și iulie ale anului 1849, Engels a participat direct la luptele revoluționare desfășurate în Germania la Baden, în Palatinat. Insurecția fiind înfrîntă Engels a trecut împreună cu detașamentele de insurgenți în Elveția. De aici, prin Italia, a ajuns la Londra, unde s-a întîlnit din nou cu Marx.**
- **În septembrie 1872 s-a ținut la Haga Congresul Internaționalei I, unde Marx și Engels au luptat să se includă în statut punctul cu privire la formarea de partide proletare independente în fiecare țară.**
- **La 17 martie 1883 a murit Karl Marx. În cuvîntarea rostită de Engels la mormîntul prietenului său, el spune cuvintele profetice: «Numele și opera lui vor trăi străbătînd secole». În același an el își dedică tot timpul studierii manuscriselor rămase de la Marx și în primul rînd publicării volumelor al II-lea și al III-lea al «Capitalului».**

(Continuare în pag. 14)

Aşa se păstrează tradiţia

ÎN LOC DE SCURT ISTORIC

În dreapta-i casa în care s-a născut şi-a copilărit. În stînga, la nici o sută de metri, statuia pe care, în 1939, sculptorul Medrea o ridică în memoria celui care a fost iniţiatorul primei şcoli româneşti — Gheorghe Lazăr.

Reţinem cele două repere şi continuăm să înaintăm pe şoseaua naţională ce străbate comuna, bucurîndu-ne ochii cînd de frumuseţea semeaţă a masivului Surului (proptit parcă, de o mînă măiastră, ca o pavăză pentru acei oameni harnici), cînd de cursul domol, ai zice plin de înţelepciune, al Oltului. În 1850 — şi ne este martoră monografia comunei — au fost descoperite primele documente care înregistrează viaţa localnicilor (asta fără a se confunda cu vechimea aşezării: doar, cum bine se ştie, în 1241 tătarii au năvălit şi aici, transformînd totul în sînge şi durere). Astăzi, încerci un sentiment de uimire în faţa tinereţii, avîntului necontenit ce-l simţi la tot pasul. O fabrică de sticlă şi o cooperativă agricolă, zeci de case noi, din piatră, şi nenumărate antene de televizor; cîteva maşini ce lucrează la pavarea drumurilor şi atîtea magazine bogat aprovizionate; un liceu cu 1 500 de elevi (la învăţămînt de zi, seral şi fără frecvenţă), adică exact un sfert din numărul locuitorilor şi un cămin cultural: sală de cinematograf, echipă de teatru, dansuri şi, în primul rînd, o bibliotecă ce însumează nu mai puţin de 10 000 de volume! — şi toate astea sînt numai cîteva din «amănuntele» cu care se mîndresc locuitorii comunei Avrig, judeţul Sibiu.

ALTE AMINTIRI DIN COPILĂRIE

— Fiţi bun, unde o putem găsi pe Maria Spiridon?

— No, se vede că nu sînteţi de-aci: e dusă la şcoală cu fetele ei.

Mulţumim bătrînului pentru bunăvoinţa lui şi parcă vinovaţi de neştiinţa noastră, ne îndreptăm pe direcţia indicată. Ne ajung din urmă şi ne depăşesc grupuri vesele de fete îmbrăcate în costum naţional şi frînturile de frază înregistrate ne fac să grăbim pasul. Ajungem o dată cu ele. Sîntem întîmpinaţi în prag de o femeie îmbrăcată în acelaşi ales port popular, şi a cărei perfectă ospitalitate ne scuteşte de orice nesiguranţă inerentă primului contact.

— Dacă vreţi să mă lăsaţi să-mi strig şi eu catalogul, să le spun ce-au de lucru, şi apăi vă stau la dispoziţie. Dar pînă atunci priviţi şi dumneavoastră ce-au făcut fetele că, să ştiţi, tare-s harnice.

Nu ne lăsăm invitaţi a doua oară. De fapt, din primul moment, privirea-ţi rămîne fixată pe bogăţia ţesăturilor ce împodobesc pereţii.

Şervete, batiste, năframe, ştergare, feţe de masă, traiste — lucrate în culori şi modele care mai de care mai frumos organizate, mai migălos desenate. Zgomotul războaielor de ţesut şi zumzetul fetelor dezlănţuite precum un roi de spornice albine ne amplifică entuziasmul pe care ni-l inoculase «măiestrele podoabe».

— Eu am acum 50 de ani — şi acum aveam s-o descoperim pe Maria Spiridon şi ca o inegalabilă interlocutoare — dar nu lucrez decît de la opt ani. Arta asta (că-i artă, nu meserie cum cred alţii, şi asta o spun nu c-aş fi lipsită de modestie) am învăţat-o de la mama, Ştefu Ana, care la rîndul ei o ştie de la bunica, Cîndea Ioana. Şi amîndouă, de la bun început, au căutat, şi poate au reuşit, să-mi impună respect şi dragoste faţă de lucru, că-i tradiţie, ziceau ele, şi nu trebuie să se piardă, şi nici de mîntuială nu trebuie făcut. Şi am învăţat întîi să fac frunza viei, şi buzduganul, şi unghia găii şi pîntecelul, şi ciocănelul, şi şăbacul — toate astea îs motivele decorative de la ie, cămaşa românească. Şi apăi dacă ştii asta poţi face orice model. Cînd am trecut la război am făcut ţoale în patru iţe, ţoale în ochiuri (alea mari şi alea mici), glugă cu flori, strai miţos şi cîte şi mai cîte. Am făcut şi ţesături cu arniciu (bumbac colorat) pentru decor în casă. Şi tot ce v-am spus tot intra în zestrea fetei, că era ruşine de nu era lucrată de mîna ei şi întreg satul striga batjocoră. Fata trebuia şti coase, toarce, ţese, face pîine, munca cîmpului. Şi dacă fata nu era harnică şi nu lucra şi un fecior o peţea, părinţii răspundeau: n-o pot da că nu şi-a terminat hainele...

Şi «mama Măria», cum îi spun toţi de-o cunosc, continuă să povestească, fericindu-ne urechile cu lucruri ce par desprinse din pagini de legendă.

— ...şi am ţesut de să fie umplute două care încărcate şi legate cu prăjina şi tot n-ar încăpea cît am ţesut. Şi m-au învrednicit şi mi-au expus cîte ceva şi la muzeul Bruckental, şi la Braşov, şi la Muzeul satului din Bucureşti şi aud, şi mă bucur, că mi-au ajuns lucrurile, ţesătura noastră românească, şi în Uniunea Sovietică, şi în Ungaria, Cehoslovacia, Franţa, Belgia, Olanda, Elveţia, Canada şi cine ştie pe mai unde...

AŞA MÎNDRE FETE

În timp ce vorbeşte, nu stă o secundă locului. O urmăm lîngă război, alături de Maria Vlad, unde potriveşte urzeala firelor; sau lîngă bucata de pînză pe care mîinile tinere, nervoase ale Elenei Spiridon prind să marcheze petele de culoare sau, în curte, unde rotirea vîrtelniţei prefigurează un nou model — şi de fiecare dată surprindem perfecta sincronizare, înţelegere între reprezentantele a două generaţii.

— Clasa de ţesut — cusut şi-a început activitatea în 1967. La început nu aveam decît 5–6 fete, pe care le-am adunat cu chiu cu vai, că spuneau că le este ruşine să lucreze: le intrase domnia în cap. Acum am 34 înscrise (dintr-a II-a pînă într-a VIII-a) în catalog. Vin de două ori pe săptămînă cîte patru ore. Le pun note. La sfîrşitul anului trecut unsprezece dintre ele au primit premii şi restul au avut medii mari. C-au prins repede, şi le place; două din războaie le-au adus de-acasă, să lucreze mai cu spor; aşa mîndre fete era şi ruşine să nu ştie o astfel de treabă. Un curs durează doi ani, şi la absolvire primesc o diplomă şi pot fi angajate ca lucrătoare calificate, sau pot urma şcoala mai departe. Important e să nu uite şi să transmită şi ele altora tot ce-au învăţat.

— Ei acum, nu se mai pune vorba de uitat. Ne codeam că nu ştiam ce avem de făcut, dar ce-am învăţat aici întrece orice aşteptare, ne declară Maria Tulbau, întrerupînd pentru un moment lucrul la noul desen.

— Eu cred că nu greşesc, intervine Ioana Coţofană, dacă spun că uneori am senzaţia că păstrăm o comoară. Şi mai ales acum, cînd am înţeles ce valoare artistică deosebită poate avea ţesătura noastră românească pe care de nu ne aduna mama Măria, nici de ştiam de ea.

— Dumneaiei nu v-a spus, precis, dar să ştiţi la toate concursurile a luat locul prim. Şi nu-i o vorbă goală, dar şi noi elevele cu care se munceşte n-o s-o facem de rîs. Şi dacă vreţi notaţi şi numele meu, că Marioara Bugea mă cheamă, şi ţineţi să ne urmăriţi de-am spus lucru rău or nu.

Cu ocazia Festivalului Cibinium'70, clasa a deschis o expoziţie cu vînzare în cadrul muzeului sătesc din Boiţa. Banii strînşi le vor permite o excursie, la vară, la Muzeul satului din Bucureşti, unde vor efectua un studiu asupra modelelor populare din toată ţara.

Şi le-am mai văzut lucrînd şi pe Elena Stoica, Maria Stoica, Maria David, Elena Bădilă, Maria Dură — le-am văzut lucrînd şi am avut dintr-o dată revelaţia celor spuse de «mama Măria», descendentă directă din familia marelui cărturar român ce pornise de pe aceste meleaguri: stăpîneau deja cu atîta siguranţă o artă ce durează de veacuri pe acest pămînt încît, sub nici un motiv, n-ar mai avea voie să ezite, odată pornite pe acest drum de laudă şi onoare.

RADU F. ALEXANDRU

◀ VENIM LA MAMA MĂRIA.

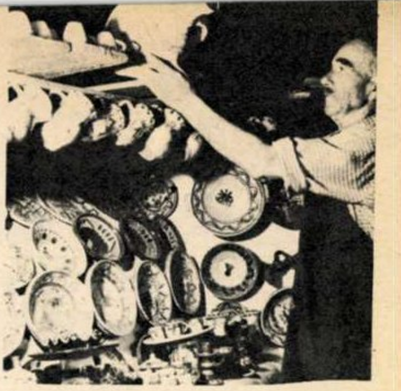

ACASĂ LA MEŞTERUL COLIBABA

În modestul atelier aflat pe una dintre cele mai liniştite străzi ale oraşului Rădăuţi, creează de ani de zile adevărate minuni, în lut, vestitul meşter ceramist Constantin Colibaba. Cu pasiune fără seamăn, meşterul Colibaba dă formă şi culoare migalnicelor sale opere din lut care amintesc fie vechea ceramică de Kuty, fie de cea a olăriei smălţuite din Muntenia şi Oltenia. Mult apreciate sînt însă şi caracteristicele vase de Rădăuţi pe care bătrînul meşter le execută cu aceeaşi pasiune de peste 50 de ani. Căci Constantin Colibaba, care are venerabila vîrstă de 70 de ani, se ştie ceramist de mai bine de 50 de ani. Bunicii şi părinţii săi au fost acei care l-au învăţat meşteşugul olăritului, pe care azi îl transmite, cu dragoste, tuturor celor de-o vîrstă cu nepoţii săi.

Nu de puţine ori atelierul, sau grădina din preajma casei meşterului se umplu cu învăţăceii curioşi să afle cum capătă formă lutul moale sub mîinile meştere ale bunicului.

Bucuros de oaspeţi, întotdeauna, meşterul Colibaba îi primeşte cu dragoste pe toţi acei care vor să preia şi să ducă mai departe, peste generaţii, una din comorile de nepreţuit ale artei noastre populare.

E. ROŞCA

▲ PRIMA ŢESĂTURĂ E CEA MAI FRUMOASĂ.

▲ ŞTIM SĂ ŞI TOARCEM.

▲ LA ÎNCEPUT, UMPLEM SUVEICILE.

ATENŢIE! ÎNVĂŢĂM UN NOU MODEL. ▼

DIN ARHIVA CĂUTĂTORILOR DE COMORI

«Căutătorii de comori», acţiune iniţiată de către Consiliul Naţional al Organizaţiei pionierilor, a antrenat un număr impresionant de pionieri şi şcolari în descoperirea şi cercetarea unor valoroase mărturii ale trecutului poporului nostru. În dorinţa de a vă face cunoscute cîteva din rezultatele activităţii lor, spicuim din arhiva descoperirilor:

- În judeţul **Gorj**, pionierii au scos la lumină numeroase comori arheologice. Astfel, o statuetă romană cu inscripţia «Eu, Esculap, închin zeiţei Higeia tămăduirea acestor băi», a fost descoperită în împrejurimi de către pionierii din Săcele, mărturie care vine să întărească afirmaţia că băile de aici au fost cunoscute şi folosite încă de pe timpul romanilor.
- În judeţul **Hunedoara**, pionierii Şcolii generale din comuna Plopi au dezgropat, din grădina unui locuitor, un fragment de ceramică romană, pionierul Mircea Romulus de la Şcoala generală din Vaţa a găsit două încărcătoare de praf de puşcă de pe timpul lui Avram Iancu, confecţionate din corn de căprioară, iar cei din comuna Orăştioara de Sus au colecţionat numeroase monezi dacice, romane şi greceşti, unelte din paleolitic, podoabe străvechi şi alte mărturii ale culturii şi obiceiurilor străbunilor noştri.
- Şi pionierii din **Bucureşti** se pot lăuda cu interesante descoperiri arheologice. Astfel, căutătorii de comori de la Şcoala generală nr. 137 şi-au îmbogăţit muzeul cu obiecte din neolitic (printre care 3 vase din ceramică şi răzuitoare din piatră pentru piele) găsite la Măgura Filipescu, iar cei de la Şcoala generală nr. 56, desfăşurînd intense cercetări pe şantierul de la Cernica, au scos la iveală multe mărturii din epoca de piatră.

Stimulaţi de rezultatele frumoase obţinute pînă acum, pionierii îşi continuă interesanta activitate de căutare a unor documente şi mărturii legate de lupta şi activitatea partidului.

NICOLAE PREJA
profesor

DIN ARHIVA CĂUTĂTORILOR DE COMORI

ZECE VEDETE, LA UN LOC?!

Da! O astfel de întîlnire are loc chiar acum în paginile revistei «Cutezătorii»
Cel puțin așa arată fotografiile de față
Priviți-le.
Sînt artiști ale căror nume au străbătut continentele de la un capăt la altul,
vedete ale ecranului a căror apariție este urmărită cu sufletul la gură,
muzicieni celebri.
Sînt cei pe care îi înconjurăm cu admirație
pentru că arta lor, în modalități diferite,
ne aduce zi de zi prinos de frumusețe.
Dar să vi-i prezentăm,
deși este dificil să te hotărăști cu cine să începi.

YEHUDI MENUHIN

UDO JURGENS

FRANCOISE HARDY

JEAN MIGUEL

YEHUDI MENUHIN este un nume despre care se spune că a intrat în legendă în chiar timpul vieții. Debutul și l-a făcut la vîrsta de 7 ani, cîntînd, «Simfonia spaniolă» a lui Lalo, cu orchestra simfonică din San Francisco. După cum se știe, el a fost elevul preferat al lui George Enescu, pentru care Menuhin a avut o dragoste și o stimă nemărginită. Concertele lui I. Menuhin, constituie adevărate sărbători ale muzicii. Alături de el se află fiul său Jeremy Menuhin în vîrstă de 19 ani, care cu toată tinerețea lui este un muzician cunoscut, despre care se spune, că a scris și a citit muzică înainte de a învăța scris-cititul cu litere.

UDO JURGENS. Vă aduceți aminte de melodia «Merçi, cheri» pe care am ascultat-o de nenumărate ori la emisiunile de radio și televiziune? Este melodia legată de numele acestui compozitor austriac pe care am avut prilejul să-l vedem la ediția a II-a a Festivalului «Cerbul de aur» de la Brașov.

Jurgens a învățat să cînte la pian de mic, de la tatăl său. La vîrsta de 10 ani îl aflăm elev la conservator, iar la 15 ani creează primele sale compoziții. La 17 ani are o orchestră proprie, solicitată adeseori la emisiunile de radio. Foarte iubit, Jurgens este un compozitor liric, plin de sensibilitate, autor și interpret al propriilor sale cîntece, acompaniindu-se singur la pian. De aceea, admiratorii spun despre el, că este însăși muzica.

FRANÇOISE HARDY. Cînd Françoise a împlinit 16 ani, părinții i-au dăruit o chitară. Și astfel a început cariera ei muzicală. La început a cîntat pentru familie și prieteni. Și apoi s-a lansat în public. În anul 1962, cîntecul ei «Toți băieții» era fredonat în toată Franța. Urmează turnee pline de succes în toată lumea. Cîntecele ei sînt niște mici povești de dragoste, despre bucurii și necazuri ale vieții noastre de fiecare zi pe care ea le istorisește cu o voce unică.

JEAN MIGUEL este elvețian. Remarcat foarte repede pentru talentul său, este invitat să cînte la Paris, în compania lui Georges Brassens, Zizi Jeanmaire, iar mai tîrziu, alături de Mireille Mathieu. În ultimul timp a înregistrat două frumoase cîntece «Manuelo» și «Tu ești fericirea».

PETER USTINOV, scenarist, actor și director de film, s-a născu la Londra în anul 1921. Noi am avut prilejul să-l vedem în filmele «Topkapi», «Spartacus» și «Comedianții». Dar Ustinov este un artist multilateral. El a pus în scenă opere la Covent-Garden din Londra și a dirijat «Fluierul fermecat» de Mozart, la, Opera de stat din Hamburg. Ustinov este, de asemenea, autorul unor interesante romane și schițe.

JEAN CLAUDE-PASCAL. Cîntecul său rostit cu degajare, cu o undă de tristețe în priviri îți rămîne întipărit pentru totdeauna. Dar Jean Claude n-a fost de la început interpretul celebru de astăzi. Multă vreme, el a desenat fulare pentru o casă de mode, a fost creator de costume de teatru și cinema, pînă cînd într-o seară, de Anul Nou, a cîntat pentru prietenii săi. Și de-atunci s-a dedicat muzicii. Șansonetele sale, filmele, înregistrările sale se bucură de un succes răsunător.

PETULA KLARK și-a început cariera de cîntăreață la vîrsta de numai 7 ani. La 12 ani era un copil minune, care participase la 550 de gale, numele ei făcînd înconjurul întregii Anglii. Cînd a crescut lumea spunea că și-a încheiat cariera. În anul 1957, tînăra Petula a cunoscut un uluitor suc-

O întîlnire a celebrităţilor

ces la Teatrul Olimpia din Paris, după care reuşitele au continuat în şir mai ales cu melodiile twist. Continuă să joace în filmele muzicale, ceea ce n-o împiedică să se ocupe de cele două fiice ale ei.

NANA YASHVILI. Nana este fiica cea mai mică a profesorului Luarsab Yashvili de la conservatorul din Georgia (U.R.S.S.). Nana a urmat Conservatorul din Moscova, studiind vioara cu faimosul profesor Leonid Kogan, care a pregătit-o pentru concursul internaţional «Margueritte Long şi Jacques Thibault» unde a obţinut premiul I. Interpretă virtuoasă, se remarcă printr-un temperament puternic.

TEREZA KESOVIA. Cîntăreaţa iugoslavă şi-a cîştigat un loc în muzică la început ca flautistă în Orchestra filarmonică din Zagreb. Visul ei tainic era însă să urce pe scenă ca interpretă vocală. Visul i s-a îndeplinit. Tereza este astăzi o cîntăreaţă de muzică uşoară de renume. Cîntecul poetic pe care îl preferă Tereza, nota personală a apariţiei ei pe scenă i-au adus premii la multe festivaluri internaţionale.

JEAN CLAUDE BRIALY. Cunoscut actor de cinema. Între anii 1957-1970 a apărut în 47 de filme. Noi am avut prilejul să-l vedem în filmele «Oscar», «Mireasa era în negru» şi «Aceşti oamenii minunaţi şi maşinile lor zburătoare».

●

Se pare că o reuniune a atîtor nume celebre n-ar fi posibilă decît în paginile unei reviste. Şi totuşi... toţi aceşti mari artişti şi-au dat întîlnire pe scena Teatrului de Beaulieu, din Lausanne (Elveţia) la gala anuală dată de UNICEF (Fondul Naţiunilor Unite pentru copii).

☐ BALETUL FOLCLORIC TUNISIAN
HAMMAMET

1970
UNICEF

PETER USTINOV

JEAN CLAUDE-PASCAL

PETULA KLARK

NANA YASHVILI

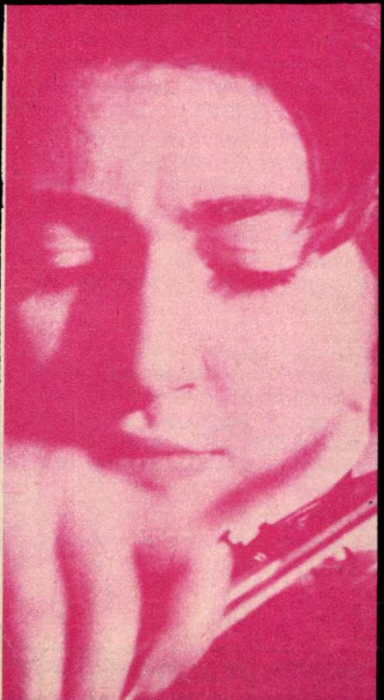

TEREZA KESOVIA

JEAN CLAUDE BRIALY

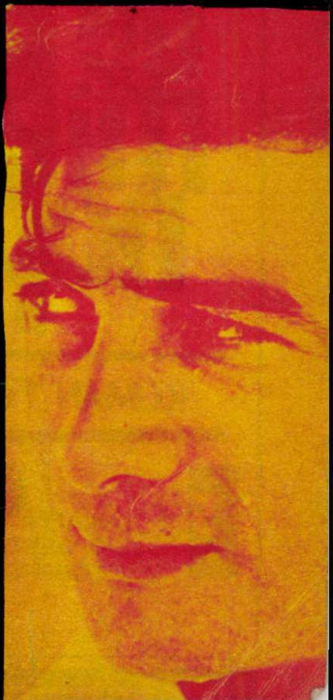

VRANCEA-TĂRÎM DE LEGENDĂ

La 19 iulie 1970, opt cutezători, trei fete și cinci băieți, membrii ai Casei Pionierilor din Focșani, au pornit să exploreze Țara Vrancei, avînd comandant pe profesorul Adrian Iacovachi.

Echipajul, al cărui căpitan este Tătaru Virgil poartă numele prestigios al ctitorului geografiei moderne românești, Simion Mehedinți, fiu al Vrancei generoase. Ei vor explora natura acestor ținuturi și vor cerceta și culege «florile rare» ale creației populare, precum și obiecte specifice ale artei și meșteșugurilor vrîncene.

EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

ROBINSONADA

Drumul ce și l-au ales Năruja — Spulber — Vîrful Lăcăuți — Soveja — îi poartă prin ponoare, pe curmături drepte și văi line, pentru a-i conduce apoi pieptiș prin codrii seculari unde se înfrățesc molizii și fagii, iar apoi mai sus spre crestele jnepenilor și ienuperilor.

Expediția pătrunde în văi cu nume ce izvorăsc din legende și povești: Valea Neagră, Valea Frumoasă, Valea Argintăriei. Apa sprintenă a Zăbalei se strecoară printre pietre, despărțindu-se uneori în cîte două brațe, pentru a se uni iar în drumul ei iute. Și între asemenea brațe de apă, pionierii descoperă un petic de pămînt mai nălțuț, o insuliță de grohotiș și bolovani pe care se înstăpîniseră ierburi și flori. O insulă — își zic ei — în care Robinson s-ar fi simțit fericit. Și fără a se sfătui prea mult, furați de imaginație, iată-i instalîndu-și corturile între ape. Ceea ce n-a fost prea lesne, întrucît au trebuit să întocmească în pripă un podeț de bușteni pentru a cuceri insula. Și-n toiul nopții, pe cînd visul îi purta alături de Robinson Crusoe și credinciosul său tovarăș Vineri, ploaia începe să cadă în cascade. La ceasul cîntătorilor, deșteptarea o dă Rex. Lătratul său dă de veste că tabăra e în pericol. Apele Zăbalei sporite mereu tind să cuprindă platforma insulară. Ce-i de făcut? Corturile, instrumentele și bagajele trebuie evacuate. Dar cum? Șuvoaiele au luat la vale puntea. Insularii sînt izolați. Unul dintre băieți ia o funie și trecînd prin apă, asigură o linie funicular cu care sînt evacuate bagajele; de funie se vor ține, ca măsuri de precauție și toți ceilalți pionieri, care înfruntă apele învîrtejite ale Zăbalei mai ieri atît de cuminte. Iată-i iar pe «Continent» uitîndu-se cu emoție spre insula lor năpădită de apă. Un ceai fierbinte le va reda entuziasmul...

CHEIA MESAJULUI CIFRAT

«Drum greu, drum pieptiș, dar poate cel mai frumos; urcînd prin pădurea

În drum spre Năruja.

Port național din Năruja. ►

Moș Pavel Terțiu, artist al incrustațiilor în lemn și al confecționării măștilor. ▼

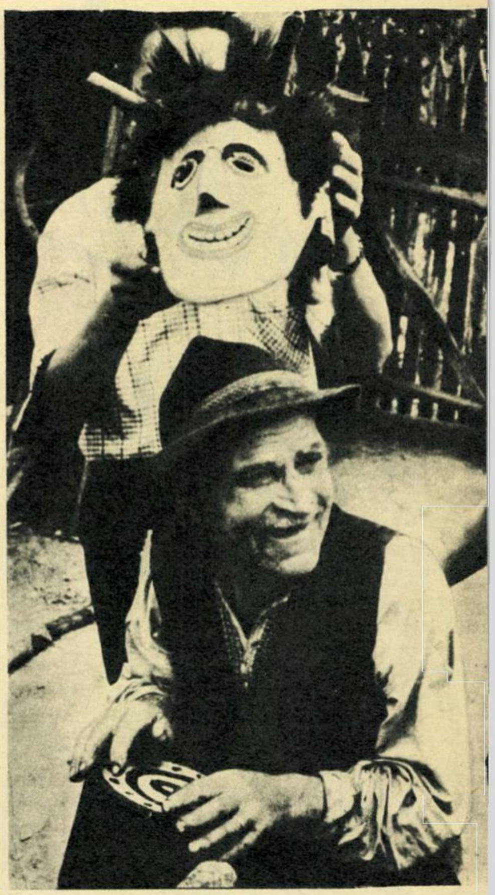

NICUȚA TANASE

Casata de la miezul nopții

ROMAN FOILETON

5 ILIUȚĂ FACE O DESCOPERIRE FORMIDABILĂ

ROMAN FOILETON ㉑

Am ieșit din clădirea poștei extrem de abătut. N-aveam poftă nici măcar să fredonez melodia «Trecea fanfara militară». Mi-am îndreptat pașii spre «Statul nostru major» gîndindu-mă cum să motivez față de Iliuță eșecul meu. Înfășuram și desfășuram pe degetul arătător lănțușul de care erau legate cheile de la mașină.

Prin dreptul chioșcului de reviste și ziare care era închis m-a oprit un bătrînel.

— Domnule, mi-a zis el, vrei să-mi dai și mie un foc s-aprind «mărășeasca» asta?

Bătrînelul era extrem de simpatic și avea chef de vorbă. Era îmbrăcat în niște haine albastre, semn că omul lucrase la C.F.R. și acum pensionar fiind își consuma timpul fumînd «mărășești» și plimbîndu-se pe ulița comunei, doar, doar o mai întîlni pe cineva cu care să mai schimbe o vorbă. După ce și-a aprins țigara, m-a întrebat:

— Cu ce treburi pe la noi? Că nu ești de prin partea locului.

— Nu sînt.

— Atunci ce cauți pe-aici?

Fostul ceferist se propti în baston și fără să-și ia privirile din ochii mei continuă să mă interogheze fără a-și lua țigara din gură:

— Ești cu mașina aia? și făcu o mișcare cu capul spre locul unde se vedea mașina mea.

— Da.

— Ai ceva rude p-aici?

— Nu. Sînt scriitor și am de gînd să scriu o carte. Mă documentez.

ROMAN FOILETON ㉒

— Aha!

— Dumneata ești din comuna asta?

— Get-beget. Dar de ce? De ce mă întrebi?

L-am rugat să traverseze cu mine șoseaua. Peste drum era un părculeț cu niște bănci. Ne-am așezat pe o bancă și bătrînelul insistă:

— De ce m-ai întrebat dacă sînt de aici?

— Mă interesează o persoană din comuna asta.

— Ce persoană?

— O femeie...

— Vrei să te însori cu o femeie de la noi?

— Sînt însurat.

— Atunci de ce te interesează femeia asta? Care femeie?

— O femeie care sta p-aici, pe lîngă poștă...

— Cum o cheamă?

— Nu știu. Vreau să aflu de la dumneata... E o femeie bolnavă de... Fură!

— Aa... Stanca lui Petroman... Colo stă. Vezi cișmeaua de lîngă gardu ăla de fier? E vopsit verde. Îl vezi?

— Da.

— Acolo stă o bătrînă. Stinghe o cheamă și are un băiat la București și alături stă Stanca lui Petroman.

— Bătrîna Stinghe e văduvă?

— Așa. Și are un nepot. Unu Marian care își face vacanța aici. A fost și anu ăsta...

A trebuit să-mi iau rămas bun de la bătrîn pentru că Iliuță îmi făcea semne desperate de

Urmăriți număr de număr senzaționalele peripeții prin care a trecut autorul

Oaspeți la stînă.

seculară spre vîrful Lăcăuți ne-a pătruns mai bine de măreția și frumusețea unică a Vrancei» — așa apare, concentrat în jurnalul de bord, sentimentul colectiv al expediționarilor care urcă pînă pe crestele Lăcăuțului, la 1 777 metri altitudine — pisc unde se află instalată IR-Q5, una din principalele stațiuni meteorologice din această zonă. În lumea tăcută a barometrelor și hidrografelor, a termografelor și fluviometrelor, pionierii vor descoperi — ajutați de șeful stațiunii — temeiurile prognozelor ce le fac institutele meteorologice. E ora cînd se transmite buletinul meteo; — YR-Q5... 9... 32... 07... 91... 45. Un text cifrat, formule enigmatice pe care ei vor învăța aici să le descifreze: fiecare cifră, fiecare grupă de cifre indică direcția vîntului, gradul de vizibilitate, direcția curenților de aer ș.a.m.d. Cifre ce încorporează vigilența, stăruința și priceperea meteorologilor care lucrează aici izolați, pe creasta munților.

HORA DARURILOR

— Bine ați venit! Iată o urare ce s-a simțit pretutindeni pornită din adîncul inimii. Oamenii satelor, la Năruja, la Paltin și la Spulber, la Nereju ca și la Poiana Giurgiului i-au întîmpinat cu voie bună și interes. Și aflînd ce și-au pus în gînd pionierii; anume să vegheze ca bunele datini să rămînă înscrise pentru generațiile viitoare, oamenii le-au dăruit cîntece. Au cîntat doine și balade, hore și învîrtite mocănești. Au scos ciobanii fluierele și au prins să grăiască cu glas molcom, Bătrînele, Miorița Vrînceană, comori ce le-au adunat — prin grija etnografului expediției — FLORINA IACOVACHI — pe nenumărați metri de bandă de magnetofon. Mai pretutindeni membrii echipajului au colecționat o seamă de obiecte create de meșteri populari în sobrul și elegantul stil vrîncean: ii lucrate în fluturași sclipitori și arnici negru, fote și bețe meșteșugit decorate cu motive geometrice și apoi «păpușare» — tipare de coș, furci de tors cu crestături; suveici și druge — zeci și zeci de alte mărturii ale iscusinței și dragostei de frumos, a creatorilor populari... Dar cea mai de preț «piesă» a colecției este socotită originala mască ceremonială creată de cunoscutul artist popular Pavel Terțiu din Nereju-Chiricari. Un film documentar — opera lor colectivă și sute de fotografii aduc sugestive mărturii ale laborioasei lor explorări.

Expediția «Simion Mehedinți» raportează:

— Ne-am îndeplinit cu bine misiunea!

Aurel LECCA

Păstorit pe culmea Buniului

UMOR

Caricaturi de **VASILE DAN DUMITRESCU** ■ **FĂRĂ CUVINTE**

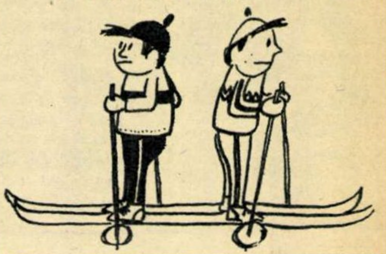

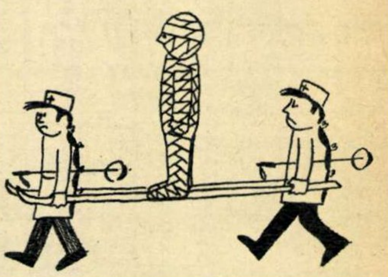

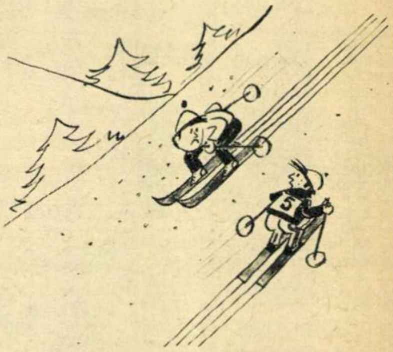

ROMAN FOILETON

23

ROMAN FOILETON

24

pe partea cealaltă a șoselei.

L-am lăsat pe bătrîn uitîndu-se bănuitor după mine și eu după ce m-am uitat în susul și josul șoselei am traversat. Întotdeauna fac lucru ăsta pentru a evita un eventual accident. Iliuță ascundea ceva la spate.

— Ce ai în mînă? l-am întrebat eu, extrem de curios.

Iliuță avea obraiii îmbujorați și fața numai zîmbet. Cu superioritate în glas îmi spuse:

— Am făcut o descoperire formidabilă.

— Ce descoperire?

— Dumneavoastră ce-ați făcut?

— La poștă am avut un eșec total.

— De ce?

— N-am putut obține nici o informație. Și asta pe bună dreptate. Nu știu cum de nu mi-am dat seama din capul locului. Am făcut o mare prostie.

— Ce prostie?

— M-am dus la dirigintele poștei și l-am întrebat dacă aseară a trimis cineva din București un mandat telegrafic de 25 de lei.

— Și n-a vrut să vă spună?

— M-am făcut și de rîs.

— De ce?

— I-am arătat legitimația de scriitor. A confruntat-o cu buletinul și după aia mi-a rîs în nas. Mi-a spus că se miră de naivitatea mea. Scriitor și nu știu că există un secret al corespondenței? A vrut să anunțe și Miliția. Am avut noroc că sînt scriitor și că a auzit de scrierile mele și el, altfel acum eram în cercetări. Secretul corespondenței e secret!

ROMAN FOILETON

25

— Da'moșu' cu care ați stat pe bancă cine e?

— Cu el am avut noroc. De la el am aflat ceva.

— Ce? Ceva important?

— Foarte important. Am aflat cum o cheamă pe femeia aia care a furat pensia bunicii lui Marian.

— Îi facem o vizită?

— Neapărat. Știu unde stă. Am aflat unde stă și bunica lui Marian.

— Asta e foarte bine... acum vă prezint și eu raportul. Am făcut o descoperire formidabilă.

După ce Iliuță mai zise odată cuvîntul «formidabil» îmi vîrî sub nas o lădiță. O lădiță exact, dar exact, ca cea în care ne adusese Marian cei 39 575 de lei. Bani ce ni-i lăsase nouă pe cap.

— Iliuță, chiar că e formidabilă descoperirea ta. Unde ai găsit lădița asta?

— La cofetărie.

— Colosal. Deci am găsit o pistă. Marian are banii din comuna asta. A venit cu ei la București de aici... Iliuță, te-ai interesat, s-a făcut în ultima săptămînă vreo spargere la cofetărie? Au dispărut ceva bani?

— Nu. N-a dispărut nimic.

— Lădița unde ai găsit-o?

— În spatele cofetăriei e un maldăr de ambalaje. Sînt cîteva sute de astfel de lădițe. Au fost ambalate în ele niște bomboane speciale.

L-am felicitat pe Iliuță pentru marea lui descoperire și am pornit spre...

(Va urma)

romanului de față, în căutarea eroilor cărții sale. Suspens, acțiune, neprevăzut!

ÎN CURÎND în RACHETA CUTEZĂTORILOR NUMĂRUL 12

- PARTEA A DOUA A CUPONULUI DE PARTICIPARE ȘI ULTIMILE AMĂNUNTE DESPRE REVELIONUL „RACHETEI”
- TOATE CUPOANELE AU ȘANSA DE A CÎȘTIGA **MOTORETA „MOBRA”, MAGNETOFONUL „TESLA” SAU CHITARA ELECTRICĂ!**
- POT FI TRIMISE ORICÎTE CUPOANE!
- UN CADOU SURPRIZĂ ÎN VALOARE DE **2000** LEI PENTRU PLICUL CU CELE MAI MULTE CUPOANE!
- **NU UITAȚI:** ÎN REVISTELE „RACHETA CUTEZĂTORILOR” NUMERELE 11 și 12 GĂSIȚI CELE DOUĂ PĂRȚI ALE CUPONULUI DE PARTICIPARE LA REVELIONUL „RACHETEI”!

AVENTURILE colegului „MINITEHNICUS”

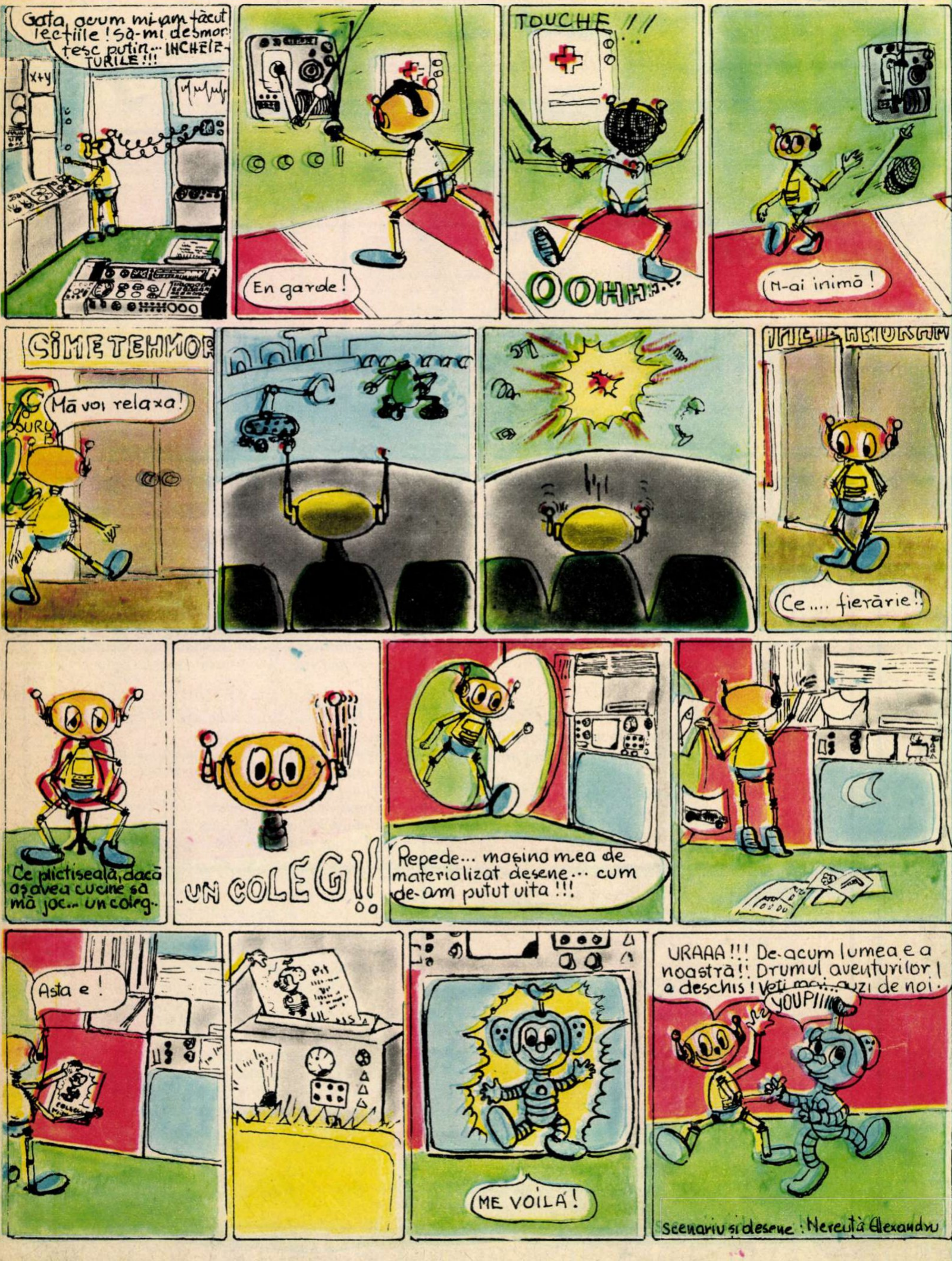
Gata, acum mi-am făcut lecțiile! Să-mi desmorțesc puțin... ÎNCHEIETURILE!!!
x+y
En garde!
TOUCHE!!
OOHH...
N-ai inimă!
CIMETEHNOR
Mă voi relaxa!
Ce.... fierărie!!
Ce plictiseală, dacă aș avea cu cine să mă joc... un coleg..
..UN COLEG!!
Repede... mașina mea de materializat desene... cum de-am putut uita!!!
Asta e!
ME VOILÀ!
URAAA!!! De-acum lumea e a noastră!! Drumul aventurilor | a deschis! Veți mai auzi de noi.
YOUPI!!!

Scenariu și desene: Nereuță Alexandru

MODEL DE RACHETĂ LUNARĂ «COSMOS»
MINIAUTOMOBIL DE CONCURS CU MOTOR ELECTRIC «DACIA 1300»
MACHETA CARGOULUI OCEANIC DE 4 500 T.D.W. «GALAȚI»
AEROMODEL CAPTIV, MACHETA AVIONULUI UTILITAR IAR-822
LOCOMOTIVA AEROGLISOARE «METEOR»
LOCUINȚA VIITORULUI «FANTEZIA»

Iată noile lucrări ale concursului de construcții tehnice pentru pionieri și elevi «EX-TERRA '71», ediția a IV-a, emisiune realizată de Redacția Copii și Tineret a Studioului de Televiziune în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

Orice pionier și elev poate participa la concursul «EX-TERRA '71» individual sau în colectiv.

Realizatorii celor mai bune construcții și care vor obține cele mai mari performanțe în finalele concursului «EX-TERRA '71», vor intra în posesia premiilor oferite de Televiziunea Română și Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

Prima emisiune «EX-TERRA '71» are loc miercuri, 2 decembrie 1970, orele 18.00.

Emisiunea va fi difuzată bilunar.

Obiectele de concurs vor fi expediate pe adresa Studioului de Televiziune, redacția emisiunilor pentru copii și tineret, pînă la data de 18 iulie 1971 pentru ca juriul să le poată selecționa și să desemneze participanții la Finala concursului «EX-TERRA '71».

Finala «EX-TERRA '71» se va desfășura în luna august 1971, timp de 3 zile cînd se vor întîlni concurenții selecționați de juriu și vor concura cu obiectele selecționate. Tot atunci, în urma clasamentului se vor desemna și cîștigătorii concursului «EX-TERRA '71» ediția a IV-a.

MICRO-DOCUMENTAR

(Urmare din pag. 7)

• Lucrările lui Marx și Engels au avut un puternic ecou în rîndurile clasei muncitoare din România cunoscînd o largă răspîndire mai ales după anul 1885, prin revista «Contemporanul».

• La sfîrșitul anului 1887, socialiștii din România i-au cerut lui Engels părerea cu privire la mișcarea muncitorească de la noi. Prin răspunsul său, Engels și-a manifestat satisfacția pentru drumul pe care merge clasa muncitoare română. De altfel, din nenumărate documente ale vremii reiese că el a purtat un deosebit interes luptelor revoluționare ale clasei muncitoare de la noi, împotriva exploatării.

• Urmărind dezvoltarea mișcării socialiste din țara noastră Engels și-a manifestat dorința de a învăța limba română. Adresîndu-i-se lui Ion Nădejde (1888) care îi tradusese în românește lucrarea «Originea familiei, a proprietății private și a statului», Engels îi scrie: «Mi-ați face un mare serviciu dacă mi-ați recomanda un dicționar acceptabil româno-german, româno-francez sau româno-italian, căci mi-ar da posibilitatea să înțeleg mai bine articolele și broșurile dv. (...) pe care le-am primit».

• La 5 august 1895 a murit Engels. Respectîndu-i-se dorința, urna cu cenușa lui a fost aruncată în mare, aproape de stînca din Eastvorm, (țărmul de sud al Angliei), loc de odihnă preferat de Engels în timpul vieții sale.

ÎN BĂTAIA VÎNTULUI

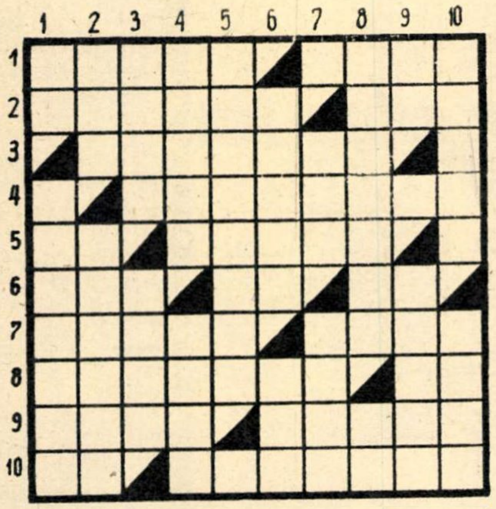

ORIZONTAL: 1. Vînt ușor care suflă regulat la țărmul mării, ziua de la mare la uscat și noaptea invers (pl.). Deplasarea unei mase de aer provocată de diferența de presiune din atmosferă. 2. Dezlănțuire bruscă, violentă de vînt. «Mîncată» spre primăvară de Vîntul Mare! 3. Vînt potrivit. 4. Vînt de origine oceanică, venit dinspre Adriatica, care pierzîndu-și pe drum umezeala la trecerea Alpilor Dinarici, este cunoscut în țara noastră ca aducător de secetă. 5. Indicatorul busolei. «La răscruce de vînturi» de Emily Bronte. 6. Ținut lovit de ciclon! Asia. Răsare soarele! 7. Caracteristic regiunilor muntoase înalte. Din neamul sarzilor. 8. Determină direcția și intensitatea vîntului (pl.). Împreună. 9. Împrejmuire, ținut. Pe el valurile stîrnite de vînt pot atinge pînă la 17 m înălțime. 10. Simbolul nichelului. Forța vîntului.

VERTICAL: 1. Începe briza! Parte a Cîmpiei Române unde iarna bate cu putere crivățul. 2. Foșnește și se mlădiază în bătaia vîntului (poetic). Trecere prin ploaie și vînt (pl., fig.). 3. Aer! Indică direcția. 4. În vînt. Ca vîntul. 5. Suprafețe de comandă cu ajutorul cărora avionul în zbor se poate roti în jurul axului longitudinal. 6. Autorul volumului «Vîntul, ploaia, un țînțar și o pereche de ochelari». Haină. 7. ...de Barbu, cîntăreață de operă. Vînturile Saharei! 8. Cu pînzele în bătaia vîntului (sing. fem.) În freamăt! 9. Nord-Est, Uragan (înv.). 10. Stîrnite de vînt pe mare (sing.). Nisip vălurit de vînt.

Prof. Teodor AXIOTI

Participanții la joc stau în jurul unei mese, avînd fiecare în față o foaie de hîrtie, un creion și un chestionar cu următorul conținut: 1. Țară; 2. Oraș; 3. Rîu; 4. Plantă; 5. Animal; 6. Nume de fată; 7. Nume de băiat; 8. Profesie; 9. Obiect de uz casnic; 10. Produs alimentar. La fiecare punct jucătorii vor da răspunsul în scris pe foaia de hîrtie, cu condiția ca aceste cuvinte să înceapă cu aceeași literă stabilită de la început de comun acord. După ce toți participanții au răspuns la punctele chestionarului, conducătorul jocului face verificarea. Cuvintele care se găsesc scrise și la ceilalți jucători, se șterg. Cîștigă cel căruia i-au rămas cele mai multe cuvinte neșterse.

FĂRĂ CUVINTE

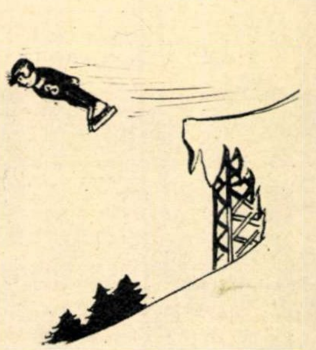

CUTEZĂTORII SERVICE!

SE CAUTĂ AMATORI

EUGENIA LICĂ din **Moinești, str. Eremia Grigorescu bloc E-2, sc. A, ap. 13, et. 4** colecționează... șervețele de masă! Dacă mai sînt și alți amatori, îi pot scrie!

UNDE SĂ LE SCRIEM VEDETELOR?

Cititorul nostru **ALEXANDRU DUMITRU** din **Galați** ne roagă să-i dăm adresa fotbalistului Florian Dumitrache. Regretăm, dar noi nu ne ocupăm de comunicarea adreselor fotbaliștilor sau artiștilor. Puteți însă scrie preferaților voștri pe adresa cluburilor sportive sau teatrelor unde activează.

PE RECEPȚIE, «DIODA»!

LA RUGĂMINTEA CITITORULUI NOSTRU MIRCEA MODICA **DIN** Arad **PRECUM ȘI A MULTOR ALTORA RADIO-AMATORI, PUBLICĂM ADRESA MAGAZINULUI «DIODA»;** B-dul 1 Mai, nr. 126, București, **DE LA «DIODA» VĂ PUTEȚI PROCURA DIFERITE PIESE RADIO ȘI T.V. PRIN POȘTĂ, CU PLATA RAMBURS.**

DIODA
DIODA

DORESC SĂ CORESPONDEZE

CRISTI VĂDUVA *din* Tr. Severin, Calea Traian nr. 134 *și* NICOLAE RUBIN *din* Focșani, str. Mare a Unirii nr. 306, *au o mare pasiune: filatelia. Cei ce doresc să facă schimb de timbre, sînt rugați să ia legătura fără întîrziere cu cei doi filateliști!*

UN COLECȚIONAR... MULTILATERAL!

GABRIEL MORARU din București, **Calea Dudești nr. 233, bloc 58, scara 4, etaj 7, ap. 164** — ne roagă să-i publicăm adresa în revistă cu rugămintea să-i răspundeți, în caz că aveți preocupări comune cu el. Gabriel e un mare colecționar, posedă colecții de timbre și monede, poze cu mașini, insigne.

EXPEDIAȚI «SCRISORILE-SERVICE» PE ADRESA: REVISTA «CUTEZĂTORII», BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, PENTRU «CUTEZĂTORII-SERVICE».

Cugetări

- *Vorba dulce mult aduce, Vorba rea, totu-ți ia.*
- *Nu promite nimănui cînd nu pui preț pe ce spui.*
- *Cum te-nveți la tinerețe așa mori la bătrînețe.*
- *Închinîndu-ți viața adevărului, ți-o închini dreptății.*
- *Arta este expresia frumosului însuflețit.*
- *Cartea citită cu folos e o perlă a gîndirii.*

Dr. CRUȚIU CONSTANTIN

ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC

ABC FOTOGRAFIC „9”

„PORTRETUL”

Executarea unui portret reprezintă tentația fiecărui fotoamator. Modelele lui sînt în primul rînd rudele, prietenii și apoi diferite «tipuri» interesante. Noi știm cu toții că, reușita unui portret depinde atît de gustul și tehnica fotografului cît și de «fotogenia» subiectului. Ce înțelegem prin «fotogenie»? O figură care nu este întotdeauna foarte frumoasă, însă cu o expresie originală și favorizată de o lumină potrivită poate să devină un portret remarcabil.

Ne vom opri puțin asupra portretului de copil, care dă anumite dificultăți. Figura și atitudinea copilului la diferite vîrste oferă o gamă variată de subiecte. Pentru a-i putea prezenta valorile psihologice, morale și estetice trebuie să ai multă răbdare, să știi să aștepți ca să surprinzi cea mai caracteristică și sugestivă atitudine. Factorul determinant în acest caz constituie mediul ambiant. Este știut că, natura reprezintă studioul cel mai indicat pentru o reușită sigură. Lumina și decorul naturii oferă mii de posibilități, iar spațiul nu lipsește niciodată. Copilul nu trebuie să-și caute locul, el fiind pretutindeni și din această cauză fiind el însuși.

Trebuie însă ținut cont de anumite reguli tehnice fără de care nu vom obține niciodată un portret satisfăcător. **Unghiul de fotografiere** exercită un mare rol asupra subiectului. Determinarea lui se obține atît prin întoarcerea corpului și capului modelului pînă în poziția cea mai avantajoasă, cît și prin schimbarea poziției aparatului fotografic în raport cu locul în care se află persoana fotografiată. Nu trebuie să se piardă din vedere că aproape în toate cazurile, cele două jumătăți ale feței unei persoane sînt asimetrice. Poziția capului trebuie astfel aleasă încît asimetria să fie cît mai puțin evidentă. În cazul persoanelor cu un nas proeminent, se va evita fotografierea din profil, iar în cazul trăsăturilor pronunțate (gură mare, nas turtit) se va evita fotografierea din față.

O mare atenție trebuie acordată poziției mîinilor, evitîndu-se, în toate împrejurările să apară în prim plan deoarece apar în imagine exagerat de mari în raport cu alte părți ale corpului.

Fondul este foarte important. O persoană blondă se detașează bine dintr-un fond întunecos pe cînd pentru o persoană brună se recomandă cel luminos. Evitati fondurile încărcate pentru a putea concentra atenția asupra expresiei feței.

În genere, se recomandă ca lumina artificială cît și cea naturală să fie blîndă, bogată în tonuri și semitonuri.

Filtre nu se prea folosesc la portret. Totuși, în aer liber, un filtru galben, dă o mai bună tonalitate pielii, redă mai real părul blond, evită spălăcirea ochilor albaștri și apariția prea accentuată a pistruilor.

Ca aparatură, portretul beneficiază de aproape orice tip de apara ce posedă un obiectiv normal.

Materialele sensibile, voi le cunoașteți, sînt cele existente în comerț: Ferrania 3 m P 30 (20 DIN); ORWO 20 DIN sau 27 DIN.

Elena FUNDULEA

ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC

108

AUREL VLAICU

8

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

17 octombrie 1910: miting la Băneasa pentru prezentarea aparatului Vlaicu I; **1 decembrie:** începe montarea aparatului Vlaicu II; **24 februarie 1911:** primele zboruri cu Vlaicu II; **august-septembrie:** participă cu noul avion la serbările de la Blaj, Sibiu, Brașov, Iași; **iunie 1912:** participă și cîștigă concursul de la Aspern, alături de celebrul Roland Garros.

Scenariu de **RADU F. ALEXANDRU**

Desene de **Albin STĂNESCU**

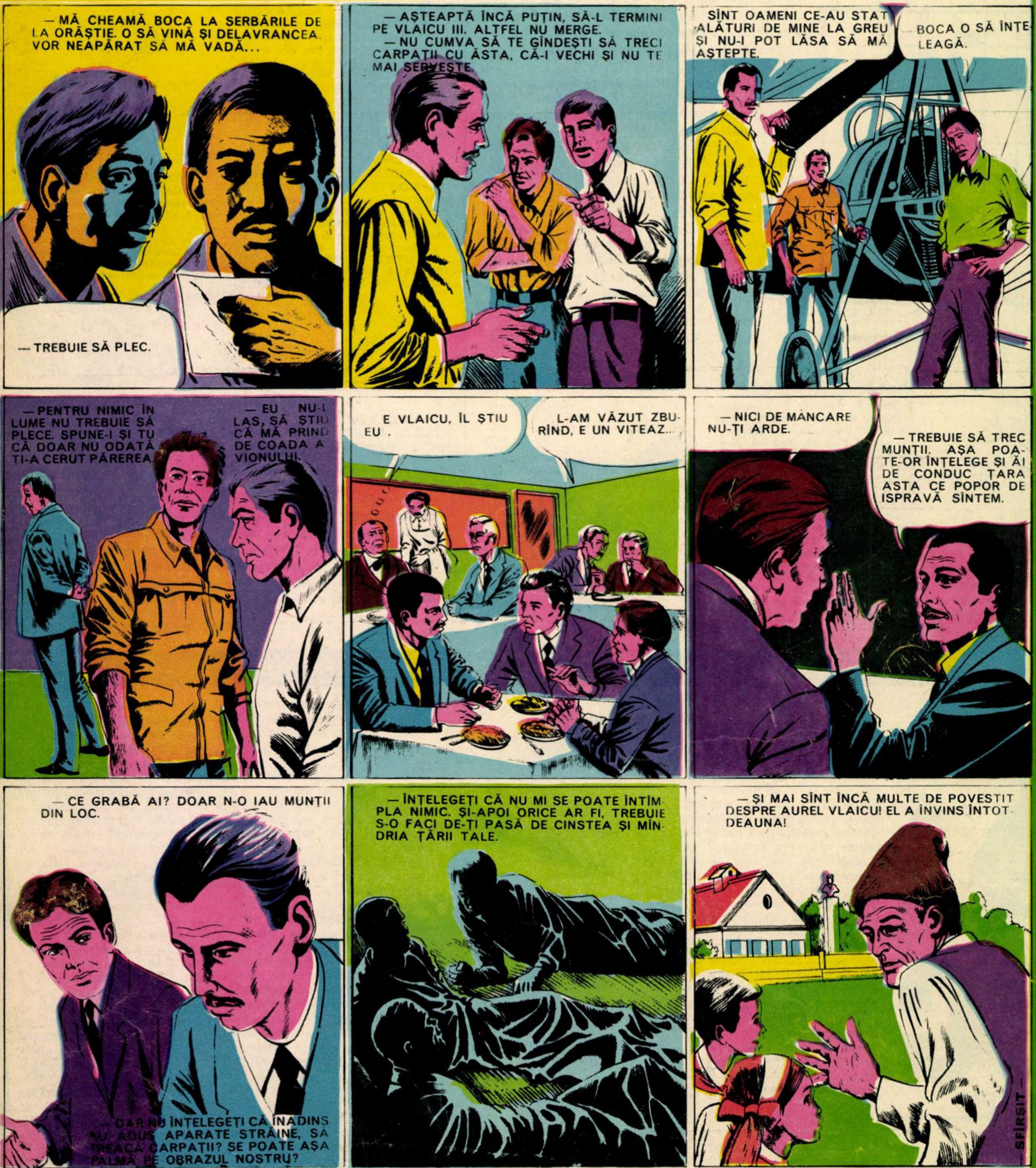
— MĂ CHEAMĂ BOCA LA SERBĂRILE DE LA ORĂȘTIE. O SĂ VINĂ ȘI DELAVRANCEA. VOR NEAPĂRAT SĂ MĂ VADĂ...
— TREBUIE SĂ PLEC.
— AȘTEAPTĂ ÎNCĂ PUȚIN, SĂ-L TERMINI PE VLAICU III. ALTFEL NU MERGE.
— NU CUMVA SĂ TE GÎNDEȘTI SĂ TRECI CARPAȚII CU ĂSTA, CĂ-I VECHI ȘI NU TE MAI SERVEȘTE.
SÎNT OAMENI CE-AU STAT ALĂTURI DE MINE LA GREU ȘI NU-I POT LĂSA SĂ MĂ AȘTEPTE.
— BOCA O SĂ ÎNȚELEAGĂ.
— PENTRU NIMIC ÎN LUME NU TREBUIE SĂ PLECE. SPUNE-I ȘI TU CĂ DOAR NU ODATĂ ȚI-A CERUT PĂREREA.
— EU NU-L LAS, SĂ ȘTIU CĂ MĂ PRIND DE COADA AVIONULUI.
E VLAICU, ÎL ȘTIU EU.
L-AM VĂZUT ZBURÎND, E UN VITEAZ...
— NICI DE MÂNCARE NU-ȚI ARDE.
— TREBUIE SĂ TREC MUNȚII. AȘA POATE-OR ÎNȚELEGE ȘI AI DE CONDUC ȚARA ASTA CE POPOR DE ISPRAVĂ SÎNTEM.
— CE GRABĂ AI? DOAR N-O IAU MUNȚII DIN LOC.
— DAR NU ÎNȚELEGEȚI CĂ ÎNADINS AU ADUS APARATE STRĂINE, SĂ TREACĂ CARPAȚII? SE POATE AȘA PALMĂ PE OBRAZUL NOSTRU?
— ÎNȚELEGEȚI CĂ NU MI SE POATE ÎNTÎMPLA NIMIC. ȘI-APOI ORICE AR FI, TREBUIE S-O FACI DE-ȚI PASĂ DE CINSTEA ȘI MÎNDRIA ȚĂRII TALE.
— ȘI MAI SÎNT ÎNCĂ MULTE DE POVESTIT DESPRE AUREL VLAICU! EL A ÎNVINS ÎNTOTDEAUNA!
SFÎRȘIT

CHEMAREA lui HOREA

UN PALPITANT SERIAL ILUSTRAT ÎN NUMĂRUL VIITOR

Cutezătorii
48

Redactor șef: Mihai Negulescu. Secretar general de redacție: Ovidiu Zotta.
Redacția București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17.60.10 Administrația Editura Scînteia. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Redactor artistic: Pompiliu Dumitrescu. Tehnoredactor: Rozalia Barany.

ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ.

1 leu
41033

Cutezătorii

49

JOI, 3 DECEMBRIE 1970, ANUL IV

167

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

ÎNTRE DOUĂ VACANȚE ...SE ADUNĂ NOTE BUNE!

Foto: GH. CU

„EXPEDITIILE „CUTEZATORII"

Asaltul FORTARETELOR DE PIATRA

PAG. 6

STAFETA CUTEZANȚEI

PAG. 4-5

NIÇOLAE Labiș

EVOCARE

PAG. 8-9

CUM ? UNDE ? CIND ?

CITITI AMANUNTE IN PAGINA 15

VINERI, 27 NOIEMBRIE, ZONA DE NORD-VEST A ȚĂRII A TRĂIT ACEA ATMOSFERĂ DE VIBRANT ENTUZIASM ȘI BUCURIE GENERATE DE PREZENȚA ÎN MIJLOCUL MASELOR DE OAMENI AI MUNCII A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI, CARE — ÎNSOȚIT DE CONDUCĂTORI DE PARTID ȘI DE STAT — A ÎNTREPRINS O VIZITĂ DE LUCRU ÎN JUDEȚUL SATU-MARE. SÎNT ROSTITE DE SĂTMĂRENI CUVINTE DE ADÎNCĂ MULȚUMIRE FAȚĂ DE PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, FAȚĂ DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, PENTRU AJUTORUL DAT ÎN VEDEREA REFACERII ORAȘULUI, A LOCUINȚELOR DISTRUSE ÎN URMĂ CU ȘASE LUNI DE NATURA DEZLĂNȚUITĂ.

ÎN UZINELE ȘI-N CARTIERELE VIZITATE PRECUM ȘI LA MAREA ADUNARE POPULARĂ CARE A AVUT LOC ÎN PIAȚA DIN FAȚA COMITETULUI JUDEȚEAN DE PARTID, OAMENII MUNCII EXPRIMĂ HOTĂRÎREA LOR DE A-ȘI ÎNCHINA TOATĂ ENERGIA ÎNFĂPTUIRII PROGRAMULUI STABILIT DE PARTID DESTINAT ÎNFLORIRII ROMÂNIEI SOCIALISTE.

RĂSPUNZÎND, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU A ADRESAT FELICITĂRI OAMENILOR MUNCII DIN JUDEȚ PENTRU REALIZĂRILE OBȚINUTE, ȘI-A EXPRIMAT CONVINGEREA CĂ, SUB CONDUCEREA ORGANIZAȚIILOR DE PARTID, ELE VOR FI SPORITE ÎN PERIOADA URMĂTOARE, DEMONSTRÎND ÎNCĂ O DATĂ PUTEREA DE MUNCĂ ȘI DĂRUIRE A HARNICILOR LOCUITORI AI ACESTOR STRĂVECHI MELEAGURI ROMÂNEȘTI.

ÎN ZIUA URMĂTOARE, VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU A CONTINUAT ÎN JUDEȚELE MARAMUREȘ ȘI SĂLAJ.

ARC PESTE DUNĂRE

In ziua de 25 noiembrie 1970, în istoria construcției de la Giurgeni—Vadul Oii a fost înscris un nou eveniment: marele arc de oțel și beton, podul de peste Dunăre — în lungime de 1,5 km — a fost supus primelor probe de rezistență, încununate de succes. Într-un număr viitor, vă vom prezenta pe larg această minunată realizare.

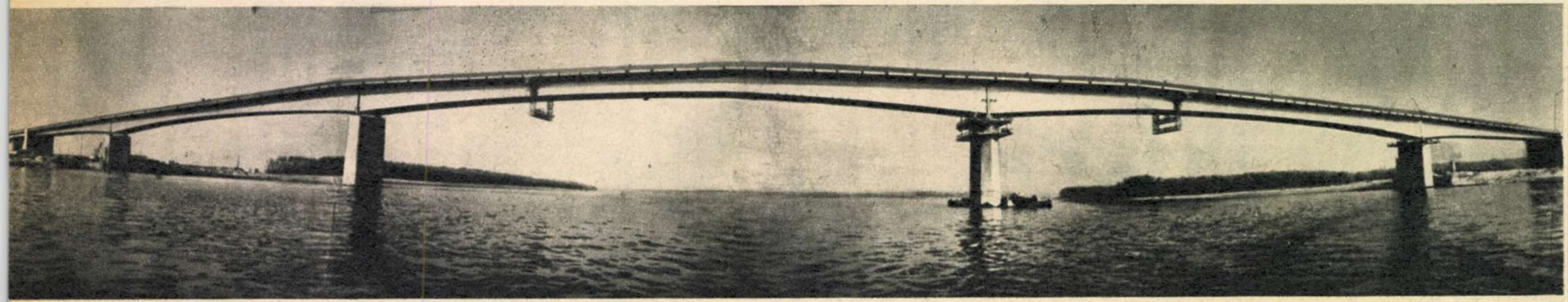

PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

În zilele de 26–27 noiembrie a.c. a avut loc plenara Consiliului Național al Organizației pionierilor. La plenară au fost discutate preocupările consiliilor pionierești în domeniul perfecționării cadrelor care își desfășoară activitatea în rîndul pionierilor, precum și probleme ale organizării și desfășurării activităților școlare în timpul vacanțelor.

Au fost, de asemenea, aprobate planul de muncă al Biroului Consiliului Național al Organizației pionierilor pe anul 1971 și acțiunile preconizate pentru sărbătorirea semicentenarului Partidului Comunist Român. La plenară au participat membrii Consiliului Național al Organizației pionierilor activiști de partid și de stat, reprezentanți ai conducerii Ministerului Învățămîntului și ai altor ministere, ai unor organizații de masă și obștești, președinți ai consiliilor județene ale Organizației pionierilor, comandanți de unități și detașamente, redactori ai presei pionierești și pedagogice.

În cadrul plenarei, președintele Consiliului Național al Organizației pionierilor, **Virgiliu Radulian,** adjunct al ministrului învățămîntului, a prezentat o informare în legătură cu activitatea desfășurată de Biroul C.N.O.P. în perioada care a trecut de la ultima plenară.

În cursul zilei de 27 noiembrie participanții la plenară au luat parte la vernisajul expoziției «Expedițiile Cutezătorii», deschisă în sala de marmură a Palatului pionierilor, cuprinzînd obiecte colecționate de purtătorii cravatelor roșii în timpul expedițiilor. Sînt expuse, printre altele, cusături naționale, colecții geologice, filme documentare și diapozitive realizate de micii cineaști. În expoziție figurează o scrisoare semnată de acad. Constantin Daicoviciu, prin care mulțumește pionierilor din comuna Orăștioara de Jos, cei ce-au descoperit urmele unei străvechi cetăți dacice pe vîrful Lupoaia, în Munții Orăștiei.

Aspecte din timpul vernisajului expoziției «Expedițiile Cutezătorii».

Cadran pionieresc

Constantin Abărbieriței, *din clasa a VI-a D a Liceului nr. 24, București, ne relatează: Pentru a cinsti memoria comuniștilor care, în urmă cu 30 de ani au pierit sub dărămăturile Doftanei, detașamentul clasei noastre a organizat un interesant montaj literar-artistic. Au fost recitate poezii și intonate cîntece despre Doftana, despre eroii închiși în celulele ei, a fost evocată solidaritatea poporului nostru cu cei de dincolo de gratii, toate acestea dîndu-ne prilejul să înțelegem și mai bine acest moment din istoria luptei clasei noastre muncitoare, condusă de către Partidul Comunist Român pentru libertate, pentru o viață mai bună.*

Cele mai emoționante clipe ni le-au oferit doi dintre colegii noștri — Florin Bujor, care ne-a relatat condițiile în care a trăit tatăl său în timpul detențiunii la Doftana și Alexandra Spătaru care a evocat noaptea de 9 spre 10 noiembrie 1940, cînd închisoarea s-a prăbușit. Alexandra ne-a povestit fapte impresionante, cunoscute de la bunicul ei, fost deținut la Doftana.

*

Tovarășul profesor Petre Andrei, *vicepreședinte al Consiliului județean Prahova al organizației Pionierilor, ne informează: Duminică, 22 noiembrie a.c., la Casa de Cultură din orașul Cîmpina a avut loc faza județeană a festivalului cultural-artistic al pionierilor și elevilor prahoveni.*

Acțiunea a fost dedicată semicentenarului partidului și a antrenat aproape 2 000 de pionieri și școlari, care s-au întrecut în a-și arăta pe scenă măiestria în interpretarea corurilor, dansurilor populare, gimnasticii artistice. N-au lipsit formațiile de orchestră, de dansuri moderne, soliștii vocali și instrumentiștii, recitatorii.

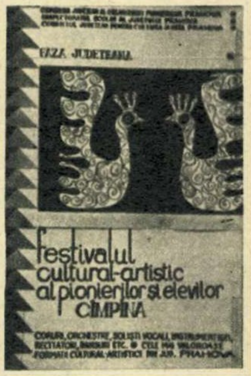
FAZA JUDEȚEANA
festivalul cultural-artistic al pionierilor și elevilor
CÎMPINA
CORURI, ORCHESTRE, SOLIȘTI VOCALI, INSTRUMENTIȘTI, RECITATORI, DANSURI ETC. ● CELE MAI VALOROASE FORMAȚII CULTURAL-ARTISTICE DIN JUD. PRAHOVA

«TOAMNĂ LA MUNTELE ROȘU» Foto: NICOLAE NICOLAESCU

„studio 50"

„IRINEL"
PAUL DAN
Casa pionierilor, Sibiu

Primii care își anunță participarea la concursul nostru de fotografii artistice **«Studio 50»**, organizat în cinstea celei de a 50-a aniversări a creării Partidului Comunist Român, sînt membrii cercului foto de la Casa pionierilor din Sibiu.

De altfel, acest cerc a cunoscut un frumos succes la concursul de fotografii organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, obținînd premiul al II-lea pe țară.

Pentru **«Studio 50»,** membrii cercului foto de la Casa pionierilor din Sibiu și-au propus o tematică foarte interesantă: «Sibiul nou» fotoreportaje din viața școlii precum și fotografii pe teme de fantezie, care să pună în valoare sensibilitatea, imaginația fiecăruia.

Dragi prieteni, primim adeziunea voastră de participare la concurs și vă urăm succes!

Publicăm în acest număr cîteva dintre primele fotografii trimise de voi.

Pentru toți cititorii

Participați la concursul «STUDIO 50»! Vă așteaptă mari premii!

Trimiteți fotografiile pe care le realizați individual sau în echipă, în cadrul cercurilor foto de la casele pionierilor sau din școli. *Vă reamintim că lucrările se primesc pînă la data de* **30 APRILIE 1971.**

Pentru orice informații adresați-vă **«PROFESORULUI BLITZ»!** *«Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București*

Citiți regulamentul concursului publicat în nr. 46 al revistei noastre.

„PE LUCIUL GHEȚII"
PAUL DAN - cercul „Foto",
Casa pionierilor, Sibiu -

„BUNĂ DIMINEAȚA, DUNĂRE" -
COTÎRLEA A. - cercul „Foto",
Casa pionierilor, Sibiu

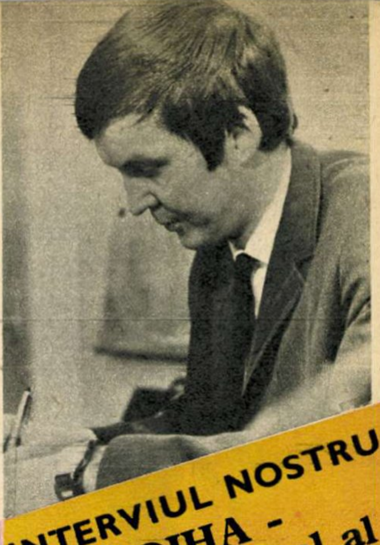

INTERVIUL NOSTRU CU ONI ROIHA - secretar general al Uniunii Democrate a Pionierilor din Finlanda

CUTEZĂTORII: Prietenii noștri, pionierii finlandezi, au sărbătorit recent împlinirea a 25 de ani de la înființarea organizației lor. V-am ruga să ne vorbiți despre semnificația acestui jubileu.

ONI ROIHA: În răstimpul sfertului de veac care a trecut de la înființarea sa, Uniunea Democrată a Pionierilor din Finlanda a devenit o organizație puternică și influentă, care desfășoară o valoroasă activitate educativă, are largi legături pe arena internațională, o colaborare fructuoasă cu numeroase organizații de copii din diferite țări ale lumii. Cel de-al X-lea Congres al Uniunii, care a avut loc în martie anul acesta, a subliniat în mod deosebit faptul că în afara activității sale obișnuite, Uniunea pionierilor are sarcina de a acționa în direcția îmbunătățirii condițiilor de viață ale copiilor, pentru transpunerea în fapt a drepturilor tineretului și copiilor în societatea finlandeză. Ca urmare a inițiativei luate în cadrul congresului, se află în curs de elaborare un program politic al drepturilor copiilor, comun întregii mișcări populare-democratice. În acest fel, Uniunea pionierilor se transformă într-o forță socială importantă, mai puternică decît înainte, într-un factor al vieții sociale finlandeze demn de toată atenția.

CUTEZĂTORII: V-am ruga să ne înfățișați cîte ceva din «filmul» acestui an jubiliar.

ONI ROIHA: Ne-am străduit să facem această aniversare cît mai apropiată copiilor, în așa fel încît fiecare pionier să aibă impresia că-și serbează propria zi de naștere. Se pornește de la ideea că nu Organizația, ci copiii înșiși, membrii ei, fac obiectul sărbătoririi. Anul jubiliar a debutat cu «Zilele de iarnă pionierești» desfășurate în patru tabere separate. Apoi copiii au participat la o săptămînă de excursii pe schi, organizată de revista «Raketti» și la o manifestare închinată centenarului lui V.I. Lenin, la care au luat parte peste 20 000 de copii. La începutul lunii iunie, a avut loc «Ziua de naștere a Uniunii pionierilor», sărbătorită mai întîi la nivelul detașamentului, apoi al districtului, în final, orga-

(CONTINUARE ÎN PAG. 7)

ȘTAFETA CUTEZANȚEI

TEZAURUL DINTRE APE

de TRAIAN FILIP

▲ **Titi Crăciun sau zile și nopți la datorie.**

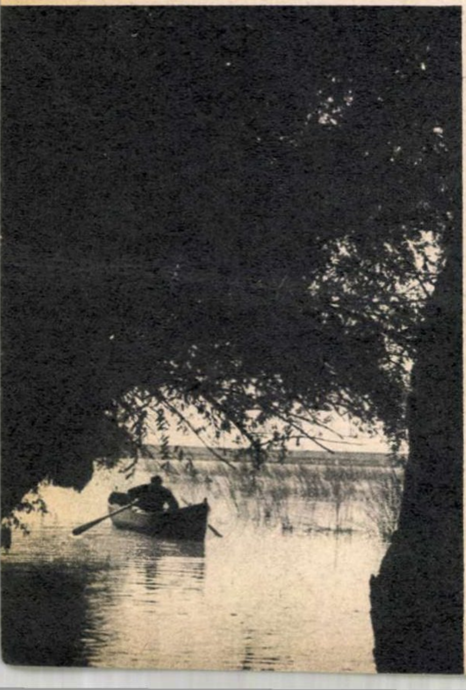

◄ **Pitorescul, în Insula Mare a Brăilei, te întîmpină la fiecare pas.**

Era o noapte senină și rece de toamnă, și noi așteptam la cheiul Dunării podul plutitor, care aducea din Insula Mare la Vadul Brăilei încă un convoi de mașini, încărcate cu porumb. Priveam luna care răsărise deasupra sălciilor plîngătoare, iar taina luminii astrale se răspîndea peste păduri, peste ogoarele nesfîrșite, peste digul ce șerpuia misterios în penumbră, căutînd parcă să ia tiparul fluviului. Din vreme în vreme treceau spre Brațul Măcin sau spre Brațul Vîlciu remorcherele cu șlepuri negre: «Adamclisi» «Potelu», «Agricultorul», «Dinamo», «Belșug». Catargele înalte purtînd lumini colorate, asemenea unor brazi de Anul Nou, se apropiau de noi și pe urmă treceau în duduit de motoare, spre orizont. Mă aflam pe chei cu *Cristache Moldoveanu*, secretarul comitetului de partid al Insulei Mari a Brăilei, un bărbat energic, plin de tenacitate, care a făcut parte din cei zece mii de oameni care au apărat insula în cumplitele nopți din mai.

El se afla în noaptea furtunii la ferma din Zatna și dormea în baracă. A zărit ca prin vis rachetele verzi de alarmă și a înțeles că digul este pus în primejdie. A ieșit imediat în vijelie. De departe se auzeau strigăte: «Grifon la kilometrul 47 plus 2! Măgureni, infiltrații! Se mișcă digul la Mărașu!» Dintre toate veștile, aceasta din urmă i s-a părut cea mai gravă. Îndoit de vînt, înfruntînd ploaia torențială, el s-a dus la malul fluviului și s-a îmbarcat pe o șalupă, spre a porni spre Mărașu. Bătălia navală avea să înceapă chiar în acea noapte, iar căpitanii navelor aflați în diferite puncte se apropiau cu șlepuri încărcate de piatră, unelte, utilaje, oameni. Pe brațul Măcin, *Titi Crăciun* înainta cu greu, aducînd un șlep cu utilaje. Cablul de oțel, întins peste măsură, era gata să cedeze. Observînd la timp, el a executat manevrele complicate de aducere la țărm și a înlocuit cablul. *Savele Patap* cu remorcherul «Dinamo» se îndrepta spre pădure, la Nedeicu, pentru a recupera un șlep încărcat cu piatră. După ce l-a ancorat, l-a tras peste bușteni, răgălii și rădăcini cu mare îndemînare. *Ion Alexandru* conducea remorcherul său cu ochii aproape lipiți de somn și vedea cu greu prin ploaia torențială. Valurile spălau puntea și acopereau în spumă anvelopele mașinilor militare. *Stan Cosmeanu* transporta alimente, ierbicide, materiale pentru dig și naviga din greu printre plopii afundați în ape. Echipajul de pe «Călugăreni» se împotrivea valurilor care încercau să taie dealul de pămînt cu prova de oțel a remorcherului. Marinarii aveau impresia că sînt puși să lupte cu talazuri marine de o incredibilă forță, în fața localității Mărașu. Atunci, Cristache Moldoveanu s-a gîndit la un scut metalic care să se opună și să spargă talazurile dezlănțuite. Reunind navele, el a țesut în golful pîndit de pericole o centură metalică și a micșorat forța de izbire a fluviului. Acum, după ce recoltele apărate în primăvară au crescut sub razele fierbinți ale soarelui și au fost strînse de pe 72 de mii de hectare, navele care au participat la salvarea insulei fertile cîntăresc pe balanțele lor o recoltă cum n-a mai fost alta. Tezaurul apărat atunci, cu sacrificii de necrezut, apare în plină splendoare, valorînd jumătate de miliard de lei și depășind toate previziunile.

Nimic nu mai amintea atmosfera de tensiune. Podul plutitor se apropia de noi cu o mișcare lentă, aducînd autocamioanele încărcate cu porumb. Dunărea sclipea mînîndu-și apele spre cotul Brăilei, iar pe întinsul ei farurile mașinilor își răspîndeau orbitoarea lor văpaie. Razele pipăiau țărmul. Aveam impresia că platforma plutitoare este o scenă turnantă, înfățișînd o șosea la barieră. Prin dreptul acestei bariere nu treceau garnituri de vagoane, ci trenuri plutitoare. Cînd podul s-a apropiat de țărm cu zeci de lumini forfotitoare, am văzut că aceste mașini se grăbeau să aburce schela și să se îndrepte spre silozuri, întorcînd darurile fluviului. Am trecut pe insulă și am străbătut magistrala netedă ca asfaltul de la Gemenea la Mărașu, unde mă aștepta o priveliște plină de măreție, cu mașini și nave închipuind tablouri de sfîrșit de campanie. În aceste domenii unde s-a dat bătălia celor zece mii, digul se înălța ca un monument al vitejiei sub vălul diafan al lunii.

Ca în plin peisaj deltaic, și aici, cu ani în urmă, se întindeau bălți, lagune, lacuri sterpe, păduri care în mare parte

Roade bogate, pe măsura eforturilor, a muncii. În imagine, un aspect din timpul încărcării mecanizate a porumbului în șlepuri.

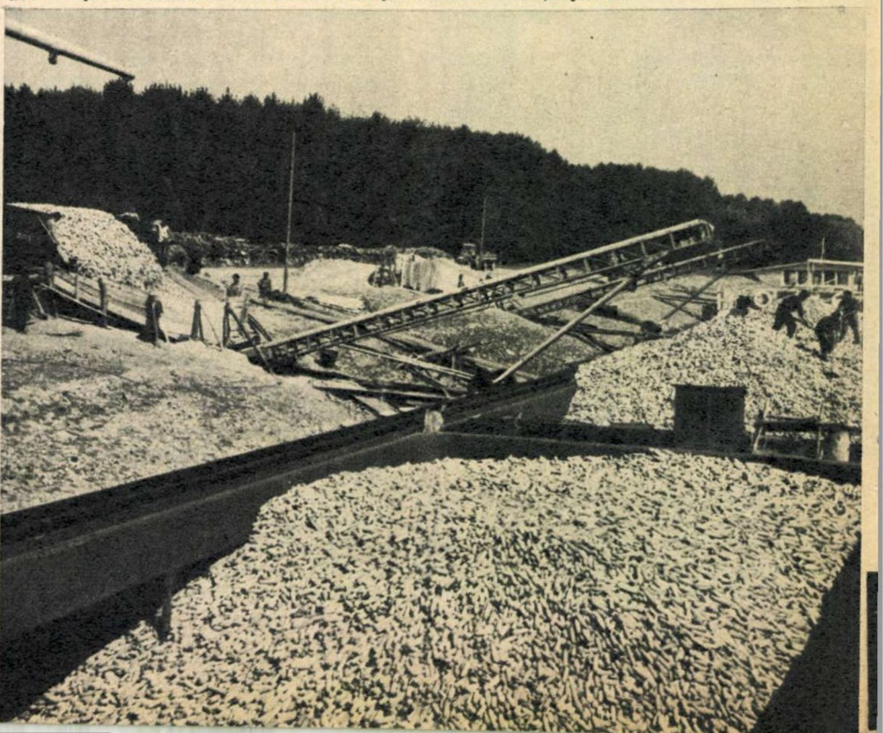

Stan Cosmeanu : Drum liber cutezanţei!

……

a timpului zăceau scufundate. Acum, graţie planurilor îndrăzneţe întocmite de comunişti, în mijlocul fluviului a apărut această insulă populată şi împînzită de vaste turme de oi şi cirezi de vite, lucrată cu aproape o mie de tractoare, dotată cu pompe de irigaţii capabile să propulseze debitul unui rîu ca Bistriţa, împresurată de navele de marfă care îndeplinesc misiuni importante chiar şi atunci cînd fluviul este asaltat de sloiuri. După ce flautele navelor au răsunat prelung, Cristache Moldoveanu şi-a întors privirea spre sud, acolo unde Dunărea, acoperită cu sute de lumini, purta o adevărată diademă de briliante. Ca într-o ramă de oţel, insula era prinsă în arcadele podului rutier de la Giurgeni, care şi-a încheiat formele suple în aceste zile de sfîrşit de cincinal. Omul de lîngă mine ţinea să facă o legătură sensibilă între cele ce le văzusem pe pămînturile îndiguite şi ceea ce se realizase tot pe Dunăre, graţie efortului desfăşurat de constructori, spre a transforma imperiul apelor într-un domeniu controlat de inteligenţa şi puterea muncitorilor.

Cristache Moldoveanu şi... statul major al flotilei de pe Dunăre. ▶

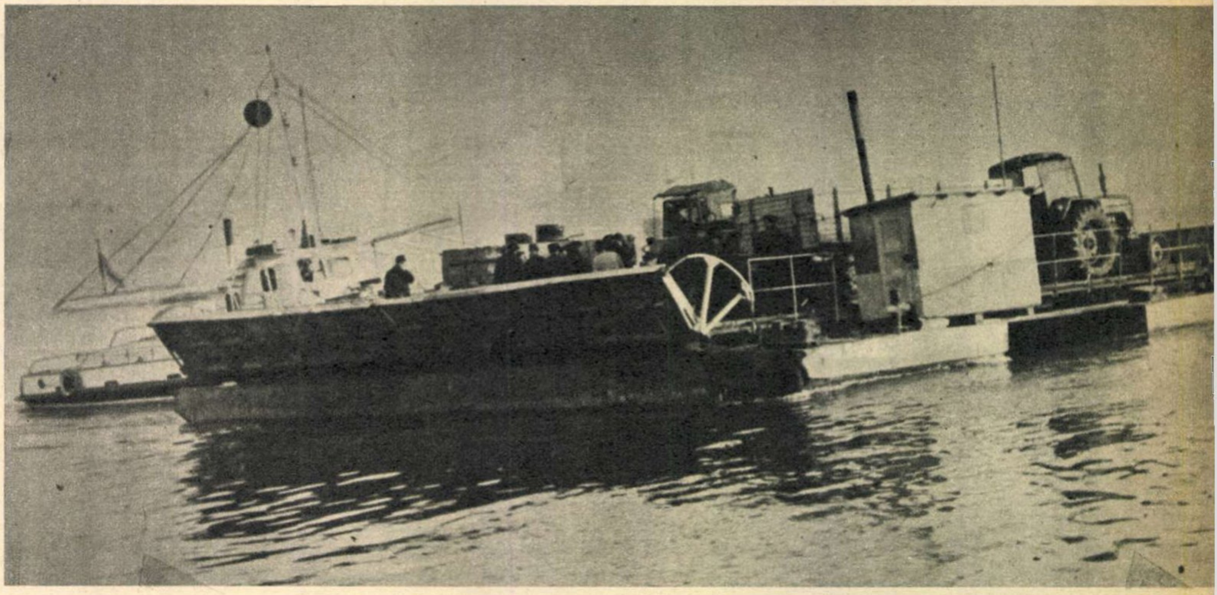

Entuziaştii

Se dă un cerc. Intr-un punct exterior se construieşte un al doilea, secant cu primul. Se duc tangentele şi se cere...

Dictarea continua rar. La tablă, Ionel Petrea mînuieşte cu siguranţă compasul, notînd în acelaşi timp datele necesare rezolvării. Profităm de concentrarea ce se citeşte pe figura fiecăruia dintre participanţii la cercul de matematică al Şcolii generale din Baldovineşti, judeţul Brăila, şi încercăm să descifrăm tainele superbei maturităţi de care au dat dovadă în momentele cînd furia apelor...

...aplicînd teorema diametrului perpendicular pe coardă, şi ţinînd seama de condiţia dată de ipoteză, ajungem tocmai la egalitatea celor două arce de cerc. Quod erat demonstrandum.

Viorica Arin a încheiat demonstraţia şi cu zîmbetul pe buze evită «cursa» pe care, din bancă, Andrei Stan vrea să i-o întindă. Si ea s-a numărat atunci printre cei ce-au format **«grupa de intervenţie»**. *A fost mobilizată de Georgeta Dumitraşcu, preşedinta unităţii de pionieri, şi împreună cu Ionel Bănică, Marioara Capbun, Ionel Petrea, Săndel Roman, Andrei Stan, au reuşit să impresioneze, şi în acelaşi timp să-i «contamineze» pe toţi cei din jur.*

...Să se aducă expresia la forma cea mai simplă şi să se afle valoarea numerică.

Georgeta Dumitraşcu iese la tablă împreună cu Andrei Stan. Prima are zece la matematică, Andrei (deocamdată, ne asigură el) numai nouă. Au împărţit «cîmpul de luptă» în două — o linie albă separă cele două «tabere» — şi cu viteza unui sprinter ce atacă recordul pe 100 de metri, pornesc să rezolve exerciţiul-concurs. Atunci, în primele zile, au fost evacuaţi la Brăila.

Unde-s... patru puterea creşte!

Cînd au revenit le-a fost greu să-şi recunoască şcoala. Şi fără nici o ezitare au hotărît că pentru ei vacanţa va trebui să însemne nu numai joacă, ci şi muncă. Apa se ridicase pînă peste un metru. Mulţi colegi se odihneau în tabere. Membrii echipei de intervenţie de la Şcoala din Baldovineşti — aceiaşi copii ce ne încîntau astăzi printr-o siguranţă demnă de cei mai harnici «pitagoricieni» — îşi găseau adesea timp să fie prezenţi la şcoală. Şi, parcă, datorită acestor ore de muncă joacă, distracţiile copilăreşti care urmau erau parcă mai frumoase.

...«Eveniment, probabilitate, proprietăţile probabilităţilor» şi «Sistemul de enumeraţie binar şi aplicaţiile lui la maşinile de calcul».

Se anunţă temele viitoarelor «sesiuni de comunicări» ale cercului de matematică. Au trecut, cînd oare? cele două ore afectate cercului. Copiii — pentru că mai presus de orice au rămas copiii pe care-i ştiam şi s-a făcut tot ce-i uman posibil pentru a-şi păstra neîntinate minunatele calităţi ale vîrstei — îşi strîng caietele. se pregătesc să plece acasă.

Îi urmărim pe uliţa satului. Un timp, discutînd probabil ziua de şcoală recent încheiată, se depărtează în tăcere. Apoi, prindem să distingem un zumzet care se amplifică, o cascadă de rîs şi o bună dispoziţie generală reverberează printre pereţii caselor noi construite.

Şi nimic nu ne împiedică să credem că «grupa entuziaştilor» ar fi, poate, numele cel mai potrivit sub care să-i recunoaştem pe aceşti «mari voinici» din comuna de pe malul Siretului.

A. RADU

Se dă un cerc şi-un altul tangent...

Pe locul întîi, Georgeta Dumitraşcu.

ASALTUL FORTĂREȚELOR DE PIATRĂ

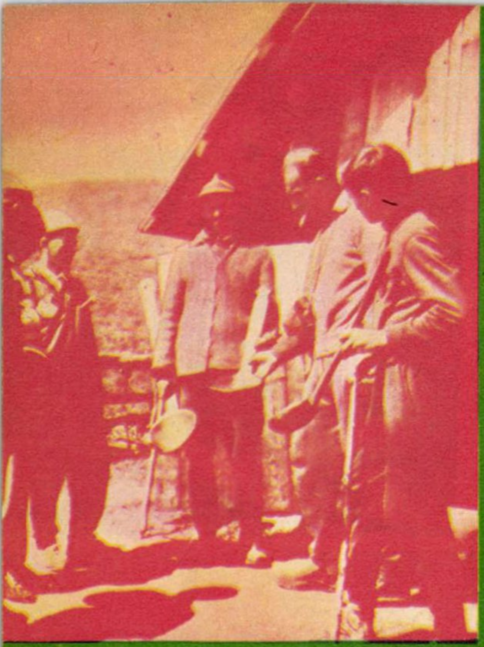

La stîna de lîngă Pietrele Doamnei.

EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

Cartografia își are legile ei și simboluri grafice convenționale ce le vom regăsi pe toate hărțile lumii. Dar există hărți, uzate pe la îndoituri de multă folosință, ce au însemnări făcute de tine, drumeț, ce n-au înțelesuri decît pentru tine. Și dacă alții citesc în dreptul simbolului respectiv «muntele Giumalău», pentru membrii expediției «Bega 1» el are alt nume: «Muntele furtunilor» evocîndu-le lupta surdă cu șfichiul tăios al vîntului, cu ploile reci și înverșunate. Dar, poate am pornit cu povestirea prea din miezul ei. S-o luăm de la capăt, din acel început răcoros de august, cînd zece cutezători (4 fete și 6 băieți) de la Liceul nr. 4 din Timișoara, în frunte cu comandantul de echipaj, profesorul Ioan Dihor *au pornit într-o călătorie de aproape 300 de kilometri să cucerească munții Rodeni, Rarăul și Giumalăul, precum și «Zimbrul de piatră» al Moldovei, Ceahlăul.*

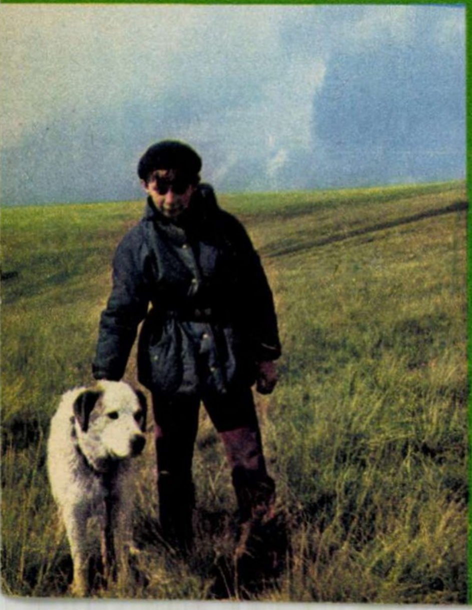

Pe Giumalău, alături de cîinele Tulcu — interpretul cîinelui Lupu din filmul «Baltagul» după opera cu același nume a lui Mihail Sadoveanu.

Echipajul «BEGA 1» — comandant, profesor IOAN DIHOR — a fost format din următorii 10 pionieri: IOSIF CĂRĂBUS, căpitan: CARMEN NEGOIU, secund; MONICA ȘINCA, botanistă; MELITA HORVATH, zoolog; MARIA CREANGĂ, etnografă; CĂLIN VASI, hidrolog; TIBERIU SUGHI, istoric; OVIDIU PREDUȚ, geolog; BENIAMIN GUIU, meteorolog și PETRU NAGHI, bucătar.

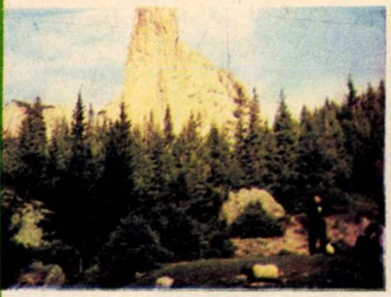

Cantonament lîngă Cîrlibaba.

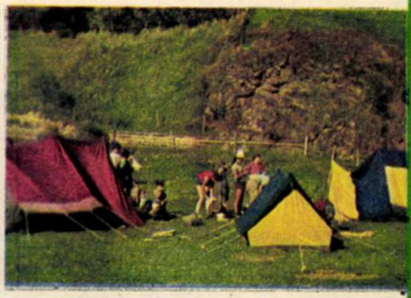

Popas pe valea Lalei.

ZĂPEZILE DIN MIEZUL VERII

Inăul — culmea bătrînilor munți ai Rodnei — pînă mai ieri era o abstracțiune, un semn pe hartă, cîteva rînduri în manualul de geografie. La 4 august 1970, ființa lui de piatră se însuflețește și chipul său dobîndește trăsături de neuitat. El îi întîmpină sever sub un cer încruntat. Urcușul e greu. Rucsacurile burdușite. Și totuși, asprimea primului contact se șterge curînd din amintire. Arcul maiestuos al amfiteatrelor glaciare, clădirile sculptate cu vigoare de ghețarii cuaternarului și iezerile albastre le încîntă ochii. Și inima. Săltîndu-se pe grumazul de stîncă al muntelui, lasă în urmă buna tovărășie a cetinei. Stînca e stearpă, lespezile pe care calcă sînt cu pete coclite de licheni și mușchi zgîrciți.

— «Parcă am fi undeva prin deșertul de piatră cutreierat de Winetou și Old Shaterhand»... Cine a vorbit? Căpitanul? Melita? Nimeni nu mai știe. Toți sînt absorbiți de frumusețea sălbatică a acestui ținut, aflat la hotarul înalt al cerului carpatin. Și pe drept cuvînt — ei se simt ca adevărați alpiniști ai unor spații necercetate. Pentru ei acesta este Necunoscutul.

În preajma lacului Lala, în acest miez de vară, Inăul le-a păstrat în cîteva cotloane neaua pură a iernii. O bătaie cu bulgări de zăpadă va fi consemnată în jurnalul de bord, oferindu-i-se tot atît spațiu — și nu puțin — cît și descrierii activității spornice a naturaliștilor din echipaj, care au adunat roci, flori și fluturi specifice Inăului.

ȚARA LUI SFARMĂ-PIATRĂ

Membrii echipajului «Bega 1» escaladează un perete abrupt — un dificil examen de dîrzenie și cutezanță — și ajung, în pofida oboselii și a vîntului tăios, pe creasta Inăului a cărui înălțime o citiseră doar pe hărți: 2 280 metri; un adevărat record pentru cei zece mici cutezători, dintre care prîslea, Petru — inspiratul meșter bucătar — are numai 12 ani. Privite de pe culmea de piatră a Inăului, terasele glaciare, tăurile albastre, evocă grandioasele procese naturale care au modelat această impresionantă față a muntelui. Imaginația cronicarei expediției, populată încă de eroii povestirilor de mai ieri, va îngloba toate toponimicile cunoscute ale acestei zone într-unul metaforic: Țara lui Sfarmă-Piatră. Albul zăpezilor ce se adună lîngă răcoarea iezerilor, florile roșii, albastre și galbene risipite prin verdele pal al ierbii, alcătuiesc într-adevăr un plai de basm pentru toți îndrăznețiii ce se ostenesc să cucerească crestele, lumea încîntătoare a fortărețelor de piatră.

RECIFE CORALIERE PE VÎRFURILE CARPATINE

Calcopirita cu scînteieri aurii, mangan smolit la față, dolomite smulse din sedimentele mărilor de odinioară, fragmente din recife de coral, șisturi argiloase, bazalturi și calcare — iată doar unele din nenumăratele fragmente de roci ce le-au adunat în cursul celor 22 de zile de cercetare membrii echipajului. Aproape 100 de kg de rocă dusă cu bucurie în spinare, pe povîrnișurile cu grohotiș, pe creste de munte. Le-au cules din fortăreața Rarăului, în care Geo Bogza i-a călăuzit mai întîi făcîndu-le cunoscute «Pietrele Doamnei». După ce au escaladat Ceahlăul pe un traseu dificil, ei vor naviga, străjuiți de «Zimbrul de piatră», pe apele lacului de acumulare spre «portul» Bicaz, prilej de a cunoaște forța omului, opera construcției socialiste, care a înălțat uriașul stăvilar și cetatea luminii — hidrocentrala Stejaru.

Trecînd printre maiestuoasele Chei ale Bicazului expediția își va încheia drumul la Lacul Roșu, după trei săptămîni de captivante aventuri în lumea de baladă, sub arcul de lumină al Țării de Sus.

— Proiecte? le-a luat un interviu un corespondent voluntar al revistei «Cutezătorii».

— Studiem traseul viitoarei expediții, din 1971...

AUREL LECCA

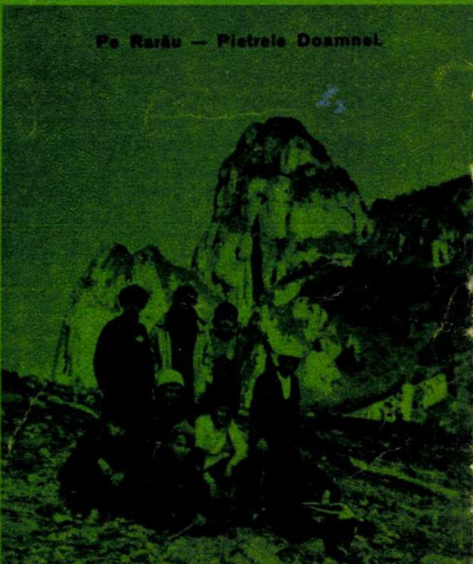

Pe Rarău — Pietrele Doamnei.

INTERVIUL NOSTRU CU ONI ROIHA

(URMARE DIN PAG. 3)

nizațiile zonale au aniversat ample «zile de naștere», constînd din întîlniri ale copiilor, membri sau nemembri ai Organizației, în cadrul cărora ei au avut posibilitatea să ia parte la numeroase și variate activități. În perioada estivală s-au organizat cinci tabere internaționale jubiliare. Toamna au avut loc manifestări multiple, iar în noiembrie, la încheierea anului jubiliar, a avut loc o «Săptămînă pionierească».

CUTEZĂTORII: Cum își petrec vacanțele colegii noștri finlandezi?

ONI ROIHA: În ultimii ani, în fiecare tabără pionierească de vacanță, în special în cele cu copii de peste 10 ani, a avut o activitate specifică. Probabil că această tendință datează din 1962, care a fost un an prin excelență turistic, desfășurat sub deviza «Să ne cunoaștem patria natală». În vara acelui an au fost organizate două mari excursii. Tabăra internațională «Pihkara», din 1968, a constituit prima experiență în ce privește organizarea de tabere cu un anumit profil de larg interes pentru copii. Tabăra a fost împărțită în 6 «sate», fiecare avînd un alt domeniu de activitate: tehnica, cunoștințele naturii, activitate nautică, sport și excursii, activitate culturală, ziaristică și radio. Din multitudinea de tabere organizate în cadrul acestui an jubiliar, 1970, una a avut un astfel de profil, alta a fost consacrată exclusiv activităților culturale, a treia sporturilor nautice, tabăra de munte septentrională a avut caracter turistic, iar «Keutele-palli» la care au participat și pionieri români, a fost o tabără pentru excursii pe biciclete. Programul fiecărei tabere pionieresti finlandeze cuprinde focuri de tabără, scrimă, înot, expediții, sauna (celebra baie finlandeză), tot felul de întîlniri. Taberele finlandeze tind să apropie cît mai mult copiii de natură, de aceea participanții lor sînt găzduiți în corturi. În activitatea acestor tabere sînt incluse, de asemenea, discuții pe teme sociale și politice. ca si alte activități judicioase, instructive si distractive.

CUTEZĂTORII: V-am ruga să ne vorbiți despre legăturile existente între Organizația pe care o reprezentați și Organizația pionierilor din R.S. România.

ONI ROIHA: În ultimul an, colaborarea dintre organizațiile de pionieri românești și finlandeze a cunoscut o amplă dezvoltare. O delegație românească, compusă din zece pionieri și un comandant de detașament vizitează Finlanda, iar finlandezii vizitează România. Ne-au vizitat, de asemenea, delegați ai C.N.O.P., La rîndul nostru, am fost reprezentați la acțiuni internaționale inițiate de C.N.O.P. precum și conferința internațională cu tema «Educația copilului în fața progresului stiinței si tehnicii contemporane». Relațiile de colaborare bilaterale au dobîndit un nivel ridicat și o bază solidă.

Există condiții favorabile pentru dezvoltarea în continuare a acestei colaborări, deși distanțele mari care ne separă limitează posibilitățile de schimburi de delegații. După părerea mea, colaborarea noastră trebuie extinsă și dezvoltată în așa fel de ambele părți, încît copiii, inclusiv cititorii revistelor «Raketti» și «Cutezătorii» să poată avea contacte cît mai multilaterale.

REP.

Atelier literar

RĂSPUNDE SCRISORILOR VOASTRE LITERARE POETUL

VIRGIL TEODORESCU

V.N. POPIN — Balș — jud. Olt

Nu există rimă albă, ci vers alb (adică lipsit de rimă) sau vers liber. După cîte înțeleg din scrisoare, ți s-a părut că rima lucrează în detrimentul înțelesului și deci, pentru a-l da în vileag, ai «sacrificat rima». E o socoteală greșită, pentru că înțelesul unui poem nu e determinat de prezența sau absența rimei, ci de forța imaginii poetice orientată într-un anumit sens. Chestiunea versului liber sau versului rimat (lăsînd la o parte formele fixe care s-ar putea să încorseteze imaginea) — constituie, cred, o falsă problemă, sau, în orice caz, o chestiune secundară. Poeziile trimise sînt mai mult o dovadă de inteligență. Un mozaic, executat din crîmpeie de lectură. Alegerea acestor crîmpeie și ordonarea lor, denotă bun gust. Deocamdată nimic pentru tipar. Dar te rog să-ți continui exercițiile poetice și să mai trimiți.

GHEORGHE TERZIU — Cărpiniș, jud. Timiș

Zici: «mă interesează linia de perspectivă literară, a mea». Eliminînd linia, perspectiva ni se pare a fi promițătoare. Aștept confirmarea. Așadar, mai trimite.

SILVIU GAVRILĂ — Tulcea

Poți să fii liniștit (sau neliniștit) pentru că poezia te vizitează în mod sigur. Și să știi că nu e de vină numai adolescența. Un singur sfat: nu te apuca să filosofezi cu orice preț. Ți-ai dat seama, firește, că imaginea este o idee cristalizată. Lasă, deci, imaginea să filosofeze. Reținem pentru acest număr poezia intitulată: «Viața».

DESPA C. LEONIDA — București

Și acum îți răspund foarte tîrziu, (ca de altfel și lui Terziu și celorlalți). În timpul verii activitatea «Atelierului literar» s-a întrerupt. Aceeași bună impresie. Scrie mai departe. Reținem pentru acest număr poeziile intitulate: «A încerca» și «Idol năruit».

GRIGORE IONAȘ — Ploiești

Porțile ți se deschid: sînt trei pași de dans, trei pași plini de grație. Dar mai departe? Nu știu încă. Aștept continuarea.

PAUL MODORA — Satul Braniște, jud. Dolj.

Fotografia o păstrez eu, în semn de amintire. Să știi, însă, că poeziile nu trec dincolo de proza rimată. Te sfătuiesc să citești. Citește-l pe Arghezi, pe Bacovia, citește-i pe poeții de azi. Ai să înțelegi poate, acum cînd ai paisprezece ani împliniți, că scriind: «Mă întorc acasă la ai mei, în viața de la țară. Unde găsesc lacul cu nimica schimbat», — spui un lucru care nu are în el nimic zguduitor. Ne intră pe-o ureche și ne iese pe alta.

Trebuie să simți poezia, înainte de-a o scrie. Citește, poate se schimbă ceva.

PETRU SCUTELNICU — Tîrgul Mureș

Mențin ce am scris, dar poeziile pe care mi le-ai trimis acum sînt prea încărcate. Ornamentația adjectivală depășește orice margini, degenerînd într-un parazitism verbal. Nici așa nu-i bine. Încearcă să concentrezi expresia, să o simplifici, și mai trimite. Ești pe cale de a cîștiga partida.

NICOLAE CĂPĂȚÎNĂ — Negoești, jud. Gorj

Te iau ucenic cu plăcere pentru că ai inclinații spre poezie. Dintre cele trimise mi-au plăcut mai mult: «Iarna», «Frumusețea», «Asfințire». Scrie așa, și mergi mai departe. Trimite.

Viața

Pași începuți cîte unul,
înșirați lîngă leagăn
pe o rază desprinsă din soare,
Pași coborîți peste firul de iarbă
albastru ca zarea verde ca marea
Pași aruncați peste lume,
lăsați să lovească pietrele drumului
sau grăbiți să găsească norocul
Pași tremurînd
Pași coborîți în abis
nemișcați,
Pași odihnind.

SILVIU GAVRILĂ

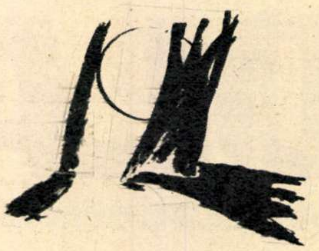

A încerca

Încearcă să vezi
Dacă în umbra pomului
Se ascunde cineva.
Încearcă să privești
După zidul dărîmat
Din mijlocul cîmpiei.
Încearcă să gîndești
După nașterea ta
Cine te-a cunoscut.
Încearcă să vezi
Dacă te poți strecura
În umbra pomului,
Dacă te poți ascunde
În umbra zidului,
Sau dacă poți fugi înapoi.

Idol năruit

Soarele a cunoscut
Povestea cu copiii,
Cu micii jucăuși.
Vîntul a auzit
Basmul cu vieți
Înălțate pe vîrfuri.
Pămîntul a ascultat
Răsuflarea veselă
A vieții lor
A susținut amintirea
Acelui idol,
Care acum e năruit
Peste rămășițele
Uitării.

DESPA C. LEONIDA

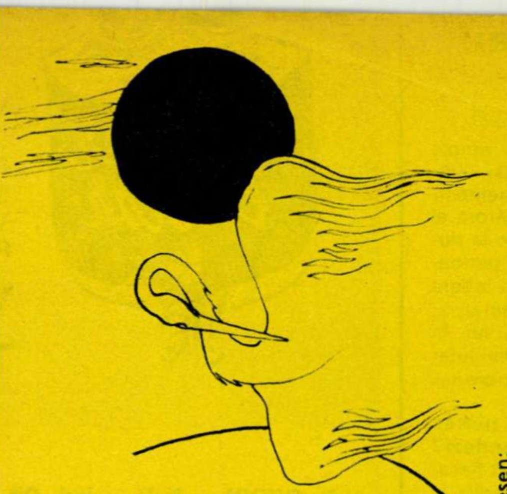

Desen: TRAIAN ALEXANDRU FILIP, cl. a VIII-a, Şcoala generală nr. 5, Bucureşti.

La 3 ani!

AMINTIREA MĂLINILOR

La ceasul acela de seară, în casa din Bucureşti, unde locuiesc acum părinţii şi surorile lui N. Labiş, stăm adunaţi în jurul mesei şi răsfoind filele unui album drag, retrăim momente din copilăria poetului.

Cu gîndul ne întoarcem la sătucul străjuit de munţi, Poiana Mărului, unde într-un început de iarnă — 2 decembrie 1935 — s-a născut N. Labiş.

Firul amintirilor se deapănă. Vocea cu tonalităţi grave a tatălui, învăţătorul Eugen Labiş, ne poartă într-un univers ca de baladă, la Mălini, satul copilăriei lui Labiş (vecin cu Poiana Mărului), unde toamna, boncănitul cerbilor pe imaşuri trezeşte tăcerea, unde iarna pe crestele munţilor stăpînesc albe şi grele zăpezi, iar primăvara fluierele şi cavalele vestesc că din nou viaţa începe pe munte.

Cînd avea aproape 2 ani, împreună cu tatăl său a plecat în prima sa călătorie prin munţi. Roibu, calul îndrăgit i-a purtat prin codrii adînci şi întunecaţi ai Stînişoarei, copilul se vedea atunci asemeni voinicilor din poveste.

Zburdălniciilor copilăriei, jocurilor cu sora şi prietenii de vîrsta lui, scrînciobului agăţat în cireşul din curte sau zborului vijelios cu sania pe panta Runcului li se adaugă mai apoi poveştile de seară ale tatălui: «Capra cu trei iezi», «Scufiţa roşie». Tot ceea ce i se povestea era trecut prin filtrul gîndirii, se bucura atunci cînd învingea cel lovit de soartă.

A început să descifreze slovele scrise în cărţi încă de la vîrsta de 5 ani. Primul său dascăl a fost un prieten, Vasile Grigoroaie, şcolar în clasa a II-a, ne povesteşte mama. De la el a învăţat buchiile şi a început apoi să lege cuvintele, să descopere ce era scris în cărţile cu poze. Mai tîrziu şi-a alcătuit prima sa bibliotecă pe care o ţinea cu mare grijă. Îşi lega singur cărţile şi avea un catalog de titluri. A învăţat să scrie foarte repede.

În primii ani de şcoală mama sa, Profira Labiş, strănepoată a lui Creangă i-a fost învăţătoare. Ne povesteşte că ştia abecedarul din scoarţă-n scoarţă. Uneori era nevoită să-i treacă cu vederea

NICOLAE LABIŞ

Acel ied gingaş şi năzdrăvan, după care toată viaţa au să mă doară braţele că a intrat în neant, a fost, după felul de a simţi al inimii mele — POET: încărcat pînă în vîrful unghiilor de mesajul, ritmul şi lumina poeziei aşa cum cochilia scoicii e încărcată de vuitul mării. Dar în cîntecul lui Labiş era investit cu valenţele poeziei un lucru ceva mai nuanţat şi mai aproape de oameni, de oameni în general şi de români mai cu seamă, decît foşnetul mării, şi anume acela al pădurii. Amintirea — extrem îndepărtată — a plajelor primordiale se iveşte mai rar, pe treapta nostalgiilor cosmice, dar amintirea pădurii e încă foarte vie şi alcătuieşte una din componentele sufletului românesc colectiv. Pădurea, puternică, bătrînă şi protectoare, şi în acelaşi timp plină de infinite gingăşii, a fost leagănul poporului român şi, cu toate că au trecut o mie de ani de atunci, lucrul acesta nu se uită.

Pădurile Moldovei mai ales par a-şi prelungi în mod deosebit ecoul în sufletul celor ai căror strămoşi le-au ascultat, timp de generaţii şi de veacuri, freamătul. Nicolae Labiş a fost un pui de om, cu sufletul şi înfăţişarea unui pui de căprioară din pădurile Moldovei, deschizînd asupra lumii ochi mari, catifelaţi, de o cutremurătoare gingăşie şi naivitate. Din uimirea, spaima şi bucuria acestei fragile vietăţi a pădurii venea prospeţimea versurilor lui şi neînchipuit de argintata lor sonoritate...

GEO BOGZA

Împreună cu Tudor Arghezi

Împreună cu părinții și Marga.

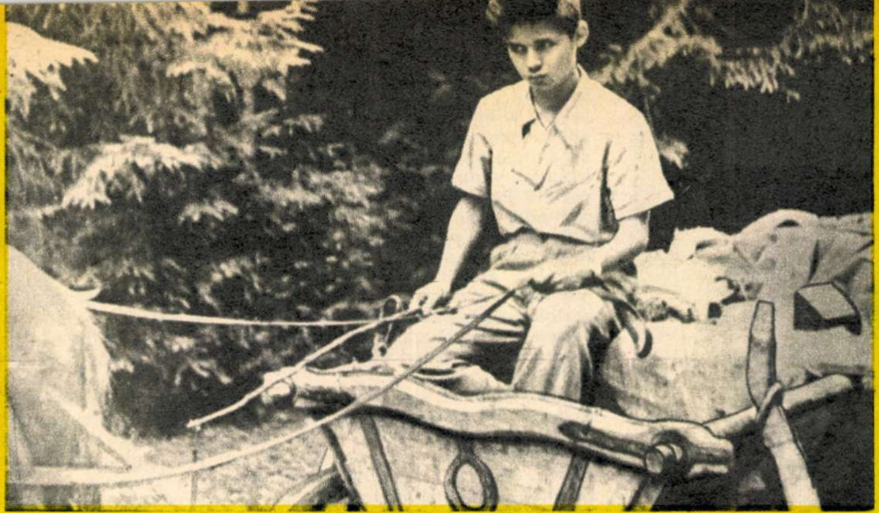

În drum spre Stînișoara.

Elev la Fălticeni

- *fragmente* -

«Într-o bancă din față, unde l-am văzut pentru prima dată pe școlarul Labiș, mi-a atras atenția înainte să-i fi cunoscut numele și nici aptitudinile: un cap de expresie cu trăsături sculpturale, aproape feminine, luminat de forța ochilor iscoditori, mereu parcă în căutare de nou.

Disciplinat, de o rară politețe, însetat de a cunoaște, s-a remarcat repede, oferind de la început promisiunea unui elev eminent, nedezmințită în toată școlăria

AUREL GEORGE STINO

(CONTINUARE ÎN PAG. 10)

---

o anume indisciplină, faptul că pe lîngă abecedar aducea cu el în clasă cărțile îndrăgite din mica lui bibliotecă «Goangă și Tîrlică» sau «Motanul încălțat». La Anul Nou se făceau serbări, iar Nelu era sufletul lor. Recita poezii, interpreta roluri din mici piese, și dădea chiar indicații regizorale celor care «nu interpretau bine». Tot mama, văzînd aplecarea sa spre literatură și intuind la fiul său harul poeziei, l-a încurajat și l-a îndemnat să scrie. S-au ivit astfel primele poezii despre sat, despre fetele și flăcăii de acolo. Avea 13 ani cînd și-a alcătuit prima sa carte de versuri legînd-o în coperți și ilustrînd-o. Foarte tînărul poet de atunci își intitula volumul «Sătucul dintre brazi».

Multe însă dintre primele sale poezii s-au pierdut, căci a venit războiul, care a obligat familia să părăsească pentru un timp Mălinii. În sufletul lui plin de candorile și frumusețile copilăriei a pătruns brutal zgomotul surd și întunecat al războiului:

«Au venit alămurile în clopotnițe sus
Și ca un vînt trecea prin sat mobilizarea».

După spaimele războiului și ale refugiului a urmat întoarcerea la Mălini. Lumina bucuriei a început să strălucească din nou în casa familiei Labiș. Departe de satul natal, băiatul de-o șchioapă suferise de dor. Petrecuse multe ceasuri cioplind păpuși din lemn pentru surioara lui, Marga. Păpușile i se păreau fetiței bătrîne și urîte. La întrebarea ei, de ce sînt urîte, băiatul a replicat: sînt așa pentru că le e dor de-acasă. Era evident, copilul își căuta o modalitate de exprimare a sentimentelor ce-l încercau.

Despre acele zile ale întoarcerii acasă, ne povestește Marga, sora lui. De altfel ea este aceea care în copilărie i-a fost necontenit în preajmă. Cu ea a cutreierat ulițele satului, a bătut potecile pădurii cățărîndu-se în copaci. Împreună au întocmit misterioase bordeie în desișuri de codru, ascunzători bune pentru povești și citit.

«De cînd mă știu copil, iubeam pădurea.
Și mierlele și vulturii din nori».

— Pădurea exercita o atracție fascinantă asupra lui încă de cînd era foarte mic, ne spune Marga. Găsise un loc pe o creastă de munte străjuită de copaci ca o intrare printr-o poartă. O numise «gură de rai» și acolo pășeam într-o tăcere adîncă, smerită.

Cu Dorina, mezina familiei, pe atunci o fetiță care abia făcea primii pași, poetul se purta cu o delicatețe și cu o atenție de-a dreptul mișcătoare. Ea mai păstrează și acum cărțile și păpușile cumpărate de fratele ei cu primii bani cîștigați, precum și scrisorile pe care i le adresa. La Mălini mai există și acum leagănul pe care îl meșterise Nicolae Labiș cu mîinile sale dibace. Dorina era mică, dar amintirea sărbătorilor de iarnă, cînd Nelu se întorcea acasă în vacanță, bucuria cu care el împodobea pomul de iarnă, sînt amintiri care pentru totdeauna s-au înscris în memoria inimii.

«Iar brazii, doamne, brazii din cer furară stele.
În crengi și le-agățară, și-au coborît din munți».

Și mai erau oameni de zăpadă pe care-i făcea anume pentru Dorina.

Ultimul pe care l-a făcut, în ultima vacanță la Mălini, l-a ridicat chiar în fața ferestrei. Avea un cap uriaș. Cînd după cîteva zile s-a topit, Nicolae s-a întristat foarte tare, iar surioara văzîndu-l a început să plîngă...

Răsfoim albumul de familie. Alte și alte momente din viața poetului se succed. În casa bucureșteană a familiei Labiș dăruie în fiecare colț amintirea Mălinilor. Afară, vîntul de toamnă aleargă în neștire «Și înghețate colburi pe vînt se zbat mereu».

Poetul ar fi avut astăzi 35 de ani. A murit cînd avea «20 de ani și încă unul»

Interlocutorii noștri: familia Labiș — părinții și cele două surori, Marga și Dorina.

Redactorii paginilor
B. CARAGIALE

Casa părintească din Mălini.

«...NICOLAE LABIȘ A EVOCAT ORORILE RĂZBOIULUI, COPILĂRIA SĂRACĂ, FOAMETEA, PE TATĂL RĂSPÎNDIND «SCÎNTEIA», PĂDURILE NATALE ÎN CARE VÎNĂTORUL ÎȘI CAUTĂ DIN PENURIE HRANA. A EVOCAT PARTIDUL, LUPTA COMUNIȘTILOR. TEMELE SÎNT, PRIVITE DE SUS, SOCIALISTE ȘI COMBATIVE. SETEA SA DE VIAȚĂ ÎL AȘAZĂ FĂRĂ DISCUȚIE PRINTRE POEȚII VREMURILOR NOI»...

GEORGE CĂLINESCU

«A FOST NU NUMAI UN POET AL ȚĂRII LUI, AL NATURII ȘI TRADIȚIILOR EI, AL TIMPULUI REVOLUȚIONAR PRIN CARE A TRECUT, AL PRIMELOR IUBIRI. A FOST O CONȘTIINȚĂ.»

TUDOR VIANU

«...PRIN VARIETATEA ȘI FRUMUSEȚEA EXPRESIVĂ A FORMELOR POETICE FOLOSITE, CU RITMURI ÎNVĂȚATE DIN HORĂ, DIN DANS, LABIȘ A LĂSAT ÎN URMĂ-I O POEZIE DE FĂGĂDUINȚI GENIALE.»

ZOE DUMITRESCU
- BUȘULENGA

Desen: *ELENA PANTILESCU, cl. a VI-a, Școala generală nr. 1, București.*

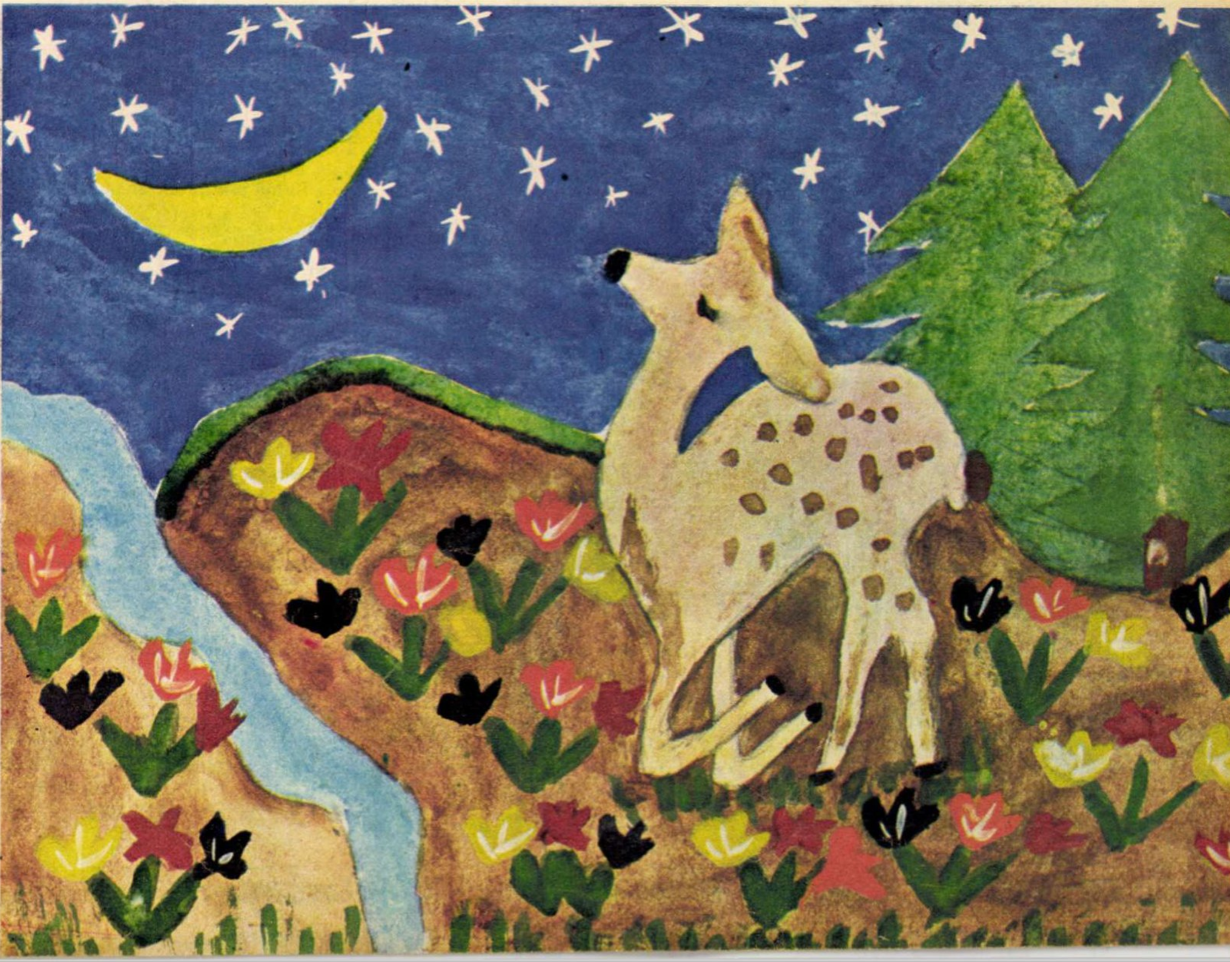

Desen: CLARA SURUGIU

PAMÎNTUL SE LEGĂNA DULCE

POVESTIRE DE ILIE TĂNĂSACHE

In copacul de deasupra — un plop subțire, cu ramuri fragede — dimineața de toamnă răvășea frunzele bătînd spre verde-palid, calm. De pe pătura așezată la rădăcina plopului, Crăiță privea cum tata se depărtează pe cîmpul deschis, dintre blocuri. Mai avea puțin pînă să ajungă la linia ferată ce despărțea locul viran în două...

— Strigă-l încă o dată, se rugă Crăiță.

— La revedere! La revedere!...

«La revedere!» fluieră parcă și tramvaiul ce arcuia remorca la curbă pe liniile lucind — strălucind.

De la locul lui Crăiță privea cum se topesc mai întîi gleznele tatii înghețate de depărtare. Apoi, picioarele pînă la genunchi.

— A ridicat mîna! A ridicat-o! se bucură Ducu.

Depărtarea îl îngropase pînă la brîu.

— Am văzut ridicînd mîna stîngă.

— Ba dreapta.

Crăiță vru să strige *stînga*, dar tăcu. La urma urmei Ducu nici nu învățase să deosebească dreapta de stînga la un om privit din spate. Era atît de mic.

— Urcă-te pe cărămida aceea, îl sfătui Crăiță de pe pătura unde se odihnea. Așa făcea și el diminețile. Se urca mai întîi pe o cărămidă. Cu cît tata se depărta mai mult, cu atît și el se înălța o dată cu cărămizile strivite sub tălpi. Cînd tata, în drumul lui spre fabrică, se apropia de linia ferată, se urca iute în copac.

«Nu-i frig acolo, sus? întreba neliniștit Ducu.

«Privesc atît de departe!...»

«Îl vezi-și acum?»

«Parcă ar fi la doi pași»

«Nu te amețește plopul?»

«De loc. Urci și tu? Hai, hai repede...»

«Nu, lasă, nu»...

Lui Ducu îi era frică de plop. Crescuse atît de nerăbdător, atît de lacom! O dată chiar l-a visat ca pe un balaur. Țîșnea furios din pămînt. Urca, urca și nu se mai termina urcînd. Crengile de fier se atingeau și vuiau. Frunzele ascuțite parcă erau niște cuțitoaie lungi, prelungi. Iar trunchiul — greu, apăsa pămîntul în jur, îl obliga să crape în prăpăstii adînci spre care galopau razele soarelui să ajungă marginea adîncului. Dar nu izbuteau pentru că le ieșea în cale întunericul. Pomul-balaur se clătina urcînd, pămîntul — cu case, cu linia ferată, cu tramvaie, cu păsări și furnici speriate — se clătina și el și Ducu s-a trezit plîngînd, amețit de legănarea din vis, buimăcit de sunetele crengilor de fier ale plopului-balaur. Tot îl mai zărești? întreba mereu Ducu. «Tot». Mai trecea ce mai trecea și iar: «Chiar și acum?» «Chiar».

Legănat de crengi, ridica mîna privind dincolo, departe, peste linia ferată. În clipele acelea Ducu ar fi vrut ca pomul să urce, să urce ca în vis pomul balaur. Să urce și pe Crăiță, pe crengi, pînă la ultimul etaj al blocului, pînă dincolo de bloc să vadă tot orașul, fabrica tatii, alte orașe, și păduri, tot pămîntul cu munți și oceane, cu vapoare pînă departe, hăt, la casa bunicii.

Privit de aici, de jos, plopul era același, doar cu frunzele mai aproape de clipa desprinderii de pe ramuri. Tata se apropiase de calea ferată. Părea îngropat pînă la umeri în pămînt.

— Tu cît îl vezi, Ducule?

— De la genunchi în sus.

— Mai așază o cărămidă.

— O să pun două, să-l văd mai bine.

Cocoțat pe trei cărămizi Ducu țipa cu glasul lui subțire: «La revedere! La revedere!»

Zidurile albe, netede, cîmpul întins, liniile șlefuite de roțile pline de neastîmpăr ale tramvaiului, sîrmele troleibuzului, cu sunete ce alergau înaintea mașinilor încărcate, plopul cu ramurile fragede strigau în cor: «La revedere! La revedere!» Pe cărămizile lui, Ducu se clătina fricos, parcă bătut de o furtună puternică ce amestecă copacii, străzile, firele de iarbă, vorbele copiilor.

— Acum nu mai văd decît un punct — zise Crăiță,

— Atît? se miră bucuros Ducu. Uite brațele. Uite și umerii...

— Ce culoare au brațele, umerii?

— Totul e *vopsit* într-o singură culoare. Numai una singură, se arătă Ducu nedumerit... Dar, uite, acum îl văd bine, bine.

— Pentru că urcă pe linia ferată... Apoi, va trece în partea cealaltă.

— Mai pun cărămizi și-i fac cu mîna.

— Poți să pui. Linia e înaltă, o să-l ascundă.

Tata s-a oprit și le-a făcut încă o dată semn. Apoi s-a uitat în stînga, în dreapta, deși nu venea nici un tren, și a început să coboare.

— Nu-l mai văd de loc, zise Crăiță.

— Il văd pînă la brîu, se fălea Ducu.

Sus, plopul era învăpăiat de lumina bogată a soarelui, a zilei.

Linia ferată era un dig înalt acum. Un dig ce ascundea pomi, case, stîlpi de telefon, aleea betonată cu oameni mergînd în drumurile lor. Crăiță vedea toate acestea cu ochii închiși.

— La capătul aleii, la colț, e un stîlp mare, mare, de fier. Chiar în fața unei case vopsite cărămiziu. Acolo...

— Care stîlp? Care casă?...

— ...acolo o să ne facă iar cu mîna.

— Vezi cai verzi pe pereți, se înfurie Ducu.

Plopul de lîngă ei suna ocrotitor, să-i împace.

— O dată m-am urcat pe ramura cea mai de sus, spuse Crăiță. Dar mai mult de atît n-am văzut.

— Niciodată n-am putut suferi copacul ăsta — îi răspunse Ducu. E atît de înalt!...

— De-ar bate vîntul mai tare. Să plece crengile, să răspundă ele la semn.

Frunzele abia se mișcau însă. Ducu se măsură din priviri cu plopul.

— Dacă... dacă n-ar fi atît de mare...

— Sus te leagănă frumos, îl ademeni Crăiță...

— ...și uite cît e de drept...

— Te știi strîns cu o mînă. Cu cealaltă faci semn. Nu se poate să nu te vadă... Pe mine cum mă zărește?...

— ...și-i lucios. Parcă dat cu lac. Pui piciorul și aluneci.

— Greu e pînă la prima creangă. Apoi, urci ca pe treptele unei case.

— Nu pot!

— Sus, totul zbîrnîie...

— Nu vreau... Mi-e frică...

— Tata mai are puțin și ajunge la casa cu stîlpul de fier... Și nu bate pic de vînt... Măcar ramurile să-i facă semn...

Ajută-mă! Mă ajuți? țipă Ducu galben, tremurînd de frică și ciudă.

— Te ajut. Desigur. Te ajut!...

— Crengile tremură, șopti Ducu cu glasul frînt.

— Vorbesc. Urcă mai sus și ascultă-le...

— Linia ferată e mică acum. Nu mai e un munte...

— Se văd copacii?

— Și aleea. Și...

— ...și casa cărămizie, și stîlpul...

— E înalt, foarte înalt. Uite-l și pe tata. Uite-l!

— Ridică mîna! Strigă!...

— E doar un punct. Ce mic! Un singur punct. Se mișcă...

— «La revedere!» «La revedere!» strigă de jos Crăiță.

— «La revedere! La revedere!» țipă plîngînd de bucurie Ducu din plopul atît de supus și liniștit acum.

Striga bucuros, viteaz, și crengile strigau și ele. Zidurile albe ale blocurilor, netede și albe, liniile lucioase ale tramvaiului, văzduhul adînc și curat, cu multe sunete, soarele mare, rotund și cald, pămîntul ce se legăna dulce, toți copacii înalți, buni și cuminți strigau o dată cu Ducu către punctul mișcător ce coti deodată după casa depărtată și cărămizie.

Elev la Fălticeni

(URMARE DIN PAG. 9)

Împrăștia în jurul său simpatia și interesul, păstrînd o modestie plină de rară distincție tinerească.

……

Nicolae Labiș a frecventat regulat cursurile liceului din Fălticeni începînd cu clasa I (1946-1947) și terminînd cu clasa a IX-a (1950-1951), clasa a X-a o începe la Fălticeni, transferîndu-se din ianuarie 1952 la Iași, la Liceul «M. Sadoveanu»: revine la Fălticeni pentru a trece în 1954 o diferență și examenele clasei a XI-a fără frecvență, obținînd maturitatea în sesiunea august 1954. Elevul eminent care a fost Nicolae Labiș arată că din primii ani îmbina armonios străduințele pentru toate disciplinele, cele literare, științifice și artistice, păstrînd, de asemenea nota maximă la conduită. Elevul cu note mari la limba română, istorie, geografie, franceză, rusă prezintă aceleași maxime la științele naturale, fizică, chimie, chiar și matematici; este evident că științele îi atrag și-l interesează, modelîndu-i într-un fel cugetarea alături de literatură.

N.R. Extragem mediile pe obiecte ale elevului Nicolae Labiș:

Clasa a VII-a 1948-1949: Limba română 10; Rusa 9; Istoria 10; Geografia 10; Constituția 9; Matematica 9; Fizica 10; Chimia 10; Șt. naturale 10; Ed. fizică 9; Muzica 9; Desen 10; Aplicații practice 7; Purtarea 10; Media generală 9,43.

Elevul Nicolae Labiș era impresionat de amploarea amintirilor cărturărești locale. O dată mă întreba, cu sfioșenia sa obișnuită, în ce săli de clase învățase pe vremuri M. Sadoveanu, fostul școlar de la «Alecu Donici». Încîntat de indicațiile primite, opinià cu seriozitate că acele săli au devenit «istorice».

……

Într-o duminică frumoasă de toamnă m-a rugat să-i indic un itinerar Creangă și Sadoveanu la Fălticeni; a plecat singur în pelerinajul său literar cu «Anii de ucenicie» și «Amintirile» în buzunar. A doua zi mi-a povestit, transfigurat, cele văzute: «Numai privighetorile nu le-am putut auzi și ce fericit aș fi fost dacă maestrul, ca prin minune, ar fi apărut prin livadă», rosti tînărul cu zîmbetul său atît de semnificativ. Mai tîrziu, prin 1955, după ce a hoinărit pe potecile sadovenești, fălticenene, va rosti cu sinceritate înfrățită cu entuziasm:

«El pentru mine-i apa vrăjitelor fîntîni. Îl voi slăvi în cîntec cum pot slăvi doar luna, iubindu-l ca pe munții, natalii mei bătrîni». (Din poemul «Mihail Sadoveanu»).

LA MASĂ

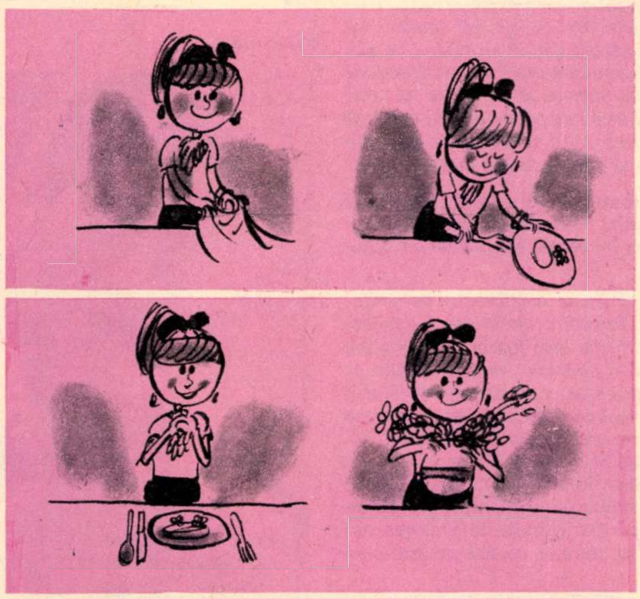

Mama se va bucura, dacă venind de la serviciu va găsi masa pusă. Dovedeşte-i şi în această împrejurare gustul tău estetic.

Îngrijeşte-te ca faţa de masă să fie curată şi apoi aşază farfuriile şi tacîmurile după următoarele reguli: farfuria în faţă, în stînga ei furculiţa şi în dreapta cuţitul urmat de lingură. Nu uita cana de apă, paharele, solniţa şi coşuleţul de pîine. Un vas mic, cu cîteva flori, aduce o notă de veselie.

O masă frumos aranjată creează bună dispoziţie tuturor din casă.

Ştiaţi că *...lingurile şi furculiţele au început să fie folosite abia din secolul al 13-lea şi al 14-lea?*

...în timpul Renaşterii s-au introdus la mese solniţe, sticle, pahare care erau adeseori adevărate opere de artă?

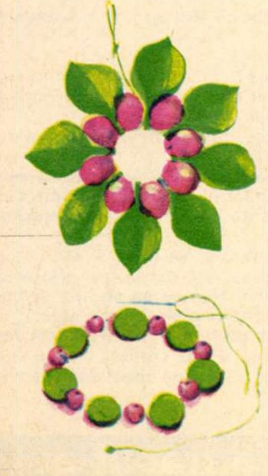

PODOABE PENTRU POMUL DE IARNĂ

Cu mărgele şi bucăţi de fetru sau stofă, colorate, sau chiar finet apretat, puteţi să lucraţi aceste podoabe pentru pom.

Într-unul din numerele viitoare veţi găsi modele pe care să le lucraţi din ghindă şi bucăţi de plută.

JURNALUL OLGUȚEI

Extraordinar! De o jumătate de ceas tot răspund la scrisori și abia acum observ că mi s-au terminat toate timbrele. Nu mai pot expedia nici un răspuns prin poștă. Păcat! Mai aveam doar cîteva. Dar... ce-ar fi să le răspund chiar aici, pe loc? Sînt sigură că voi, care ați primit deja scrisorile mele, nu veți avea nimic împotrivă.

Scriu, așadar, pentru:

PUIA BĂNCILĂ — București. *Ura! După multe căutări am găsit. Cartea pe care ți-o dorești atît de mult se intitulează «Colț alb» de Jack London și o găsești la «Librăria copiilor», vis-a-vis de Magazinul Polar, pe Bulevardul Magheru.*

DELIA PASCU — Medgidia. *Poți să fii bucuroasă. În numărul acesta, în pag. 8—9 găsești multe însemnări interesante, necesare șezătorii voastre despre poetul Nicolae Labiș.*

Și acum, dragele mele, nu vă supărați, dar trebuie să răspund și cîtorva... băieți. Vă mărturisesc că de cîteva zile băieții mă «asediază» cu scrisorile lor. **GHEORGHE OLARU** din Hangani-Bacău *și* **STELIAN MIHU** *din* Pucioasa *îmi scriu: «...vrem să fim și noi prieteni ai paginii fetelor. Și mai mult,* **MARIAN PĂDURARU**-București, **PETRICĂ BOTEA** *din* Zărand-Arad *și alții ne cer: «...un colțișor din pagina fetelor sa fie și pentru băieți sau chiar o pagină, din cînd în cînd. Să fie cu schimbul, o dată pagina voastră, a fetelor, și o dată a noastră...» Dragi prieteni, nu pot hotărî singură. După cum știți pagina este a fetelor nu a Olguței. Dar, cu siguranță, fetele îmi vor scrie ce părere au și vă voi răspunde cît de curînd.*

Pînă atunci, mă grăbesc să mulțumesc pentru scrisorile frumoase și pline de căldură primite de la noile mele prietene: **MARIA PANEA**, Săvinești-Neamț, **FILOFTEIA VASILICA**, Cuza Vodă — Ialomița, **RODICA PAVEL**-București *și altora care mi-au trimis prima scrisoare.*

Olguța

PENTRU CARNAVAL

Daniela vă recomandă

Tînăra actriță Daniela Anencov, de la Teatrul pentru copii «Ion Creangă» este una dintre bunele prietene ale paginii fetelor.

— Cînd eram pionieră, ne-a spus Daniela, am purtat la carnavalurile de Anul Nou costumele pe care le vedeți în pagina de față și pe care, la rugămintea mea, le-a desenat creatoarea de modele Aristia Manea.

Priviți! Costumele sînt simple și de loc costisitoare. La «Domnișoara catalog» aplicația de note, își amintește Daniela, am făcut-o pe o rochie ceva mai lungă. Trăsătura originală a costumului o dă tichiuța, care mi-am confecționat-o din carton și pînză. În alt an mi-am făcut un costum de astrolog: o rochie lungă din pînză albastră. Aplicațiile de aștri le-am făcut tot din pînză, felurit colorată. Costumul de indian este alcătuit dintr-un pulover negru și ciorapi negri cu pantaloni. Fusta și colereta sînt din pînză verde apretată, penele din carton colorat. Poate că din aceste 3 modele pe care le-am purtat și eu cînd eram de vîrsta voastră, veți alege unul.

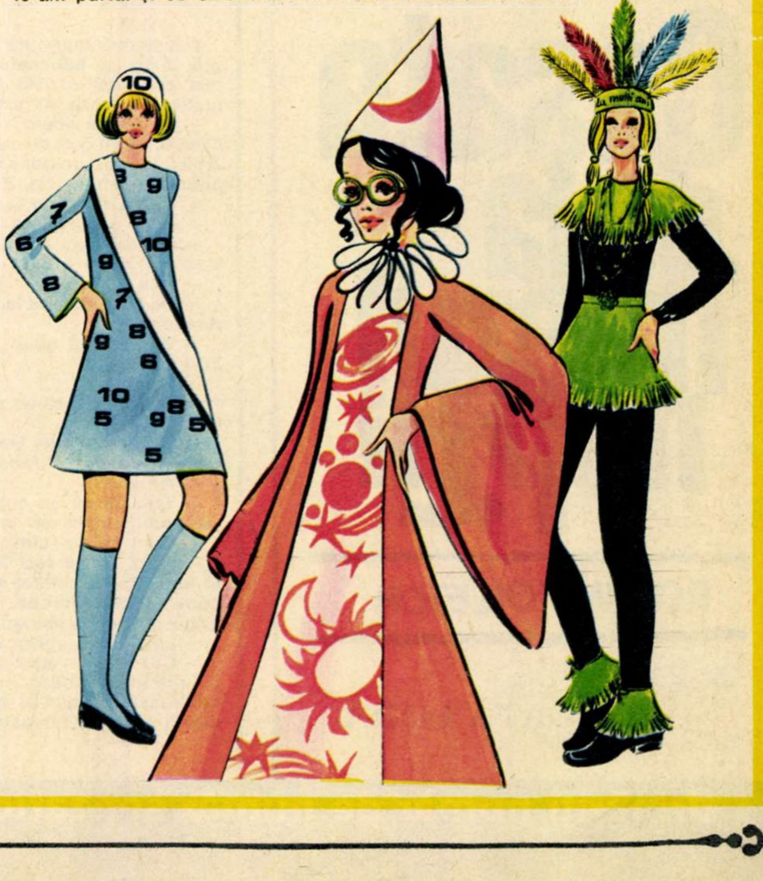

• La început, mi-a făcut o impresie grozavă • Dacă s-ar controla mai mult, ar fi un băiat minunat • Avem unul despre celălalt • părere foarte bună • Mai suflă uneori, dar nu e grav • Știu că sînt un băiat capabil.

ANCHETA „CUTEZĂTORII"

NOI DESPRE NOI!

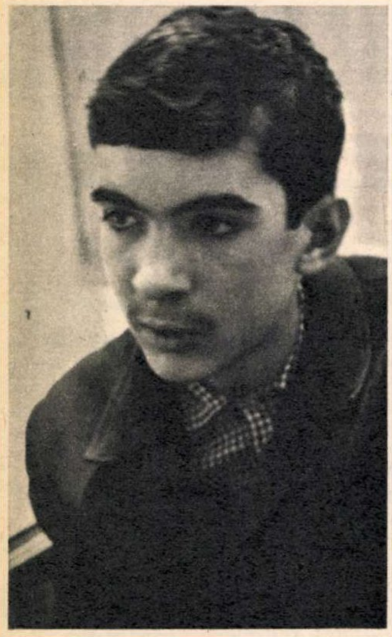

GABRIEL GLIGOREA

DAN PAUL: *Îl cunosc încă de cînd s-a închegat colectivul nostru, adică din clasa a V-a. De atunci am avut ocazia să-mi schimb de cîteva ori opinia despre el La început, mi-a făcut o impresie grozavă. Pe parcursul anilor am observat că este caracterizat de anumite contradicții: este un băiat foarte inteligent, foarte capabil, dar asta nu-l împiedică să fie preocupat de faptul că ar fi persecutat de profesori; de aici (lucru inexact, de altfel) se explică și indisciplina lui la anumite ore. Își ajută colegii și nu se întîmplă să-l soliciți cu vreo problemă pentru ca imediat să nu-ți dea tot concursul. Cred că prieteniile lui, din afara școlii, nu sînt cele mai potrivite. Am încercat să stau cu el de vorbă, dar fără rezultat: sîntem firi cu totul diferite: are evidente înclinații tehnice (construiește tot felul de motoare) și citește foarte mult.*

Înregistrăm fiecare cuvînt al interlocutorului nostru. Este primul din grupul celor patru «referenți» și singurul martor al discuției — a cărei principală condiție este sinceritatea — este fotoreporterul care încearcă să prindă unghiurile cele mai bune.

DORINA TĂNASE: *Îl cunosc din clasa a V-a. Este un băiat destul de silitor, uneori învață, alteori nu. Cam răspunde tovarășilor profesori, rîde în ore. Cîteodată este mai prietenos, alteori ne mai scapă cîte un ghiont (dar asta foarte rar). Își ajută colegii la anumite materii. Nu aș putea spune că am o impresie formată despre el, e atît de schimbător că reușește să mă uimească. Dacă s-ar controla mai mult, ar fi un băiat minunat. O dată mi-a făcut o vizită acasă: a fost complet altfel decît în clasă — mai serios și mai deschis, în același timp. Cred că nu are prietenii cei mai potriviți.*

Cei cinci (patru + «subiectul» nostru) sînt elevi în clasa a VIII-a A a Școlii generale nr. 9 din Sibiu. I-am ales absolut întîmplător, fără să-i fi cunoscut vreodată, și le-am cerut să ne ajute în a răspunde la întrebarea «**Îmi cunosc într-adevăr colegul? Dar pe mine?**» «Depoziția» fiecăruia în parte le-a rămas necunoscută pînă la sfîrșit: asta este explicația izolării, *între ei, a celor pe care i-am solicitat.*

ADRIAN GHIGULEA — *Îl cunosc din clasa I, chiar dacă n-am fost colegi.*

DORINA TĂNASE

DAN PAUL

NICUTA TANASE

Casata de la miezul nopții

ROMAN FOILETON

6. - EȘEC
PE TOATĂ LINIA

ROMAN FOILETON ㉖

Am pornit împreună cu Iliuță spre mașină. Am pus lădița pe bancheta din spate și după ce am mai controlat o dată încuietorile portierelor am luat-o împreună în sus spre poștă.

— Ce facem acum? mă întrebă Iliuță fericit că îi apreciasem cum se cuvine marea lui descoperire. Adică lădița care era soră geamănă cu cea în care adusese Marian cei 39 575 de lei.

— Acum mergem la Stanca lui Petroman.

— Cine e persoana asta?

— Femeia care trebuie să primească de la Marian cei 25 de lei.

— Așa o cheamă?

— Da. Am aflat de la bătrînul cu care m-ai văzut discutînd.

— Vreți să vă spun ceva? Mai bine-zis să vă întreb ceva.

— Te rog.

— Ce rost are să ne pierdem vremea cu această vizită?

— Nu ne pierdem vremea de loc. Trebuie să ne convingem de un lucru.

— Anume?

— Trebuie să ne convingem dacă Marian este un copil cinstit ori nu.

— Cum să fie cinstit un băiat care...

— Iliuță, să nu faci în viața ta aprecieri pripite în legătură cu cinstea unui om. Întîi trebuie să te convingi. Să ai probe... Dacă femeia asta a primit prin poștă de la Marian 25 de lei, atunci nu mai am nici un dubiu asupra lui.

— Cum să nu-l acuz pe acest Marian de necinste cînd îți intră în casă, îți trîntește pe covor o sumă fabuloasă de bani și cînd vrei să afli de unde îi are îți fuge pe fereastră ca un hoț?

ROMAN FOILETON ㉗

— El se află într-o mare încurcătură și de aia a venit la mine. Nenorocul nostru a fost, a constat în apariția acelui tovarăș maior de miliție. Dacă nu se producea această coincidență, bag mîna în foc că Marian nu fugea... Așteaptă-mă aici. Intru singur la femeia asta.

— De ce nu mă luați și pe mine?

— Din două motive.

— Mi le spuneți și mie?

— Da. Prima: nu vreau să mă auzi mințind...

— O să mințiți? Pe cine?

— Pe această femeie.

— Ce minciună o să-i trageți?

— O să-i spun că sînt noul diriginte al poștei și că s-a făcut o încurcătură cu mandatul pe care l-a primit.

— Sînteți atît de sigur că Marian a trimis aseară 25 de lei?

— Telegrafic i-a trimis.

— Și dacă n-a trimis?

— Dacă n-a trimis! Îi dau eu 25 de lei în contul lui Marian.

— Secundo? Acesta a fost «Primo» motiv, care e «Secundo»?

— Tu intri aici, la bunica lui Marian, spui că ești coleg cu el și că ai venit să-l vezi. Că ți-ai petrecut și tu o parte din vacanță pe aici, prin împrejurimi și...

— Care va să zică trebuie să mint și eu.

— Dragă Iliuță îmi pare rau, dar în meseria asta de «detectivi» particulari trebuie să se mai scape cîte o minciună... Ne întîlnim pe banca asta.

Stăteam tare abătut pe banca unde aveam întîlnirea cu Iliuță și vă rog să mă credeti. trăiam cea mai cumplită deziluzie din viața mea. Mă înșela-

Urmăriți număr de număr senzaționalele peripeții prin care a trecut autorul

ADRIAN GHIGULEA

SORITA DRĂGOI

Avem unul despre celălalt o părere foarte bună. Îi plac problemele de electrotehnică unde se descurcă cel mai bine. Învață potrivit, dar dă răspunsuri la întrebări la care cei din clasă nu sînt în stare. Mai are și ieșiri nervoase, dar e băiat bun. E foarte prietenos, știe o mulțime de bancuri, e o fire veselă, comunicativă, e grozav de descurcăreț. Uneori mergem împreună la un film sau la o cofetărie.

Toți patru vorbesc, evident, despre același coleg. El va avea ultimul cuvînt.

SORIȚA DRĂGOI — *Nu sîntem colegi decît de un an, ce mă impresionează cel mai mult la el este colegialitatea, se interesează de toți din clasă și niciodată nu refuză ajutorul solicitat. Se pricepe la toate: pe ce pune mîna e bun făcut. Mai suflă uneori, la ore... Se poartă frumos cu fetele, e un cavaler perfect și ne ia întotdeauna apărarea. Nu l-am auzit niciodată spunînd un cuvînt urît. Cred că ar putea fi cel mai bun din clasă: nu învață mereu, dar cînd știe e o plăcere să-l asculți. Are uneori ieșiri necontrolate, se întîmplă însă foarte rar.*

Se numește Gabriel Gligorea. Lui, intenționat, i-am relatat cele discutate cu ceilalți colegi. I-am cerut să încerce o auto-caracterizare și, în același timp, să ne schițeze în cîteva cuvinte pe cei ce-l comentaseră la rîndul lor.

GABRIEL GLIGOREA — *Știu că sînt un băiat capabil. Mă consideram leneș, dar acum, fiind în clasa a VIII-a, mă așteaptă un examen la care nu se poate să nu reușesc. Deci... Sînt nervos, și asta fără nici o explicație. În general cînd apreciez că am dreptate merg pînă în pînzele albe (de obicei nu greșesc — nu afirm decît ceea ce știu în mod sigur). Mă pasionează fizica, gîndindu-mă chiar și pentru viitor la ea. Îmi place să meditez singur și în liniște. Aș vrea să ajung o mare personalitate, să fiu apreciat de toată lumea, să am prieteni deosebiți. Îmi place muzica (am făcut 5 ani de vioară) și aș vrea chiar să mă ocup de compoziție. Nu am prieteni, ci doar cunoștințe. Acum nu mai pot suferi influența negativă a cuiva, cel mult una pozitivă. Opiniile colegilor mă interesează într-o oarecare măsură.* Caracterizarea celor patru: D.P. *— am o părere foarte bună despre el. Judecă lucrurile realist. Îi place să se afirme întotdeauna chiar dacă nu-i cel mai potrivit. Nu este egoist. Ar vrea să facă mai mult decît poate.* D.T. *— are și note bune și slabe, eu o consider o elevă mediocră. E prea nervoasă; dacă-i faci un rău, nu te uită; în general, dacă te poate ajuta, te ajută.* A.G. *— citește mult, are o cultură vastă — din cauza asta neglijează uneori lecțiile. Este foarte capabil. dar nu se prea omoară. I-ar trebui mai multă ordine în ceea ce face. Mi-e simpatic, dar nu sîntem în general prieteni.* S.D. *— Învață bine, fără să urmărească să se afirme. E conștiincioasă, ambițioasă. Poate ar fi bine să-și selecteze cu mai multă atenție anturajul.*

«Îmi cunosc într-adevăr colegul? Dar pe mine?» — este întrebarea de la care am pornit. Ne-am consultat și cu cîțiva colegi de-ai voștri și acum nu ne mai rămîne decît să tragem concluziile... Dar poate ne grăbim. Poate vreți ca tot voi, dragi cititori, să fiți cei care încheiați ancheta noastră.

Atunci, grăbiți-vă! Trimiteți-ne imediat opiniile voastre despre răspunsurile celor cinci colegi (eventual îmbogățite cu alte exemple) și noi nu vom întîrzia să ținem cont de ele în realizarea unui viitor material. Succes!

RADU F. ALEXANDRU

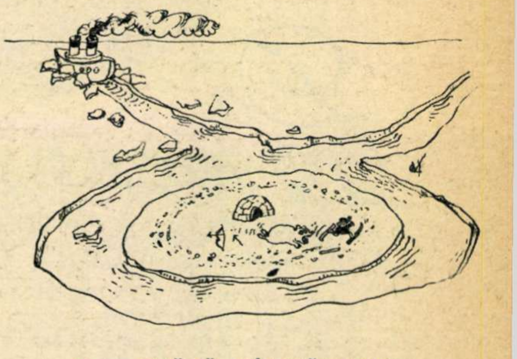

Desen: CRĂIȚĂ - MÎNDRĂ VASILE

Desen: DAN VASILE DUMITRESCU

ROMAN FOILETON ㉘

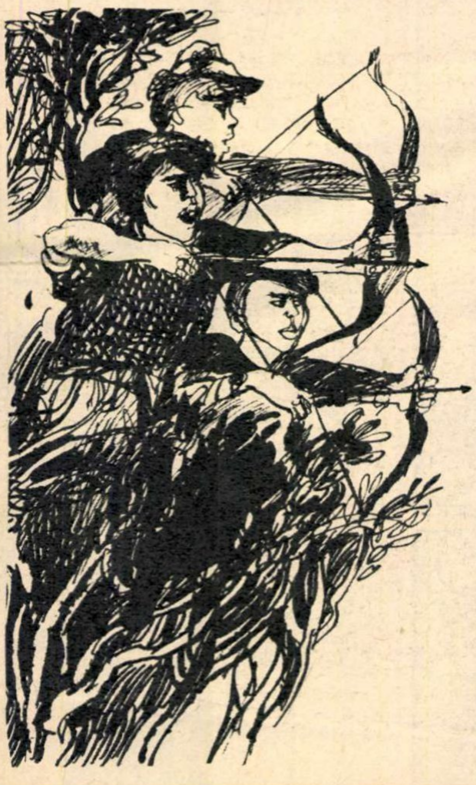

ROMAN FOILETON ㉙

sem amarnic. Marian n-a trimis cei 25 de lei. Cu gîndurile aiurea nici n-am băgat de seamă că trecuseră vreo 10 minute și Iliuță nu-și mai făcea apariția. M-am ridicat de pe bancă și am făcut cîțiva pași spre casa bunicii lui Marian, unde îl trimisesem pe Iliuță cu sarcini precise. La un moment dat, auzii în spatele meu o voce care mă soma.

— Pentru binele dumneavoastră vă rog să vă reîntoarceți la bancă!

— E un ordin?

— Da. Și dacă nu-l executați, întocmai, o să aveți neplăceri.

— Din ce punct de vedere?

— Veți vedea.

Amenințarea venea de la un băiețaș, care nu știu de ce, la prima vedere mi s-a părut că îl cunosc de undeva. Mă înșelasem însă. Nu-l cunoșteam. Semăna în schimb cu Tom Sawyer.

— Vă ordon să vă așezați pe bancă. Număr pînă la trei și dacă... Unu...

M-am așezat și vă rog să mă credeți că tare bine am făcut pentru că spre mine erau îndreptate niște săgeți care abia așteptau să se elibereze din arcuri.

— Ce aveți de gînd să faceți cu mine? I-am întrebat pe «căpetenia» arcașilor ascunși pe după copaci.

— Cine sînteți?

— Om bun!

— Asta vom vedea mai la urmă.

— Ce-ați căutat la a lui Petroman?

— Mă interesează personal... Așa procedați voi cu toți oamenii care vă vizitează comuna? Curios mod de a vă comporta cu musafirii.

ROMAN FOILETON ㉚

— Numai cu cei dubioși.

— Și eu sînt o persoană dubioasă?

— Așa ne-a spus moș Petcu.

— Care moș Petcu?

— Care v-a urmărit. Moș Petcu ceferistul. Pensionarul.

— Și unde e moș Petcu?

— Vine imediat cu șeful de post... Pe cine așteptați dumneavoastră? Cu cine aveați întîlnire?

— Uitasem de Iliuță... Apropo, nu ați văzut cumva un băiat cam de vîrsta voastră?

— Deci, sînteți complice cu băiatu ăla.

— Complice! E cam deplasată expresia. Poate ai vrut să mă întrebi dacă sînt prieten. Asta da, noi amîndoi sîntem niște prieteni foarte buni. Unde-l pot găsi?

— Vă atrag atenția că n-aveți voie să vă ridicați de pe bancă.

— Rămîn pe bancă numai cu o singură condiție...

— Dumneavoastră n-aveți căderea să puneți condiții...

— Atunci vă rog să-mi spuneți unde este Iliuță?

În clipa aceea se auzi zgomotul unui motor. Dinspre șoseaua principală urca spre noi o motocicletă cu ataș condusă de un plutonier de miliție. În ataș am deslușit figura bătrînului pensionar cu care mai discutasem și căruia îi făcusem un serviciu. Îi dădusem să-și aprindă țigara. Motocicleta stopă lîngă noi, și tovarășul plutonier după ce descălecă își aranjă ținuta, mă salută militărește și...

(Va urma)

romanului de față, în căutarea eroilor cărții sale. Suspens, acțiune, neprevăzut!

STOP! STOP!

ÎNTREBAREA REDACȚIEI S-A DOVEDIT NEÎNCĂPĂTOARE PENTRU ACEȘTI CITITORI CARE NE-AU ÎNTREBAT: ESTE ADEVĂRAT CĂ ULTIMUL NUMĂR AL REVISTEI DIN ACEST AN VA FI UN NUMĂR DUBLU?

Da, UN ADEVĂRAT ALMANAH!

DRAGI COPII, ȘI EL VA PURTA NUMĂRUL 52-53.
32 DE PAGINI DE VESELIE ȘI SURPRIZE:
„OMUL RADAR" ȘI ALTE POVESTIRI ÎN IMAGINI, „STUDIO 50", „CLUBUL ANULUI 2000", SCHIȚE, REPORTAJE, UMOR, JOCURI!
NU PIERDEȚI ACEST NUMĂR SPECIAL!

AVENTURILE colegului MINITEHNICUS

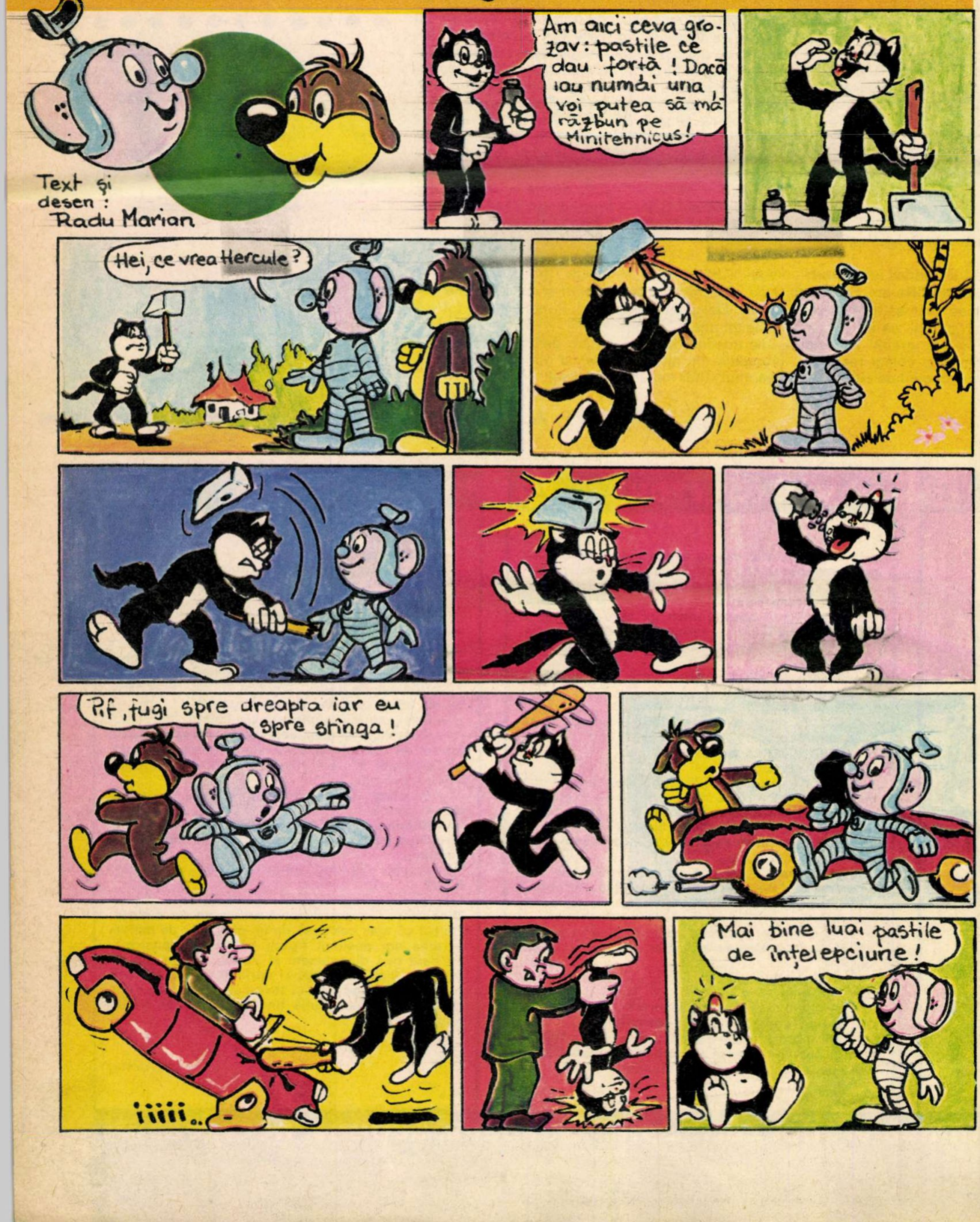
Am aici ceva grozav: pastile ce dau forță! Dacă iau numai una voi putea să mă răzbun pe Minitehnicus!
Hei, ce vrea Hercule?
Pif, fugi spre dreapta iar eu spre stînga!
iiiii..
Mai bine luai pastile de înțelepciune!

Text și desen: Radu Marian

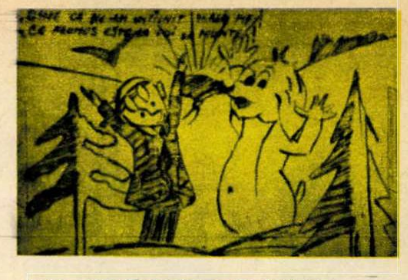

ILUSTRATE... ÎN LEMN

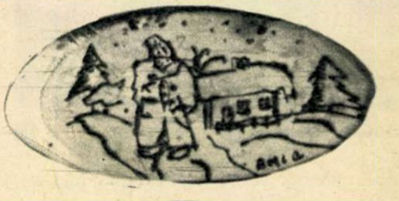

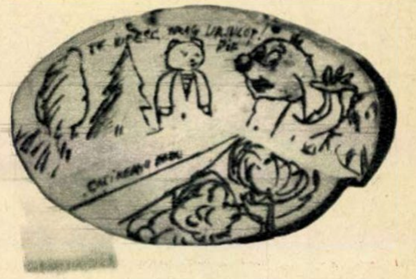

De curînd, am primit la redacție cîteva ilustrate deosebit de originale. Trimise de mai mulți pionieri din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, ele au sosit într-o cutie voluminoasă, însoțite de o scurtă scrisoare. **«Dragă redacție, la Casa pionierilor din orașul nostru a luat ființă, numai de două luni, un cerc de pirogravură în lemn. Și, în acest scurt răstimp, sala cercului nostru s-a transformat într-o adevărată expoziție. Primele rezultate sînt promițătoare și chiar dacă nu cunoaștem încă toate secretele acestei arte am încercat să dăm viață îndrăgitului Pif care s-a întîlnit la noi cu simpaticul profesor Parbriz. Vă mai trimitem și alte cîteva încercări de pirogravuri, însoțite de urările noastre de bine».**

Grigoriță Ion, Căsineanu Radu, Rora Cornel, Ciobanu Dumitru, Tudoruț Vasile, Căsineanu Costel, Nanu Marcel

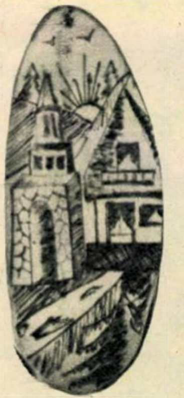

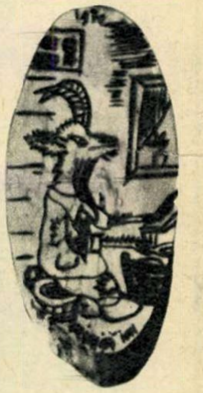

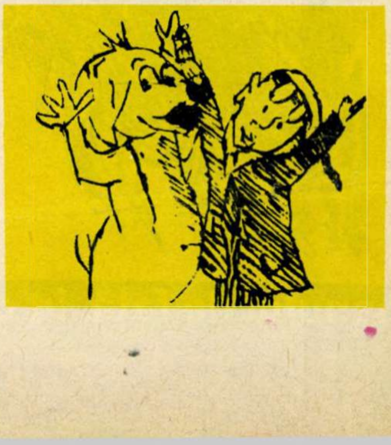

FULGI DE ZĂPADĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1					■					
2						■				
3							■			
4		■								
5			■						■	
6				■				■		
7					■					■
8	■						■			
9						■				
10					■					

ORIZONTAL: 1. Îți aduce iarna în casă.— Sclipire de geniu în lirica românească, care a lăsat în urmă regrete, autorul poeziei «Liniște de iarnă». 2. Compozitorul care a pus pe note «Valsul iernii». — Pîrtie de... bob. 3. Din lirica acestei poete romance cităm poeziile «Nici o frunză» și «Pași pe zăpadă». — Generator de... fulgi. 4. Poet muncitor, creatorul poeziei «La un fulg de zăpadă». 5. La Rucăr! — Două stațiuni cu același nume pe Valea Prahovei. 6. Grup de albine. — În zadar! — Argint la mijloc. 7. Pictor și grafician român, autorul tabloului «Iarnă». — Nune. 8. Ramuri de brad! — A existat și una glaciară. 9. Înzăpeziți pe crestele înalte. — Pom de iarnă. 10. Aici, dar spus altfel. — Dezghețată (fig.).

VERTICAL: 1. Te iau cînd cu rece cînd cu cald. — Apelativ. 2. Nas înghețat! (pop.) — «Iarna pe uliță» aparține acestui clasic român. 3. A pictat un «Transport de buți iarna». — Vremea zăpezilor (pl.). 4. Pictor francez, autorul tabloului «Patinoarul din Rue Blanche». — Coliba păstorilor zăpezii, laponii. 5. Otrăvitor, vătămător. — Pe pîrtie! 6. Haină de iarnă țărănească din postav gros (pl.) 7. Campion. — Păr pentru îmbrăcăminte călduroasă. — Bogdan Gheață. 8. Poetă contemporană, autoarea poeziei «Iarna». — Grădini de iarnă. 9. Sport practicat iarna în bazin acoperit. — Ianuarie (pop.) 10. Iarna sînt degajate de zăpadă cu ajutorul mașinilor speciale. — Zăpadă în sfîrșit!

Prof. DUMITRU IACOBESCU

Știați că...

...bambusul înflorește o dată la 120 de ani, după care tulpinele lui mor? Din rădăcinile rămase vii, după 10—15 ani, răsar tulpini noi.

...cel mai sărat ocean este Oceanul Atlantic? Apa lui conține circa 3,5 la sută săruri.

● JOC ● JOC ● JOC ●

Jucătorii stau în bănci sau pe scaune. Din mijlocul lor se alege un participant care va ieși în fața clasei și va sta întors cu spatele la ceilalți. La semnalul conducătorului, doi jucători care au fost mai înainte numiți îl vor striga pe nume pe ghicitor în același timp.

Ghicitorul se va întoarce cu fața spre clasă și va spune: «M-a strigat x și y». Dacă i-a ghicit pe amîndoi, va primi două puncte. Iar dacă a ghicit numai pe unul dintre ei primește un punct. Jocul continuă, rămînînd să ghicească același jucător pînă ce a fost strigat de cinci ori, bineînțeles de alte perechi de elevi. Apoi se face punctajul. În continuare, vine să ghicească un alt copil, respectînd indicațiile de mai sus, pînă cînd trec la ghicit toți copiii din clasă.

La sfîrșitul jocului, conducătorul va face numărătoarea punctelor, iar jucătorul care a obținut cele mai multe puncte va fi desemnat cîștigător.

ATENȚIUNE

MINITEHNICIENI!

În numărul 50 al revistei veți găsi REGULAMENTUL CELEI DE A IV-A EDIȚII A CONCURSULUI MINITEHNICUS, precum și brevetul de participare. NU PIERDEȚI NUMĂRUL 50 DIN «CUTEZĂTORII»!

Fără cuvinte ● Desen: NIC. NICOLAESCU

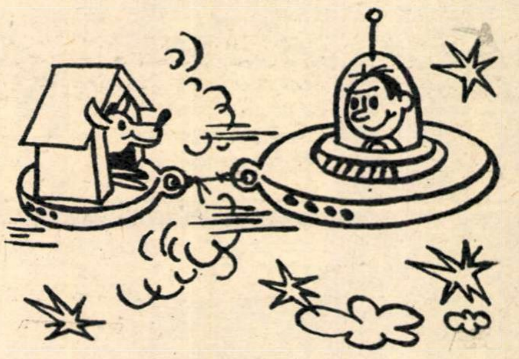

CUTEZĂTORII SERVICE!

CASETA CU ADRESE

Reluăm «CASETA CU ADRESE», răspunzînd dorinței nenumăraților cititori care doresc să facă schimb de adrese.

● Carmen Cîră, *Oțelu-Roșu, str. Ștefan cel Mare nr. 24, ap. 4, jud. Caraș-Severin. Dorește să corespondeze și să facă schimb de vederi.*

● Ion Crîșmaru, *Rădăuți, str. Ion Creangă, nr. 10. Colecționează timbre. Dacă aveți dubluri în colecția voastră, scrieți-i.*

● Adrian Paraschivescu, *Călărași, Bul. 1 Mai, Bloc 34, et. 2, ap. 12. Colecționează timbre. Pentru serii complete de timbre, oferă discuri de muzică ușoară, cu autograful interpretului.*

NUMISMATICĂ

● Costel Mihuț, *Corabia, Școala generală nr. 5, jud. Olt. Posedă o colecție de peste 150 de monezi vechi. Dorește să intre în legătură cu alți colecționari.*

PASIUNEA LUI MIRCEA

● *Mircea Păun*, Bacău, str. Primăverii, nr. 7, e un pasionat columbofil. Îi roagă pe cei interesați de creșterea porumbeilor să-i scrie neîntîrziat. Le promite că le va răspunde prompt!

ÎȘI CAUTĂ PRIETENUL

● Alexandru Țapu, **Mangalia, str. Ștefan cel Mare, nr. 22, bloc D-4, Sc. B, et. 2, ap. 10. Își caută prietenul, pe nume** Cristian Românu, **cu care a fost coleg în anul școlar 1967—1968. Apoi Cristian s-a mutat în București. Cu speranța că și Cristian este unul dintre cititorii revistei «Cutezătorii», ni s-a adresat pentru a-l ajuta să-și găsească fostul coleg.**

MĂI CRISTI MĂI !!!

EXPEDIAȚI SCRISORILE ADRESATE ACESTEI RUBRICI PE ADRESA: REVISTA «CUTEZĂTORII», BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII NR. 1. NU UITAȚI SĂ SPECIFICAȚI: «SCRISOARE-SERVICE».

ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC

ABC FOTOGRAFIC

(X) Peisajul

ELENA FUNDULEA

«Studio 50» — iată, desigur, concursul mult așteptat de voi! Nu greșim spunînd aceasta, deoarece cunoaștem interesul vostru pentru arta fotografică. Important este ca acel care are de «spus» ceva prin fotografie să găsească o formă de prezentare originală, interesantă. Fotografia trebuie să aibă un conținut, să informeze, să educe, să distreze sau să comunice un simțămînt, o stare de spirit.

Acestea sînt numai cîteva criterii de care trebuie să țineți seama, dragi prieteni, înainte de a trimite redacției fotografiile lucrate de voi.

Desigur, cu toții iubiți natura și mulți dintre voi veți trimite peisaje din locurile natale, peisaje industriale, marine etc. Autorii unor astfel de fotografii trebuie să-și formeze deprinderea de a alege din uriașa varietate de aspecte întîlnite, pe cele care oferă posibilitatea dezvăluirii în mod artistic a trăsăturilor esențiale, semnificative ale subiectului. Astfel, nu poate fi considerată artistică imaginea unui lac liniștit, căruia îi lipsește un cer bine reliefat, elemente expresive situate în planuri foarte apropiate care să înlăture aspectul uniform al apei prin modul lor de așezare sau prin umbrele proiectate pe luciul ei. Nivelul liniei orizontului, într-un peisaj, de asemenea, necesită o deosebită atenție. Împărțirea în două a imaginii fotografice trebuie evitată. Este admisă doar în cazul în care linia este marcată de detalii bine evidențiate (arbori, grupuri de clădiri, siluete etc.). Această încadrare în decor a elementelor de animație trebuie să apară firesc, concordînd cu mediul înconjurător.

Iluminarea joacă, de asemenea, un rol deosebit în peisagistică. Privirea este atrasă, în special, de pata cea mai luminoasă a imaginii prin care, parcă, trăiește întreaga fotografie. Atenție! Trebuie să vă feriți de lumina care cade perpendicular pe axa optică, împărțind obiectele simetric în porțiuni de lumină și de umbră. Poziția soarelui din față — contralumină — dă mult relief, umbrele îndreptîndu-se spre privitor, iar obiectele capătă un contur luminos detașîndu-se pe un fond cu tonalități mai deschise. Aerul însuși, devine luminos creindu-se un efect mai puternic de perspectivă aeriană și atmosferă.

Nu trebuie să evitați zilele cu ceață, cu ploaie sau cu vînt: numai că, în aceste cazuri, se vor alege prim-planuri semnificative, deci detalii de natură.

Prim-planul are roluri multiple: produce iluzie de adîncime, acoperă unele elemente nedorite, dă culoare locală, cînd este întuneric creează străluciri.

Reprezentarea spațiului se impune în compoziția oricărui peisaj. Este cunoscut faptul că liniile paralele care se depărtează în adîncime dau impresia că au tendința de a se apropia într-un punct făcînd ca în imaginea fotografică să apară efectul de profunzime, de spațiu, imprimînd cadrului o a treia dimensiune.

Mai sînt unele lucruri de adăugat pentru peisajul citadin sau industrial. Nu trebuie evitată forfota orașelor mari; dimpotrivă, ea trebuie să formeze un element principal, ca și fumul fabricilor sau stîlpii de înaltă tensiune.

În privința accesoriilor este preferabil ca aparatul să fie de format mediu (6×9 sau 6×6) fiind vorba de multe detalii. Cu un aparat de mici dimensiuni (35 mm) se realizează fotografii de calitate dacă se folosesc filme cu granulație fină (14—20 DIN). Este util să vă procurați parasolar, (care înlătură lumina parazitară din obiectiv), filtre colorate, un declanșator de sîrmă și un trepied. Peisajul este genul fotografic care îngăduie fotografierea, în mai toate cazurile, cu aparatul fixat pe trepied. Acest fapt face posibilă o diafragmare puternică, capabilă să asigure o mare profunzime de cîmp.

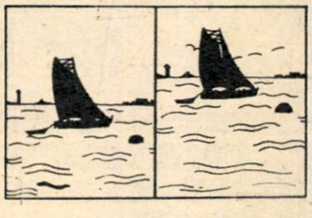

1. Nu credeți voi că imaginea a doua împărțită în proporție de 1/3 și 2/3 produce un efect mai plăcut ochiului, decît prima imagine în care orizontul împarte fotografia în două părți egale?

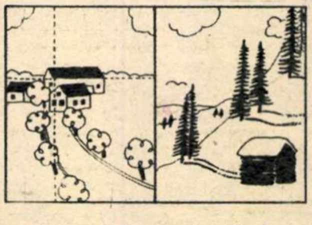

2. Această construcție imparte, de asemenea tabloul în proporție de 1/2 și 2/3 făcînd să crească impresia de spațiu.

ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC FOTOGRAFIC ABC

10P

CHEMAREA LUI HOREA

Scenariu: **VLAICU BÎRNA**
Desene: **TEODOR BOGOI**

Pe la anul 1784, grea și de neîndurat era viața oamenilor din Munții Apuseni. Moții de pe Valea Arieșului și Valea Crișului Alb au trimis plîngere la scaunul împărătesc cerind ușurarea sarcinilor iobăgești și curmarea abuzurilor pe care le săvîrșeau nobilii. Plîngerea a fost dusă de un iobag din Albac, Ursu Nicula, zis Horea, care împreună cu Ion Oargă, numit și Cloșca, cu Dumitru Todea și cu alți iobagi, a bătut de patru ori drumul pînă la Viena.

În primăvara anului 1784, Horea se întorsese din cea de a patra călătorie făcută la Viena. Chemînd la un sfat de taină pe Cloșca și pe Crișan, prietenii și oamenii lui de încredere, Horea le-a spus:

— «M-am întors de la împăratul cu o veste bună!»

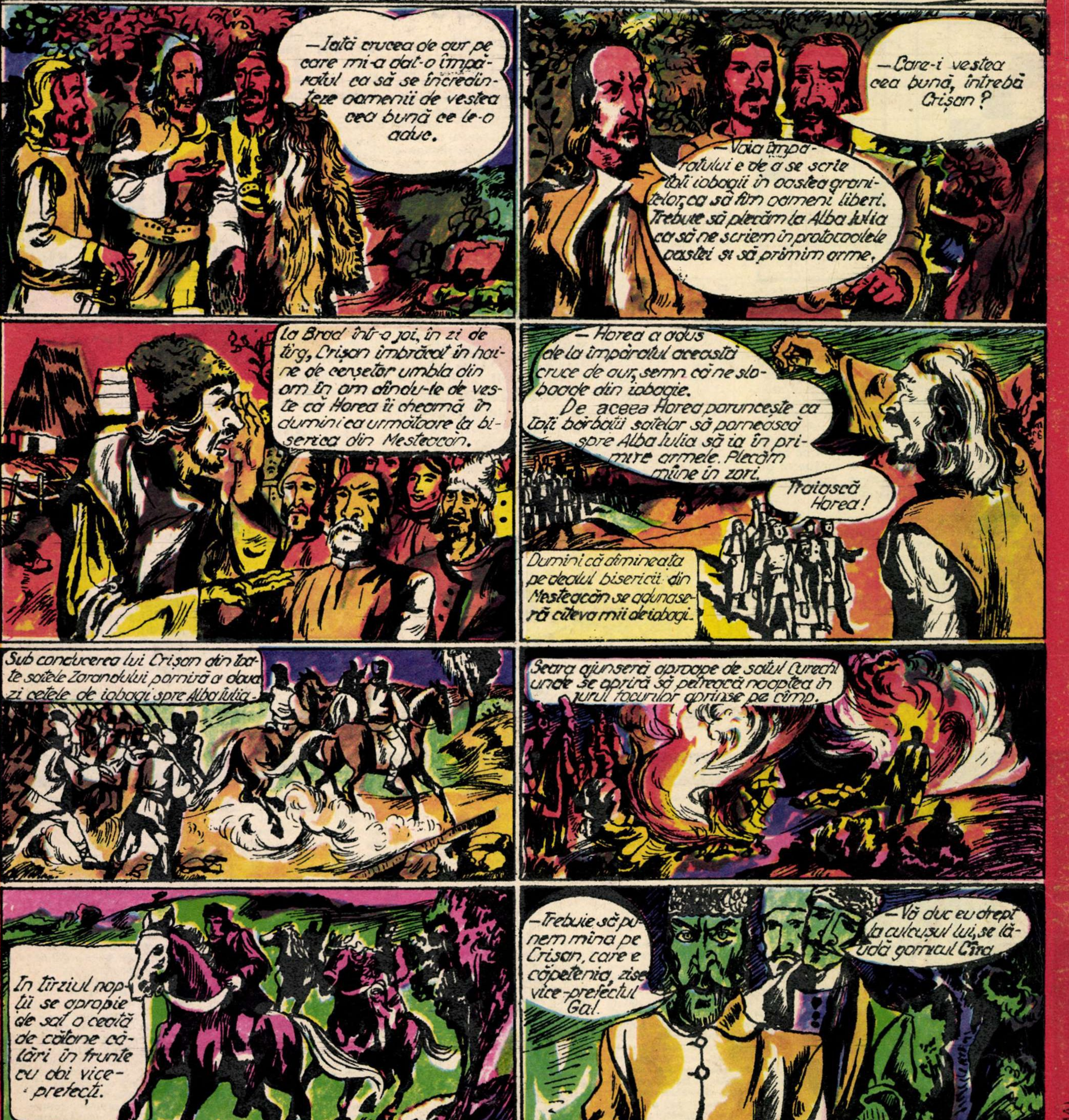
— Iată crucea de aur pe care mi-a dat-o împăratul ca să se încredințeze oamenii de vestea cea bună ce le-o aduc.
— Care-i vestea cea bună, întrebă Crișan?
— Voia împăratului e de a se scrie toți iobagii în oastea granițelor, ca să fim oameni liberi. Trebuie să plecăm la Alba Iulia ca să ne scriem în protocoalele oastei și să primim arme.
La Brad într-o joi, în zi de tîrg, Crișan îmbrăcat în haine de cerșetor umbla din om în om dîndu-le de veste că Horea îi cheamă în duminica următoare la biserica din Mesteacăn.
— Horea a adus de la împăratul această cruce de aur, semn că ne slobozde din iobagie. De aceea Horea poruncește ca toți bărbații satelor să pornească spre Alba Iulia să ia în primire armele. Plecăm mîine în zori.
Trăiască Horea!
Duminică dimineața pe dealul bisericii din Mesteacăn se adunaseră cîteva mii de iobagi.
Sub conducerea lui Crișan din toate satele Zarandului porniră a doua zi cetele de iobagi spre Alba Iulia.
Seara ajunseră aproape de satul Curechi unde se opriră să petreacă noaptea în jurul focurilor aprinse pe cîmp.
În tîrziul nopții se apropie de sat o ceată de cătane călări în frunte cu doi vice-prefecți.
— Trebuie să punem mîna pe Crișan, care e căpetenia, zise vice-prefectul Gal.
— Vă duc eu drept la culcușul lui, se lăudă gornicul Cîra.
(VA URMA)

Cutezătorii 49
Redactor șef: Mihai Negulescu. Secretar general de redacție: Ovidiu Zotta. Redacția București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17.60.10. Administrația Editura Scînteia. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii.
Prezentare artistică O. Dumitrescu; Tehnoredactor: Lucia Sicomaș.
1 LEU
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ

Cutezătorii 50

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ
DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 10 DECEMBRIE
1970, ANUL IV

168

În acest număr:

Al Maghrib Al Aksa

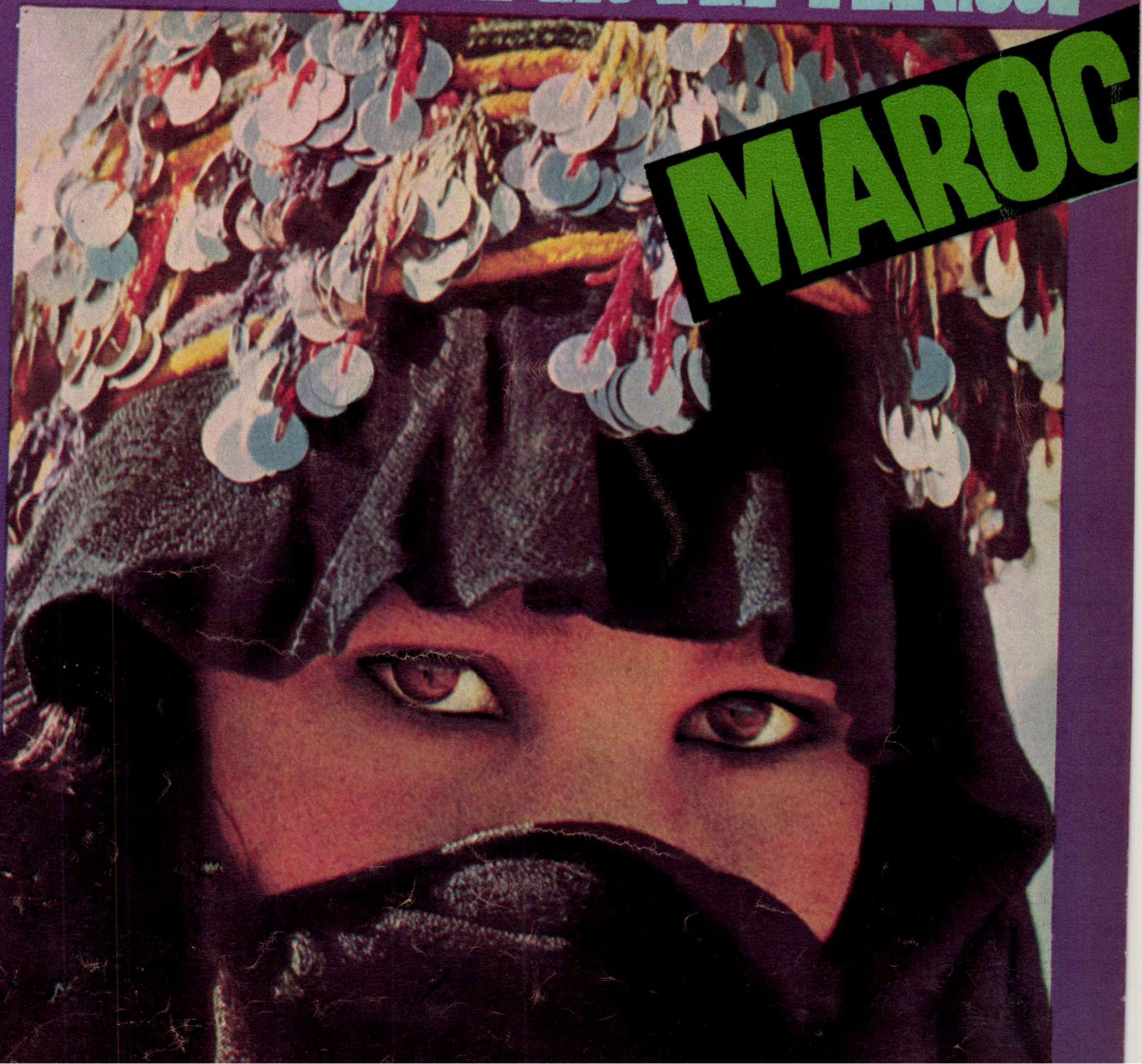

MAROC

LUNI, 7 DECEMBRIE 1970, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU A PLECAT ÎN MAROC, UNDE, LA INVITAȚIA MAIESTĂȚII SALE REGELE HASSAN AL II-LEA, FACE O VIZITĂ OFICIALĂ.

ÎN FOTOGRAFIE: UN ASPECT DE LA PLECAREA DE PE AEROPORTUL BĂNEASA.

CORESPONDENȚĂ DIN DELHI

KARS
DRENS
ART
UMBER

În volumul a cărei copertă o vedeți alăturat, se află publicate cele mai bune lucrări pe care juriul Concursului internațional de creații ale copiilor — SHANKAR, din India, le-a premiat din cele 170 000 primite de la copii din aproape toate țările lumii.

Printre cei ale căror lucrări au fost premiate, se află și trei copii din România: **Bogdana Popescu** («Patria mea» — scrisoare către un prieten necunoscut), **Anca Hariton** (pentru desenul «Costume de Anul Nou») și **Nicolae Tuică** (pentru desenul «Dans popular»).

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

În momentul în care această pagină pleacă la tipar, am primit la redacție pentru voi, vești îmbucurătoare:

Uniunea Asociațiilor Studențești din România a acordat, în cadrul «Seminarului Național de cercetări științifice studențești cu aplicații în practică — 1970», premiul I lui Mircea Leonard, elev în clasa a VIII-a la Școala generală nr. 8 din Galați pentru «realizări în domeniul aparatelor pe pernă cu aer». Vă mai amintiți? E vorba de cunoscutul «vehicul pe pernă de aer» de la expoziția Minitehnicus, din această vară, de la București. Împreună cu Mircea Leonard a fost premiat și tînărul său profesor, inginerul Matei Kiraly.

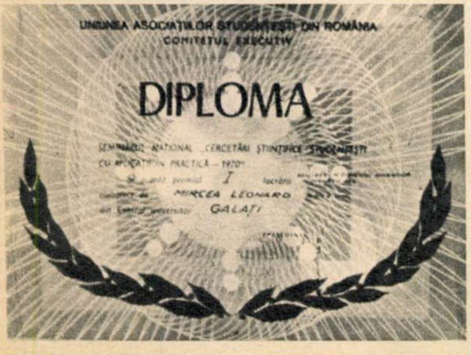

UNIUNEA ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA
COMITETUL EXECUTIV

DIPLOMA

SEMINARUL NAȚIONAL „CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE STUDENȚEȘTI
CU APLICAȚII ÎN PRACTICĂ — 1970"
premiul I
MIRCEA LEONARD
GALAȚI

• CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERES

Detașamentul clasei *a III-a a Școlii generale nr. 4 din* Mediaș *a hotărît ca, în cinstea semicentenarului partidului, să primească o promoție de noi pionieri dintre cei mai buni elevi. Festivitatea a avut loc în fața monumentului lui Traian Vuia, pionier al aviației mondiale. Oaspete de onoare le-a fost locotenent-colonelul Gh. Grigore. Pionierilor le-a fost oferită o frumoasă machetă de avion.*

•

CORNEL CHIȘMORE din comuna Șiria, județul Arad, corespondent al revistei, ne informează: «*Clădirea școlii noastre este nouă. În ea învățăm 500 de elevi. Sălile mari de clasă, biblioteca, sala de gimnastică, laboratorul și, în sfîrșit, terenul de fotbal, toate sînt pe gustul nostru. Clădirea este etajată, și are ferestre mari.*

Pentru acest minunat dar făcut nouă de către partid sîntem tare bucuroși!

•

Galați. Corespondentul nostru special, VASILE CABURGAN ne transmite: «*Un număr impresionant de copii au participat la* faza județeană a Festivalului cultural artistic al pionierilor și școlarilor. *Din toate colțurile județului, sute de mici artiști au prezentat cele mai frumoase și reprezentative jocuri și cîntece populare, poezii închinate patriei și partidului. Seara, la Casa de Cultură a Sindicatelor a fost prezentat spectacolul de gală al premiaților.*»

Transmite corespondentul nostru special AUREL NEGOIȚĂ din comuna Ciușlea, județul Vrancea: «*De curînd, 100 de elevi de la școala noastră au pornit într-o excursie pe biciclete pînă în satul Țifești. Acolo, am fost așteptați cu nerăbdare pentru a susține meciurile de handbal și fotbal. Și, dacă băieții noștri au fost înfrînți la handbal, iar la fotbal scorul a fost «alb», cel puțin fetele ne-au salvat onoarea învingînd în meciul de handbal susținut cu... băieții din Țifești. Și așa, totul s-a încheiat cu multă veselie. La plecare, bineînțeles, am făcut poze de «aducere aminte». Una dintre ele v-o trimitem la redacție*».

O SURPRIZĂ A VACANȚEI

Aflăm o veste bună de la Teatrul Național din București. Cu prilejul vacanței de iarnă se reia șirul matineelor școlare, obișnuite odinioară. Reținem cîteva din piesele pe care tinerii spectatori le vor putea vedea curînd: **«O scrisoare pierdută», «Coana Chirița», «Enigma Otiliei», «Tragedia optimistă»** **«Becket», «Castiliana».**

«Cutezătorii» primesc cu satisfacție știrea și speră în permanentizarea matineelor școlare, prilej de a lua contact nu numai cu opere dramatice valoroase, dar și cu interpreți prestigioși.

• CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERES

SE CAUTĂ INVENTATORI!

Conducerea întreprinderii «Arădeanca», din municipiul Arad ne anunță că, în urma vizitării unor expoziții organizate în cadrul concursului Minitehnicus, este dispusă să colaboreze cu voi spre a realiza în serie un număr de prototipuri.

Pentru cei interesați facem specificarea că «Arădeanca», fiind o întreprindere care produce jucării și păpuși, este interesată în obținerea unor modele de jucării din material plastic cu mecanisme, păpuși cu mecanisme de mers, de vorbit etc., cu preț de cost scăzut, care pot fi acționate mecanic, electric sau electronic. Ofertele, însoțite de scheme și material explicativ vor fi trimise redacției «Cutezătorii», pentru RACHETA, pînă la data de 1 martie 1971 (aplicîndu-se pe plic mențiunea «ARĂDEANCA»). Revista va remite fabricii ofertele voastre, iar cele mai reușite vor fi publicate și premiate.

AGENDA CENACLURILOR LITERARE PIONIEREȘTI

• La Palatul pionierilor ființează un cenaclu literar unde se întrunesc pionierii și școlarii din Capitală, iubitori ai scrisului. Fotoreporterul i-a surprins pe membrii acestui cerc într-o ședință de lucru la care au participat poeta **VERONICA PORUMBACU** și prozatorul **OVIDIU ZOTTA.** Multe dintre creațiile literare ale pionierilor apar în revista intitulată «Freamăt», editată de Palatul pionierilor.

• Întîlnirile cu scriitorii, ale pionierilor din cercul literar al **Școlii generale nr. 1 din DRIDU,** au devenit tradiționale. Foarte tinerii condeieri citesc, cu acest prilej, din creațiile lor și discută cu pasiune cu cei mai în vîrstă. Nu de mult, la o astfel de întîlnire, au participat scriitorii **CONSTANTIN GEORGESCU** și **ANATOLIE PANIȘ.** În agenda cenaclului școlar, pe lunile viitoare, sînt înscrise numele unor prestigioși poeți și prozatori.

Foto: GH. CUCU

START!

ÎN CEA DE A IV-A EDIȚIE
A MARELUI CONCURS DE CONSTRUC-
ȚII TEHNICE ALE COPIILOR
„MINITEHNICUS '71" EDIȚIE
ÎNCHINATĂ CELEI DE A 50-A
ANIVERSĂRI A CREĂRII
PARTIDULUI COMUNIST
ROMÂN.

DIALOGUL NOSTRU

Cu savantul HENRI COANDĂ

despre: oamenii adevărați, voința lor de a învinge și deprinderea lor de a gîndi, de a medita și de a visa

interviu realizat de
MIHAI IORDĂNESCU

Nu întîmplător, unul din momentele cele mai emoționante din discursul pe care **HENRI COANDĂ** l-a rostit la primirea sa ca membru al Academiei Republicii Socialiste România a constituit un cald omagiu adus copilăriei. **Marele savant și inventator, de numele căruia sînt legate peste 200 brevete de invenții, păstrează și azi, în pragul celui de-al 85-lea an de viață, amintirile de neuitat ale primelor jocuri și lecturi, ale celor dintîi prietenii.**

— **Recent, ați fost vizitatorul de onoare al Expoziției «Minitehnicus». Ați văzut cu ce posibilități inventive vin copiii în întîmpinarea marii expansiuni tehnice din zilele noastre.** Ce le recomandați pentru ca asemenea posibilități să-și afle realizarea?

— **Să nu rămînă muți de admirație în fața realizărilor tehnice din zilele noastre. Ci să caute să pătrundă cu ochii minții lor dincolo de pereții mașinii sau ai avionului, spre a putea vedea însemnătatea reală a acestora și străduințele oamenilor care le-au dat naștere. Doar astfel vor putea admira ceea ce merită cu deosebire să fie admirat — creierul omului, și nu mașina ca atare.**

— Vor deveni astfel mai buni tehnicieni?

— **Nu știu de vor fi toți mai buni tehnicieni, sînt convins însă că vor fi oameni mai adevărați, oameni care știu să-și făurească un echilibru al lor interior, capabili de activități tot mai bogate și mai frumoase. În felul acesta ei pot ajunge cunoscători ai mașinii și nu sclavi ai ei, pot aspira și realiza idealuri cît de mari, chiar și în tehnică.**

— Și ce idealuri considerați că sînt mai potrivite cu vîrsta de 9—14 ani?

(Continuare în pag. 10)

EXTRASE DIN REGULAMENTUL EDIȚIEI A IV-A A CONCURSULUI MINITEHNICUS '71

CAPITOLUL I — ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA CONCURSULUI

Art. 1. La concurs pot participa pionieri și școlari din clasele V-VIII cu lucrări executate individual sau în colectiv, cu mijloace proprii sau la casele pionierilor, în cercurile tehnice din școli etc...

Art. 2. Se admite, de asemenea, participarea la expozițiile organizate pentru finalizarea concursului, a foștilor minitehnicieni (actualmente absolvenți ai claselor a VIII-a), care doresc aceasta. **Prin decizii speciale ale Clubului Minitehnicus, pe baza unei cereri, se poate acorda dreptul de participare și nemembrilor Minitehnicus, elevi pînă la clasa a XII-a sau ai școlilor profesionale. În ambele cazuri, lucrările vor fi trimise de asemenea Consiliilor județene ale Organizației pionierilor, alcătuindu-se o categorie specială de premiere.**

ART. 3. Concursul se desfășoară în cadrul a trei secții:

SECȚIA A: lucrări din domeniul electrotehnicii, electronicii, radiotehnicii, automatizării. ciberneticii.

SECȚIA B: lucrări din domeniul aero, navo, racheto și automodelelor acționate electric, cu motoare cu explozie, motoare rachetă.

SECȚIA C: lucrări (cu utilitate practică) care se dovedesc a fi adaptări originale, inovații sau invenții din orice sferă a construcțiilor tehnice, precum și jucării mecanice. O construcție intră în concurs numai cu condiția să funcționeze.

(Continuare în pag. 10)

NU UITA!

- **Aurel Vlaicu, strălucit constructor și pilot, care a realizat primul avion construit în România (1910), era preocupat încă din copilărie de probleme și experiențe tehnice. Pe cînd era în clasa a VI-a a meșterit un mic model de motor magnetic.**
- **Pascal, ilustrul matematician și fizician francez, publică la vîrsta de 15 ani o lucrare despre secțiunile conice și demonstrează peste 100 de teoreme noi. La 19 ani (1642) inventează mașina de calculat.**
- **Th. A. Edison, unul dintre cei mai fecunzi inventatori ai lumii, își aranjează un laborator de chimie în pivnița casei părintești la vîrsta de 10 ani. La 15 ani devine un iscusit telegrafist.**
- **Henri Coandă, vestit inginer român, specialist în aeronautică, a realizat la vîrsta de 24 de ani primul zbor aeroreactiv în lume, cu un avion construit de el și propulsat cu un motoreactor.**

REVISTA
CUTEZĂTORII
BREVET
NR.
**DE
PARTICIPANT
LA
CONCURSUL**
MINITEHNICUS
**1971
BUCUREȘTI**

CINE SÎNT COPIII DIN CARAȘ-SEVERIN?

DE 200 DE ANI – PREZENT!

Pe una din porțile combinatului intra un grup de pionieri.

Conduși de un maistru, se îndreptau spre furnale, oprindu-se din cînd în cînd, ascultînd explicații, urmărind siluetele uriașelor turnuri care li se arătau în față.

Pentru cei de aici tabloul nu părea neobișnuit. Membrii cercului «Micii furnaliști» erau la «lecție». Aceștia, ca și alți peste două sute de elevi din localitate, frecventează mai multe cercuri de pe lîngă uzinele din Reșița: furnaliști, turnători, diseliști, modelari.

Pînă aici, nimic neobișnuit și totuși la sfîrșitul lecției din acea zi, copiii au luat o hotărîre neobișnuită: în luna iulie, mai precis în ziua de trei iulie, vor aduce furnaliștilor flori și cel mai frumos buchet va fi neapărat pentru maistrul Ion Klein. De ce? Am aflat de la ei. În primul rînd pentru că în luna iulie a anului 1971 se vor împlini două sute de ani de la punerea în funcțiune a primului furnal reșițean. Și cel mai frumos buchet va fi al comunistului Ion Klein pentru că familia sa, de două sute de ani, generație după generație, răspunde prezent în patetica muncă a uriașului combinat reșițean. «De aproape treizeci de ani lucrez la furnale, le povestea maistrul. Tata a lucrat tot aici, Bunicul la laminoare, stră-străbunicul tot aici.»

Și încă ceva neobișnuit: atunci, în iulie, în ziua aceea de sărbătoare, printre copiii care vor aduce flori, vor fi și Gerhard și Cristian, fiii maistrului furnalist. Cristian ne-a spus că la anul, după absolvirea clasei a VIII-a, va merge la Liceul industrial, apoi alături de tatăl său — tot în combinatul reșițean. Și asemenea lui, mulți, foarte mulți copii din județ își au visele de viitor tot în marele combinat de la Reșița.

OMAGIU PARTIDULUI

La Gruni și Lăpușnicu Mare, în Naidăș și Oțelul Roșu, în Doclin și Forotic, ca de altfel și la Reșița, micii fotografi muncesc pe întrecute. Mulți sînt prezenți în detașamente, la întîlnirile pe care pionierii le au cu comuniști, activiști de partid și de stat. Alții însoțesc grupuri de copii în vizită într-o uzină sau sînt prezenți la o șezătoare pe care colegii lor au intitulat-o «Îți mulțumim, partid iubit». De peste tot, fotoreporterii rețin cît mai multe imagini. Alături de ei, cei care răspund de partea scrisului, colegi de-ai lor, aștern rînduri după rînduri în care povestesc depre tot ce au mai frumos în unitatea lor. Scriu despre notele bune, despre diplomele și distincțiile obținute la concursurile pionierești, despre noile construcții care s-au ridicat de curînd prin satele lor.

De la toate aceste pregătiri nu lipsesc desenatorii care se întrec în a folosi culorile cu cît mai multă măiestrie. Nu lipsesc nici fetele care știu să coasă modele naționale. Au făcut o mulțime de lucruri, iar acum le aleg pe cele care pot înfrumuseța filele unui album anume. Un album prin care pionierii și școlarii din județul Caraș-Severin vor aduce partidului — la sărbătoarea semicentenarului său — calde mulțumiri pentru copilăria lor fericită.

La ora cînd citiți aceste rînduri, ștafeta pionierilor din Caraș-Severin a pornit!

Pionierii din zece unități, printre care și cei din Caransebeș, Brebu Nou, Băile Herculane și Zorile au și alcătuit primele file. De acum ștafeta merge mai departe, poposind în fiecare școală, îmbogățindu-se cu noi și noi aspecte ale vieții și activității pionierilor din județ. Ce va străluci în filele acestei ștafete? Multe și în mod deosebit — fotografiile! De ce? Iată încă un răspuns — pionierii din județ sînt pricepuți fotoreporteri.

SPECIALIȘTI... MULTILATERALI

Am văzut cercuri de radio-amatori la toate casele pionierilor din țară și multe, foarte multe aparate de radio ieșite din mîinile micilor radiofoniști. Pînă acum însă n-am prea văzut în multe locuri un dictafon ca acela de la Casa pionierilor din Reșița (construit și instalat de către membrii cercului de radio în toate atelierele și încăperile), prin intermediul căruia atît profesorii, cît și elevii țin tot timpul o legătură strînsă care se dovedește eficientă pentru activitatea lor.

Și dacă vă mai spunem că pionierii aceștia se pregătesc acum să instaleze asemenea aparate utile și în cîteva școli, veți zice, pur și simplu, că «nu-i cine știe ce, și noi putem face așa ceva oricînd, numai că nu ne-am gîndit, ei au ceva mai mult simț practic, atît». Iar noi o să fim întrutotul de acord cu voi: da, acesta-i adevărul: au simț practic, țin neapărat să construiască aparate nu numai de dragul de-a construi, ci și pentru a putea fi folosite.

Același lucru despre cinefili (care numai anul acesta au cucerit două distincții cu filmele lor). Ei au fost în stare, cînd întîmplarea le-a scos în cale capătul unui fir care ducea pe tărîmul istoriei și arheologiei, să-l urmărească și să-l descurce o jumătate de an și să descopere, în apropiere de oraș, după lungi investigații (dintre care unele foarte palpitante) o veche cetate de mulți ani bănuită și căutată de către specialiști.

Cîțiva dintre colegii lor de la artizanat, străduindu-se parcă să confirme această regulă locală, sînt și ei, de un an de zile, pe urmele unei grote a haiducilor, din munții Semenic. Și dacă vă mai spunem că cinefilii mai fac și pe instrumentiștii (au o orchestră grozavă), și că cine intră în atelierul de artizanat o să descopere, prin niște sertare și vitrine numeroase relicve arheologice, o bogată colecție de monezi și bancnote, alta de insigne. alta de... lacăte și chei, sîntem siguri că veți înțelege și mai bine ceea ce vrem să demonstrăm în continuare: anume, că pionierii din acest oraș nu prea rămîn numai la o singură preocupare, sînt tot timpul pe recepție, sînt tot timpul cu ochii mari pentru a descoperi alte și alte lucruri care să-i intereseze. Am aflat (cu o oarecare surpriză) că ei nu sînt încă pentru specializare. «De specializare avem timp mai tîrziu. Deocamdată vrem să vedem, fiecare dintre noi, ce anume ne place și putem să facem mai bine».

CUTEZĂTORII DIN HERCULANE

Să nu credeți că naturaliștii de la Școala generală din Herculane au fiecare cîte o stea în frunte. N-au de loc. Cu toate acestea tot se deosebesc de unii dintre colegii lor de breaslă din țară. Mulți se pricep să prindă și să conserve mici viețuitoare. Dar să prinzi vipere cu corn și scorpioni! ...Trebuie să recunoașteți și voi că nu-i chiar așa, o joacă de-a ...naturaliștii. Trebuie să cunoști și să respecți cu rigurozitate cel puțin patruzeci de reguli și, mai ales, să dai dovadă de un curaj și de un sînge rece!...

Cum însă curajul nu-i un apanaj numai al micilor naturaliști din Herculane (un echipaj de naturaliști participant la «Expedițiile Cutezătorii» s-a întîlnit în vară, pe munte, cu un urs, și expediționarilor nu le-a fost teamă, dimpotrivă, chiar atunci, pe loc, au regretat că n-au formol suficient pentru a-l putea conserva), să trecem și peste acest aspect.

BREVET

ELEVUL . . . . .DIN LOCALITATEA . . . .
JUDEȚUL . . . . .ȘCOALA . . . . .CLASA . . . . . .A PARTICIPAT
LA CONCURSUL MINITEHNICUS 1971, LA SECȚIA . . . . .CU CONSTRUCȚIA
. . . .
. . . .
I SE ACORDĂ BREVETUL DE PARTICIPANT. PREȘEDINTE
DATA . . . .